

C S U K Á S I S T V Á N
N Y Á R A S Z I G E T E N

1

Amelyben véget ér a tanítás, Kece kipróbálja a zseblámpát, de azért elindulnak, egy tyúk feketére ég, de azért megeszik

I.

Mint minden igazán vidám gyerektörténet, ez is egy csengőszóval kezdődik. Mégpedig, sejthetitek, az utolsó csengőszóval, amelynél édesebb muzsikát a világ legnagyobb zeneszerzője sem tudna kitalálni. Pedig amúgy különben elég csúnya berregés: zrr, meg: hrr, meg: brr – de hát, mint annyi dolgot az életben, ezt is széppé költi át az emberi vágyakozás.

Vagyis szólt a csengő, zörgött, hörgött, berregett, és Bádogos, akinek pedig olyan botfüle volt, hogy mankó helyett lehetett volna használni, lehunyta a szemét, szeplős arcán áhítat terült szét, és úgy hallgatta, mint egy szimfóniát.

Tuka férfias komolyságot erőltetett az arcára, és tüntető lassúsággal szedte össze a füzeteket, ceruzákat, mint akit akármilyen csip-csup ügyvel nem lehet kihozni a sodrából.

Bezzeg Cseppcsányi alig bírta magával, rezgett, remegett, mint egy higanygolyó, hirtelen kigurult a padból, a táblához rohant, s hatalmas lendülettel, már ameddig rövid karja felért, óriási V betűt rajzolt az „AKÁCIÓ!” elé. Szinyák és Kece, akik egy padban ültek, mintha csak erre vártak volna, felugrottak a pad tetejére, és világgá harsogták a visszavonhatatlan ténnyt:

– Vakáció! Vakáció! Éljen sokáig a vakáció!

Palánk Géza, aki előttük ült, finom nehezteléssel a fejét csóválta. De azután őt is magával sodorta az események ellenállhatatlan lendülete, ugyanis Szinyák elvesztette egyensúlyát, és Kecét is magával rántva, mint Dugovics Titusz a törököt, Palánk Géza nyakába zuhantak.

Mire kigabalyodtak egymásból, a tanterem kiürült, csak ők maradtak ott hatan, mint az összeesküvők, bár az igazat megvallva, a többiek egy cseppet sem törődtek velük, kirohantak a végtelennek tűnő nyárba, mint a kalitkából szabadult csízek.

Palánk Géza szólalt meg először, neheztelő orrhangon:

– No de kérlek! No de kérlek!

Szinyák udvariasan felsegítette Kecét, majd cigányosan fekete képét komolyra igazítva válaszolt:

– Pardon, gróf úr! Az egésztől a gravitáció tehet! Mert eshettünk volna felfelé is, ha nincs ez az átkozott neheztelés!

Kece tökéletesen meg volt elégedve ezzel a válasszal, a maga részéről nem tett hozzá semmit, a térdét dörzsölte nagy buzgalommal, ahol a két régi sebhely közé egy harmadik fakadt az esés következtében.

Tuka végre összepakolta könyveit, és minden izgalom nélkül feltett egy kérdést:

– Minden rendben van?

A többiek egészen világosan érthették, hogy mire vonatkozik ez az egyszerű kérdés, mert bólogattak, és így válaszoltak:

– Minden rendben!

Cseppcsányi a nagyobb hatás kedvéért egy hatalmas felkiáltójelet rajzolt a táblára.

Tuka elégedetten biccentett.

– Akkor holnap indulunk!

Mégis valami nagyon izgalmas dologról lehet szó, mert lám, a komoly Tuka szeme ragyog, mint a karbunkulus, s a többi gyerek szemében is parázslik az öröm, mint a kerékpár stoplámpájában az ásványi fény.

Cseppcsányi rikkantott a táblánál:

– Csak innen el gyorsan, mert a ruhámba ivódik az iskolaszag! Aztán szagolhatom egész nyáron!

A furcsa, színpadon használatos szórend lenyűgözte őket, mert kifelé tolongva kiabálták:

– Csak innen el gyorsan!

Szinyák még hozzátette az ajtóban:

– Mondá az ősz Cseppcsányi!

Egy pillanatra visszanezett az üres tanteremre, s olyan furcsa érzése támadt, mintha egy idegen lakásba nézne be akaratlanul. Minden ismeretlen volt, illetve ismeretlenné vált – a padok, a tábla, a falon a képek. De hát Szinyák most nem ért rá furcsa, ismeretlen benyomásokkal foglalkozni, a többiek után rohant, és csatlakozott hozzájuk az utcán.

Tuka, akitől az egész ötlet származott, s akit különben is amolyan vezérfélének tekintettek (hallgattak rá, még a nagy civódások, veszekedések közben is), most még egyszer komolyan végignézett rajtuk az utcán, és azt mondta:

– Tehát három főnek egy sátor! Egyet hozok én, egyet meg hoz Palánk Géza. Megvan a sátor, Géza? Palánk Géza finoman biccentett.

– Megígértem, nem? Természetesen megvan. Cseh túrasátor! – tette hozzá hencegve.

Tuka elsiklott a túrasátor fölött, fontos az, hogy megvan.

– Helyes. Szinyák hoz egy petrófőzőt! Megvan a főző?

Szinyák lelkesen bólogatott.

– Meglesz! De petróleumot közösen veszünk!

– Igen, majd a közös kasszából fedezzük. Te csak vedd meg, majd kifizetjük! Bádogos hoz egy bográcst. Rendben van a bográc, Bádogos?

– A bográc holnap előáll! – jelentette ki Bádogos szokatlan fordulattal, mert mindig összekeverte a frissen felszedett mondásokat.

Tuka, aki pedig általában ki szokta igazítani, mert idegesítette Bádogos renyhésége, most csak legyintett.

– De fényesre súrolva, Bádogos!

Bádogos vaktában válaszolt:

– Ragyogni fog, mint a vöcsök!

Ez már azért Tukának is sok volt, de az ügy érdekében meg az idő rövidsége miatt legyűrte ingerültségét.

– Helyes. Kece hoz egy zseblámpát, Cseppcsányi pedig egy fűrészt. Rendben?

– Rendben – mondta Kece.

– Rendben – mondta Cseppcsányi. – Elhozom a róka farkút!

– Ezenkívül mindenki hoz két takarót, kanalat, villát, pléhtányért, törülközőt, szappant, fogkefét. Vagyis mindent, ami nélkülözhetetlen a civilizált élethez!

Bádogos morgott:

– Táborozni megyünk, nem? Minek az a nagy fene civilizáció? Fogat itthon is moshatok!

De most ez a kijelentés, amely Bádogos szellemi színvonalát figyelembe véve, szellemesnek is mondható volt, semmi sikert nem aratott. Sőt, Cseppcsányi hátba vágta Bádogost, és vigyorogva letorkolta:

– Mert különben kihullnak a fogaid! És ehetsz pempőt meg tejbegrízt!

– Utálom a tejbegrízt! – morogta Bádogos.

– Na látod, azért kell a fogkefe! – zárta le a vitát Cseppcsányi.

Tuka még egyszer végigfutotta gondolatban a tenni- és hoznivalókat, hogy nem felejtett-e ki valamit. Bár elég sokat ábrándoztak meg álmodoztak erről a táborozásról, a gyengék, a félénkek is lemorzsolódtak a tervezetés ideje alatt, így maradtak hatan, hat jó barát. Gyűjtöttek a közös kasszába, számtalan listát és programtervezetet készítettek, úgyhogy mindenki kívülről tudott már mindent, és ez az utolsó „eligazítás” is feleslegesnek tűnhet a közömbös szemlélő előtt. Csakhogy a közömbös szemlélő nem tud semmit! Nem tudja először is azt például, hogy micsoda szívet-tüdőt tágitó öröm volt az, amikor végre a szülők is beleegyeztek a tervbe. Vonakodva, az igaz, mert a szülő azért szülő, hogy aggódjék a csemetéjéért. És ennél az esetnél az aggódást be kell szorozni tizenkettővel, és akkor még nem is

számoltuk a nagymamákat és egyéb oldalági rokonokat – és ez így is akkora hatalmas aggodás, amellyel már egy közepes szélalmot el lehet hajtani. Ezt még annak idején Szinyák jelentette ki, nagyon pontosan érzékeltette a szülők ellenállását. Hogyisne, hiszen ők hatan, teljesen egyedül, minden felügyelet nélkül, felnőtt férfiak módjára, meg akartak vívni a természettel! Ezt Bádogos mondta, amin mindenki elsodálkozott, mert ilyen értelmes mondást Bádogostól még nem hallottak! ⁹De hát végül győzött a fiúk makaessége, a sóhajtozás meg egyre halkult, az ellenvetések gyöngültek, a nagymamák siránkozása zsörtölődéssé szelídült, s a szülők beleegyeztek, hogy rendben van, elmehetnek egy hétre a Dunára, ha...

Ez a „ha” az utolsó ellenérv volt, amolyan óvintézkedés, Kece mamájának az ötlete. Mert természetesen a szülők is összeültek, tanácskoztak, jegyzéket váltottak, és törték a fejüket. Kece mamája foglalta össze a helyzetet:

– Nem vitás, hogy a gyerekeknek önállóságra van szükségük. Különösen a fiúgyerekeknek! Én nem is szeretném, ha az én fiamból valami nyámnyila felnőtt lenne. Én támogatom is a tervüket. De másfelől mégiscsak gyerekek. Ezért kellene ott a környéken megbízni valakit, aki rajtuk tartja a szemét. Titokban természetesen, hogy ne vegyék észre – tette hozzá Kece mamája igen jó ösztönrel. – Éppen ezért körül kell néznünk a színhelyen.

Mindnyájan elfogadták az ötletet, és megbeszélték, hogy Kece mamája meg Palánk Géza mamája kimegy a színhelyre, és elintézi mindent.

Kece mamája a terepszemle előtt kifaggatta Kecét, hogy hova szeretnének menni pontosan.

A Törökcsárda után! Ott van egy jó lapos, fűzfás partrész – jelentette ki Kece, mert ebben már természetesen ők is megegyeztek. Előzőleg tájékozódtak, érdeklődtek, megvitatták a Magyarországon fellelhető még vadnak vagy félvadnak mondható helyeket, és a Törökcsárda utáni partrészben egyeztek meg.

– Ott szemben van a nagy sziget. Annak a partján – tette hozzá Kece magyarázkodva.

A két mama kiutazott a Törökcsárdához. Körülnéztek, és ¹⁰igen jól megegyezhettek valakivel, mert nagyon elégedetten jöttek vissza.

– Minden rendben van! – jelentették ki a rendkívüli szülői értekezleten.

– És mennyit kér az illető? – kérdezte Bádogos mamája.

– Egy fillért se! De azért teljesen megbízható. És ráér egész nap.

Kece mamája igen alapos nő volt, s a többiek megnyugodtak a kijelentéstől. Most már nem volt „ha”, indulhatott az expedíció!

Tuka, miután végiggondolt mindent, kiadta a legutolsó utasítást:

– Holnap reggel fél nyolckor a távolsági autóbusz-állomáson találkozunk! Szülői kíséretet mellőzzük! Szevasztok!

A gyerekek szétrebbentek, Szinyák és Kece együtt ballagott hazafelé.

– Öregem – mondta Szinyák. – Öregem, ha elképzelem, hogy holnap már itt hagyom ezt a poros várost!

– És a fagylaltot! – vágta rá Kece. – Gyere, pótoljuk be, amit lehet!

És bepótolták. Minden útba eső fagylaltosnál vettek fagylaltot, a biztonság kedvéért tettek egy-két kanyart is, és teljesen berekedve érkeztek haza.

2.

Az Engels téri buszállomás utasai, takarítónői, pihenő sofőrei, az üvegkalitkában az információs kisasszony, a taxijuk mellett álldogáló taxisok különös gyülekezésre figyeltek fel. Elsőnek Bádogos érkezett, s mivel mind a két keze tele volt, az egyszerűség kedvéért a fején hozta a fényesre csiszolt bográcsot. Olyan volt, mint egy középkori zsoldos. Cseppet sem törődött a feléje áramló figyelemmel, leült egy padra, valahonnan előhalászott egy megkezdett kolbászos kenyeret, és nagy buzgalommal majszolta. A bogrács minden harapásnál megcsörrent a fején, de Bádogos ezzel nem törődött.

Másodiknak Szinyák robogott be, hátán hatalmas hátizsák, kezében lóbálta az öreg, kormos petrófőzöt, s hangosan üdvözölte Bádogost:

– Üdv, Cézár, a túri morák neked szalutálnak!

Bádogos szájában megállt a falat, a fejét forgatta idegesen.

– Mi, mi? Mi az a túri micsoda?

Szinyák lehuppant mellé.

– Így köszöntötték a légiósok Cézárt, szabad magyar fordításban! A bátyámtól tudom, humán gimibe jár. Akarod hallani latinul is? Ave Caesar, morituri te salutant! Hja, öregem, a klasszikus műveltség!

Bádogost leterítette a klasszikus műveltség, idő kellett hozzá, hogy magához térjen, s újra megindítsa állkapcsát. S alig nyelte le az agyonrágott falatot, mikor megjelent Kece és Cseppcsányi. Lepakoltak a padra, Cseppcsányi az ingéből előhúzta a róka farkú fűrész, és büszkén mutogatta.

– Valódi svédacél! Hallgassátok meg a pöngését!

Megpöngette a fűrész, és sorban odatartotta a fülkhöz.

Bádogos újra ideges lett, mert a bogrács berezonált a fűrészről, és úgy szólt, mint egy félrevert harang.

– Vidd innen azt a vacakot, berezonál a koponyacsontom! – mondta dühösen Cseppcsányinak.

Szinyák kíváncsi lett, hogy milyen lehet Bádogos berezonált koponyacsontja, de a további kísérletet félbeszakította Tuka.

– Szevasztok! – köszöntötte őket. – Palánk még nincs itt? – Lerakta a hátizsákját s a szépen összeszíjazott háromszemélyes sátot.

– Majd befut a gróf úr is – vigyorgott Szinyák – egy meggörnyedt nagymamával, aki a felszerelést cipeli utána!

Tuka leintette a gúnyolódó Szinyákot, de az az igazság, hogy Szinyák nem sokat tévedett, mert befutott egy taxi az állomásra, s Palánk Géza úgy nézett ki az ablakán, mint egy Afrikába induló angol főrend. Fehér vászonsapka volt a fején, zöld napszemüveg az orrán, tengerészcsíkos trikója fölött könnyű özbőr leberdzsek.

– Azanyát! – ámuldozott Bádogos, mikor felismerte Palánk Gézát.

Palánk Géza kiintett nekik, majd könnyedén kilépett a taxiból. A taxis hátrament a csomagtartóhoz, és rakta kifelé: egy bőröndöt, egy horgászfelszerelést, egy elegánsan becsomagolt cseh túrasátrat, egy összehajtható kempingszéket, egy alumínium étkezészetet, egy hűtőtáskát és az összeszíjazott plédeket.

Palánk Géza kifizette a taxist, aki beállt bámuló kollégái közé.

Szinyák tért először magához.

– Hát te hová készülsz? – szólította meg köszönés helyett Palánk Gézát.

– Szevasztok! – köszönt Palánk Géza, eleresztve füle mellett Szinyák megjegyzését.

– Szevasz! – mondta Tuka. – Nem lesz egy kicsit sok a csomagod?

– Á! – felelte Palánk Géza könnyedén. – Elviszi az autóbusz! Ezek mind szükséges holmik.

– Te tudod – hagyta rá Tuka, aki nem akart vitatkozni.

Palánk Géza leült a padra, majd a levegőbe szippantgatva megszólalt:

– Mi ez a rettenetes bűz?

Bádogos szájában is megállt a falat, s idegesen mozgatta az orrát.

– Én is érzem!

– Olyan, mintha kőolaj lenne – állapította meg Palánk Géza.

– Olyan, mintha! – helyeselt Bádogos tele szájjal.

Mindnyájan Szinyákra néztek, Szinyák épp egy tréfával akarta elütni a dolgot, mikor leesett neki a húszfilléres, hogy ez csakis a petróleum lehet. Rémulten kapott a hátizsákja után, megszagolta, s kétségbeesett képpel jelentette ki:

– Kiömlött az a vacak petróleum! Átitatott mindent!

– Nem baj – vigasztalta Cseppcsányi. – Nem megy bele a moly!

– Mindenesetre tedd arrébb – morgott Bádogos. – Mert elveszi az étvágyamat! Már a kolbásznak is petróleumíze van!

Szinyák dühösen nézett Bádogosra.

– Csukd be a szád evés közben! – mondta neki, de azért arrébb rakta a hátizsákot.

Még fél órájuk volt az indulásig, Tuka elment jegyet venni, Kece meg Szinyáknak sugdosott, meg akarta mutatni a csodálatos zseblámpáját.

– Valami sötét hely kellene! Van rajta zöld, kék és piros.

Szinyák kíváncsi lett a lámpára.

– Gyere! – mondta. – Tudok egy sötét helyet!

Beballagtak az épületbe, s lesurrantak a mellékhelyiségbe.

Kece bement az egyik fürkébe.

– Figyeld a plafont! – szólt ki.

Behúzta az ajtót, Szinyák a plafont figyelte.

14

Valóban csodálatos zseblámpa volt! Kék, zöld és piros fények villóztak a fekete csempeburkolaton. Így játszottak a fényekkel, mikor Szinyák megszólalt:

– Gyere ki, mert lekéssük a buszt!

Kece eloltotta a zseblámpát, és ki akart jönni a fürkéből, de nem nyílt az ajtó. Valahogy beakadhatott a zár. Kece rázta, rángatta, Szinyák kívülről piszkálgatta, de a zár megmakacsolta magát.

– Most mi lesz? – suttogta Kece elhaló hangon.

– Várj, megkeresem a takarítónőt! – biztatta Szinyák, és elrohant.

– Ne hagyj itt! – könyörgött Kece.

De Szinyák már kiszaladt, megkereste a takarítónőt, és elhadarta neki, hogy nem nyílik az ajtó, és le fogják késni az autóbust.

Az öreg, mogorva takarítónő gyanakodva nézett Szinyákra.

– Akkor te hogy tudtál kijönni?

Szinyák erre nem tudott felelni, könyörgésre fogta a dolgot:

– Tessék jönni, néni, kérem!

A takarítónő kényelmesen elindult. Lent szétnézett.

– Melyik az? – kérdezte.

– Kece! – suttogta Szinyák. – Kece, hol vagy?

A takarítónő fenyegető arcot vágott.

Kece végre megszólalt:

– Itt vagyok!

– Tetszik hallani, ott van! – mutatott az ajtóra Szinyák.

A takarítónő morogva kinyitotta az ajtót.

Kece kijött a fürkéből.

– Köszönjük szépen! – vetette még oda Szinyák, és elrohantak.

15

A peronon türelmetlenül várták őket.

– Hol a csudában voltatok? – kérdezte Tuka. – Nemsokára indulunk. Mindjárt beáll a busz, és be kell rakodnunk!

– Jó, jó, már itt vagyunk! – nyugtatta őket Szinyák. – Hol az a busz?

– Legjobb lenne, ha te egészen hátra ülnél! – figyelmeztette Bádgos. – Mert esetleg le fognak szállítani a bűz miatt!

– Majd belocsolom kölnivel! – morgott Szinyák. – Különben is közös petróleum!

– Csak volt! Most már a tiéd, egyedül a tiéd! – vigyorgott Bádgos, és megigazította a fején a félrecsúszott bográcsot. – A túri morák Salvus víz helyett petróleumot isznak! – tette hozzá titokzatos hangon.

Tuka nem bírta megállni, ingerülten megkérdezte:

– Ez meg mi a csuda, ez a Salvus víz, Bádogos?

– Az idegenlégiósok titkos üzenete Cézárnak! – mondta büszkén Bádogos. – Szabad magyar fordításban!

Tuka felsóhajtott.

– Még csak reggel fél nyolc, és te máris ennyi sületlenséget hordasz össze! Mi lesz délben?

Bádogos éppen válaszolni akart kapásból valami olyasmit, hogy zenit lesz délben, meg hogy a nap pont eléri az ebédszünetet, de a hangszóró félbeszakította, illetve belefojtotta a szót. Hőrrént, recsegett a fejük felett, majd bömbölve megszólalt:

– Cseppcsányi Elemérnek üzeni a mamája, hogy a spájzkulcsot adja le az információnál! Cseppcsányi Elemérnek üzeni a mamája, hogy a spájzkulcsot adja le az információnál! Vége.

Megdöbbenve ugrottak fel a padról. Cseppcsányi összerezzen, és lázasan kutatott a zsebeiben.

16

– Tyú, a kutyafáját! – motyogta. – Valahogy zsebre vághattam a spájzkulcsot! Itt van. Nem értem, hogy történhetett...

Kérdőn nézett Bádogosra, majd elrohant az üvegkalitkához, és leadta a spájzkulcsot.

A hatalmas farmotoros Ikarus beállt a helyére, a sofőr leszállt, kinyitotta a csomagtartót.

Berakták a csomagokat, Szinyák óvatosan még egyszer megszagolta a hátizsákját, majd sóhajtva betolta legbelülre, távol a többiek csomagjától.

A busz üres volt, úgyhogy mindnyájan ablak mellé ülhettek. Izgatottan bámultak kifelé, nézték az elmaradó utcákat, a siető embereket, a ténfergő gyerekeket.

Majd kiértek a városból, zöld síkság terült eléjük, a busz 17 felbőgve nekiiramodott, falta a kilométereket. Némán figyelték az utat, a zöld bokrokkal sűrűn benőtt, kanyargó Dunát; tele volt a szívük várakozással, örömmel, izgalommal, arcuk kipirult, orruk meg belapult, ahogy az üveghez nyomták.

Elvárásolta őket a táj.

Azután lassan oldódott a varázs, engedett a feszültség, már egyéb, hétköznapi dolgokra is tudtak figyelni, például a már elviselhetetlenné váló bográcszörgésre.

– Igazán betehetted volna a csomagok közé a bográcsot! – jegyezte meg Tuka, és szigorúan nézett Bádogosra.

– Azonkívül nem is gusztusos! – finnyáskodott Palánk Géza. – Ha elképzelem, hogy ebből a bográcsból fogunk enni, és ha hozzáképzelem a te fejedet... – Nem fejezte be a mondatot, de így is nyilvánvaló volt, hogy nem hízelegni akart Bádogosnak.

Bádogos segélykérően nézett körül, de mivel látta az egységes ellenszenvet, levette a fejéről a bográcsot.

– Már úgylis egészen beleizzadtam – motyogta.

– Fúj! – mondta Szinyák Palánk Géza modorában.

Bádogost a további piszkálódástól a sofőr mentette meg. A busz megállt, a sofőr vidáman hátraszólt:

– A következő megálló a Törökcsárda! Lehet készülődni!

Mindnyájan újra az ablakhoz fordultak, és figyelmesen megnézték minden fát, bokrot, kerítést, villanypóznát, majd mikor a busz újra fékezett, az ajtóhoz tömörültek.

A sofőr kiadta a csomagokat, és elrobogott a busszal.

18

3.

Álltak a csomagok mellett, és lenyűgözve nézték a Dunát.

Bádogos törte meg a hallgatást, fittyet hányva a megjegyzésekre, újra a fejére csapta a bográcsot, és felrikkantott:

– Itt vagyunk hát a vad természet lágy ölén! Le a cipővel! Éljen a mezítláb!

Ettől a nyakatekert mondattól magukhoz tértek, Tuka kiadta a parancsot:

– Gyerünk a komphoz!

Leballagtak a Duna-partra, Palánk Géza kétszer is, mivel egyszerre nem tudta lecipelni a csomagjait.

A kompra várni kell, ahogy megtudták egy pipázó öregembertől. Arra a kérdésre pedig, hogy mikor jön a menetrend szerinti következő járat, azt felelte hunyorogva:

– Az a sörtől függ! Márminthogy mikor érkezik meg a söröskocsi. Az a legbiztosabb menetrend!

Nem nagyon értették ugyan az összefüggést, de annyit megértettek, hogy várni kell. Palánk Géza szétnyitotta a kempingszéket, s kényelmesen beleült. Tuka és Cseppcsányi a fűbe heveredett, Bádogos meg kavicsot gyűjtött a bográcsba. Szinyák és Kece megkönyékezte a pipázó öreget.

– Lehet, hogy csak fél óra múlva jön a komp? – kérdezte Szinyák.

– Abbizony lehet! – mondta az öreg.

– De az is lehet, hogy csak egy óra múlva? – kérdezte Kece.

– Bizony az is lehet! – mondta az öreg.

– A bácsi is a kompra vár? – kérdezte még udvariasságból Szinyák.

– Én nem. Én sörre – mondta az öreg, s vígan pöfékelt a pipájával.

19

Szinyák, miután tájékozódott a komp menetrendjéről, elindult Kecével.

– Teszünk egy kört. Szétnézünk egy kicsit – mondta Tukának.

– Nem bánom – felelte Tuka. – De ha nem lesztek itt idejében, átúszhatjátok a Dunát!

– Itt leszünk – válaszolta Szinyák fölényesen. – Hallottad, elég, ha figyeljük a menetrend szerinti sörszállítmányt!

Tuka bólintott, Bádogos előhalászott egy újabb kolbászos kenyeret, Cseppcsányi érdeklődéssel nézte, Bádogos ingadozott, majd sóhajtva letört egy darabot.

– Nesze – mondta Cseppcsányinak. – Nem bírok enni, ha a számba néznek!

Palánk Géza fintorgott, a fejét kapkodta, a pipafüst pont az orra alá szállt; egy ideig túrta, majd arrébb pakolta a kempingszéket.

A pipázó öreg mosolyogva nézte, nem sértődött meg, vígan pöfékelt, hatalmas füstgomolyokat lőtt ki, mint egy mozdony.

Cseppcsányi lenyelte a kolbászos kenyeret, érdeklődéssel figyelte az öreget, majd udvariasan megszólította:

– A bácsi idevalósi?

– Én igen – felelte az öreg.

– És mit tetszik csinálni?

– Én a sörre várok – hangzott a válasz két pöfékelés között.

– Egész nap? – érdeklődött Cseppcsányi.

– Egész nap – hagyta rá az öreg.

– De néha át tetszik menni!

– Nem én, soha! – mosolygott az öreg.

– Nem? – hitetlenkedett Cseppcsányi.

– Nem – erősítette meg az öreg. – Nem szeretek utazni.

20

A további érdeklődésnek Szinyák és Kece megérkezése vetett véget. Szinyák büszkén lóbált valamit, ami erősen hasonlított egy tyúkra.

– Mi az? – kérdezte Tuka.

– Tyúk – felelte Szinyák, s a magasba emelte a lábánál fogva a tyúkot.

– Honnan vetted? – érdeklődött Tuka.

– Itt, nem messze – mutatott körbe Szinyák. – Olcsó volt, és elvágták a nyakát is. Úgy gondoltam, hogy jó lesz vacsorára. Nyársra húzzuk és megsütjük.

– Éljen! – kiáltotta Bádogos. – Vagyis: süljön!

– Azért legközelebb velünk is beszéld meg! – dohogott Tuka.

Hatalmas fékcsikorgással, csörömpöléssel a sörösautó fékezett valahol a hátuk mögött. A pipázó öreg felállt, meglengette a kalapját. A túlsó parton felberregett a komphajó motorja, s széles csíkot húzva elindult.

A pipázó öreg még egy utolsó füstgomolyt küldött Palánk Géza felé, majd elballagott.

– Jön a komp! – szólt még vissza. – Lehet készülődni!

A komp kikötött. A kompos – barnára sült, kerek fejű férfi – megbámulta az expedíciót.

– A túlsó partra? – kérdezte teljesen feleslegesen, hiszen hová máshová mehettek volna?

De Tuka komolyan bólintott, nem nevetett a kérdésen.

– Lehet beszélni! Mindjárt indulunk – mondta a kerek fejű kompos, és elsietett a sörösautó irányába.

Felpakoltak a kompra, és a karfára támaszkodva nézték a Dunát. A víz alacsony volt, csak a meder közepén folydogált, mint valami nagyobbfajta patak.

A kerek fejű kompos sokkal hamarabb megérkezett, mint **21** ahogy gondolták volna, a pipázó öreggel cipelt egy sörösládát. Felrakták a kompra, a kompos elbúcsúzott az öregtől.

– Aztán majd jövök, Ábris bátyám!

– Egen – bólintott az öreg, akit Ábris bátyámnak hívtak. – Majd jössz!

S búcsúzóul egy hatalmas füstgomolyt eresztett utánuk.

A komp vígan szelte a vizet, habos fehér csík nyílt utána, kiverődött a partra.

Mikor kikötöttek, a kompos megszólította Tukát:

– Aztán hová?

– Oda, a nyárfák alá – felelte Tuka, meglátva a távolban egy nyárfacsoportot.

– Ühüm, az jó hely – mondta a kompos. – Akkor még majd találkozunk!

– Igen – mondta Tuka. – Mivel tartozunk a kompért?

– Semmivel – mondta a kompos. – Ez most nem személyjárt volt. Ez most sörjárt volt!

– Köszönjük – köszönte meg Tuka barátságosan mosolyogva.

Elbúcsúztak a kompostól, aki mindnyájukkal kezét rázott, mintha felnőttek lennének, s ez Palánk Gézában igen mély benyomást hagyott.

Majd felpakoltak. Tuka javaslatára segítettek Palánk Gézának is, morogva ugyan, de Szinyák és Kece megfogta a kempingszéket, Cseppcsányi az étkezészetet, s elindultak a nyárfák felé.

A hatalmas törzsű nyárfák szabályos barlangot alkottak félkörben állva, a lombbarlang szája a magasból a vízre nyílt.

– Ideális táborozóhely – jelentette ki Tuka, mikor meg **22** vizsgálta a helyet. – Böven elfér a két sátor! És nem jön fel a víz, mert itt elég magas a part.

A többiek bólogattak, gyönyörködve nézték, ahogy Tuka lelépi a sátrak helyét.

– Itt lesz az egyik sátor, itt meg a másik – jelentette ki Tuka.

Majd szétnézett a környéken. Balra tőlük a komp kikötő állt, üres hordókra szerelve, jobbra egy kicsi fehér ház, a gátör háza. A gátör házától fölfelé kanyarodott a Duna, szemben a túlsó parton villák, nyaralók, kertek voltak tarka összevisszaságban.

– Ideális hely! – mondta még egyszer Tuka. – A víz elvág minket a civilizációtól!

Szinyák, aki a tyúkot szorongatta, felrikkantott:

– U-u-ú! Vjj-vjj!

– Ez mi volt? – kérdezte Bádogos.

– A szabad természet üdvözlése – válaszolta Szinyák, és megpörgette a tyúkot a feje fölött.

Gyorsan lekapták a fejüket, csak Bádogos aludt el, s a tyúk nagy csörrenéssel lecsapott a bográcsra.

– Mi az? Mi az? – rémüldözött Bádogos. – Behorpasztod a bográcsot! Nem tudsz vigyázni?!

Tuka vágta ketté a kifejlődő veszekedést:

– Gyerünk, munkára! Takarítsuk ki a sátrak alját!

Palánk Géza kibontotta a cseh túrasátrat.

– És ki kivel fog lakni? – kérdezte guggolva.

Tuka ezen még ugyan nem gondolkozott, de megérezte, hogy fontos dologról van szó, és gyorsan döntött, mielőtt vitatkozásba fulladna az elrendezkedés.

– Velem lakik Kece és Szinyák. Veled lakik Cseppcsányi és Bádogos.

23

Majd hogy végképp lezárja az ügyet, gyorsan hozzátette:

– Kece, segíts kibontani a sátrat! Szinyák, ott az ásó, áss vízlevezetőt!

Palánk Géza meg volt elégedve az elosztással, ő is így gondolta, mivel úgy érezte, hogy Bádogossal és Cseppcsányival könnyebb lesz kijönnie.

Bádogos boldog volt, hogy a gyönyörű túrasátorban lakhat. Cseppcsányi ugyan szívesebben lett volna Tukával, merthogy az olyan komoly és megfontolt, mintha évekkal lenne idősebb náluk. „De hát teljesen mindegy – gondolta végül. – Itt vagyunk egymás mellett!”

A két sátor felállítása belenyúlt a késő délutánba. Csorgott róluk a víz, az arcuk poros és maszatos volt, a kezüket feltörte az ásó, a fűrész, a száraz gally – de a két sátor állt, és gyönyörű volt!

Cseppcsányi a róka farkú fűrészszel hajlékony ágakat vágott a part menti bokrokról, és kerítést csinált a sátrak köré. Tuka a sátor elé kavicsból utat rakott ki. Tuka sátra régi katonasátor volt, de kényelmes, tágas. Hát a túrasátor persze szebb volt, ablaka volt, előszobája volt, de Tukáék nem irigykedtek.

Mikor minden elkészült, Tuka még egyszer körbejárta a sátrat, megnézte a zsinórokat, hogy elég feszesek-e, megvizsgálta a cövekeket, hogy jól tartanak-e, majd ragyogó arccal kijelentette:

– Felvertük a sátrat!

– Fűrödjünk meg vacsora előtt! – javasolta Szinyák.

– Helyes – mondta Tuka. – Csak várjunk egy kicsit, hogy lehűljön a testünk. Te addig kitergethetnéd a holmidat a fűre, hadd párologjon el belőle a petróleum.

Szinyák kibontotta a hátizsákját, és kitergette a holmiját 24a napra. Cseppcsányi meg Bádogos elindult száraz gallyakért, Tuka átsétált a túrasátorhoz. Szemmel felmérte a zsinórok állapotát, majd bekukkantott a sátorba.

– Jó kis sátor – mondta barátságosan.

– Dupla fedelű, és feneke is van – szolt ki Palánk Géza, de a hangjában nem volt hencegés.

– Igen – mondta Tuka. – Azt hiszem, hogy itt jól megleszünk.

Visszaballagott a partra, és az ásóval tűzhelyet csinált. Hosszúkás gödröt ásott, a gyeptéglákat ügyesen kétoldalt a peremre rakta, majd két villás végű gallyat vágott, s leszúrta a tűzhely fölé.

Szinyák érdeklődéssel figyelte, majd szemével a nyárfákat vizsgálta, s megállt az egyik előtt.

– Ez lesz a naptárfa! – mondta.

Letisztogatta a repedezett kérget, s a törével egy vízszintes rovátkát faragott bele.

– Az első nap! – jelentette ki.

Kece és Cseppcsányi visszaérkezett a száraz gallyakkal. Lerakták, Palánk Géza is kibújt a sátorból, és körülállták a naptárfat.

– Valahogy meg kellene jelölni azt is, hogy vidám nap volt – jelentette ki Cseppcsányi.

– Hogy érted azt, hogy vidám nap? – kérdezte Szinyák.

– Hát hogy nem esett az eső meg ilyesmi – mondta Cseppcsányi.

– De hogyan jelöljem? – kérdezte újra Szinyák Cseppcsányit.

Cseppcsányi törte a fejét, majd ezt mondta:

– Faragj rá napsugarakat! Onnan tudjuk, hogy ez vidám nap volt!

Szinyáknak tetszett az ötlet, három függőleges vonást vágott a vízszintes fölé, az volt a napsugár.

– Így jó? – nézett körül.

– Így jó – mondták neki.

– És a rossz napot hogyan jelöljem? Bár remélem, nem lesz rá szükség – tette hozzá Szinyák.

Cseppcsányi elemében volt.

– A rossz napot hullámmzással jelöld! Az jelenti az esőt.

A többiek helyeslően bólogattak, ez kétségtelenül remek jelölés, világos és érthető. Cseppcsányinak dagadt a melle a büszkeségtől.

– Gyerünk fürödni! – javasolta Tuka. – De szeretnék mondani valamit a fürdéssel kapcsolatban.

– Halljuk! – rikkantott Bádogos. – Csupa fülkagyló vagyok!

Tuka végignézett rajtuk.

– Tudjátok jól, hogy milyen nehezen engedtek el ide minket. És azt is tudjátok, hogy a legkisebb baj esetén vissza kell mennünk!

– Tudjuk – morogták a többiek.

– Éppen ezért a fürdésnél a következő szabályokat kell betartanunk. Egy: senki se megy a mély vízbe! Kettő: egyedül senki se fürdik! Három: mindig legyen a parton egy úszóöv! Világos?

– Világos! – zúgták a többiek.

– Akkor gyerünk – bólított Tuka.

Belezúdultak a vízbe. A víz alacsony volt, alig ért derékig, s meleg volt és bársonyosan simogató. Bukfenceztek, ugráltak, fejen álltak, fröcsköltek, mikor egyszer csak Szinyák felkiáltott:

– Nézzétek, a gróf úr!

Észre se vették, hogy Palánk Géza nincs velük. Most megbűvölve nézték, ahogy áll a parton, és fürdősót szór a Dunába. Habzott, gyöngyözött, buborékos lett a víz.

– Azannyát! – rikkantott Kece, és beleúszott a buborékba.

Bádogos gyorsan követte.

– Azannyát! – rikkantotta. – Fenyőillatú!

Palánk Géza egy ideig bámult a fenyőillatú buborékok után, hiszen a víz pillanat alatt elvitte, majd a Dunába dobta az üres zacskót is, és belemászott a vízbe.

– Köszönöm! – bukkant fel előtte Kece. – Remek fürdősó volt!

– Szívesen – mondta Palánk Géza fanyarul, hiszen nem neki szánta a fenyőillatú fürdősót.

Mikor megunták a fürdést, kimásztak a partra, s ugráltak, hogy a víz kimenjen a fülükből, s futkostak, hogy megszáradjon a bőrük.

A nap már lefele tartott az égen, vörösre festette a szelíden hömpölygő vizet.

– Hozzá kell látnunk a vacsorához! – figyelmeztette Tuka Szinyákot. – Meg kell pucolni a tyúkot.

– Ivóvíz is kellene – mondta Cseppcsányi. – Én elmegyek Bádogossal a gátór házához, ott biztosan van víz. Összeszedték a kulacsokat, Bádogos vitte a bográcsot is, és elindultak.

Tuka tüzet készített, Palánk Géza segített neki, tördelte a gallyakat. Kece nyársnak való ág után kutatott a bokrokban.

Vidáman folytak a vacsora előkészületei, Szinyák a tyúkot kopasztotta, csak úgy röpködött körülötte a toll, ráragadt, úgy nézett ki, mint egy hatalmas madár. A vidámság csak fokozódott, mikor megérkeztek Cseppcsányiék. Cseppcsányi fején hatalmas posztókalap volt, lecsúszott a füléig.

– Ezt honnan vetted? – kérdezte Tuka.

– Ott lógott egy ágon! – felelte Cseppcsányi a kalap alól. – Biztosan valami vándor akasztotta oda. A gátór különben nem volt otthon, de egy jó kis kút áll az udvarán!

- Sül már a tyúk? – érdeklődött Bádogos.
– Türelem! – mondta Szinyák. – A jó munkához idő kell!
– Jé! – rikkantott Cseppcsányi a kalap alól. – Két tyúkunk is van!

Szinyák dühösen vakarta magáról a tollat.

- Ez a hála? Inkább segítenétek! Kapd el, én megfürdök!

Feldobta a megkopasztott tyúkot, Bádogos elkapta.

Míg Szinyák lemosta magáról a tollat, Tuka a törével felhasította a tyúkot, kibelezte, kettévágta, besózta, és ráhúzta a nyársra.

A tűz lobogott az alkonyatban, a tyúk sült, ínycsiklandozó illatok terjengtek, hat izgatott orr szimatolta.

- Azannyát! – sóhajtotta Bádogos. – Ez ám az illat!

Tuka a nyársat forgatta óvatosan, hogy a zsír egyenletesen süljön rá a tyúkra:

- Add ide egy kicsit, hadd forgassam! – könyörgött Szinyák. – Végül is én szereztem a tyúkot!

Tuka bólított, és odaadta a nyársat Szinyáknak.

- Csak óvatosan!

- Bízd ide! – hengegett Szinyák. – Egy tyúkkal még elbánok!

Nagy gyönyörűséggel forgatta, finoman sercegett a zsír a pirosuló bőrön.

Hogy történhetett, hogy nem, biztosan azért nem vették észre, mert mindnyájan a tyúkot bámulták, a nyárs alsó vége lángot kapott, s a zsírral átitatott gally pillanat alatt elhamvadt. A tyúk belepottyant a parázsba, és sisteregve égett.

28

Szinyák annyira meglepődött, hogy zavarában tovább forgatta a nyárs kezében maradt végét.

Tuka eszmélt fel először.

– Kapd ki az egészet! – kiáltott Szinyákra, majd segített neki, és közösen kiszedték a tyúkot a parászból.

A tyúk koromfekete volt, mint a sötét éjféli.

- Megégett – mondta végre.

– Egy tyúkot se lehet rád bízni! – dühöngött Bádogos. – Már előkészítettem a gyomornedveimet, és most tessék! Mit csináljak a gyomornedveimmel?

- Nem tehetek róla – mentegetőzött Szinyák.

- Talán ha lekaparnánk egy kicsit... – szólalt meg Tuka, s elővette a törét.

A kapargatás kétségtelenül használt a tyúknak, éjfeketéből dióbarnára változott a színe.

Reménykedve nézték.

Tuka igazságosan hatfelé darabolta és szétosztotta. Mohón nekiláttak, Palánk Géza finnyáskodott még egy kicsit, de mikor látta, hogy a többiek milyen jóízűen falják, beleharapott.

A tyúknak még így, dióbarnán is nagyon jó íze volt!

- Azannyát! – szuszogott Bádogos. – Ilyen jót még nem ettem!

A többiek csatlakoztak hozzá, tele szájjal bizonygatták, hogy ilyen jót még nem ettek, úgyhogy lassan Szinyák is megnyugodott, elmúlt a lelkiismeret-furdalása.

Kulacsból friss vizet ittak rá, s fél könyékre dőlve szopogatták a csontokat.

Egyszerre csak megállt fölöttük valaki. Akkor vették csak észre, mikor Cseppcsányi fejére mutatva megszólalt:

- Enyém kulup!

29

Hunyorogva felnéztek, egy nagyon kék szemű, hatalmas bajuszú ember állt fölöttük. Lábánál kuksolt a csupa szőr pulija.

– Mondani nektek jó estét! Enyém kulup! – mutatott újra Cseppcsányi fejére.
Cseppcsányi végre megértette, odaadta a kalapot.
– Én lenni gátör! Enyém nevem Pólika Pál – mondta az idegen mosolygós szemmel, és a fejére csapta a kalapot.
– Jó estét kívánunk – ébredt fel Tuka. – És elnézést kérünk a kalapért. Nem tudtuk, hogy a bácsié.
Majd jó ösztönnel a kutya felé nyújtotta a csontot. A puli vágyakozó szemmel nézett a csontra, majd felpillogott a különös beszédű gátörre.
– Jól van, Első Ferenc Józef! Meg lehet enni!
A puli bekapta a csontot, s jóízűen ropogtatta.
– Ki az az Első Ferenc Józef? – dadogta Bádogos.
– Enyém puli! Merthogy hasonlítani rá – mondta Pólika Pál, megnézte őket, a sátrakat, a vizet, majd bólintott. – Ügyes! Ügyesen állítottatok sátort! Jó éjszakát nektek! Én ott lakom, ha kell víz, ha kell bármi, odajönni. De a kulup enyém!
S elballagott, nyomában a pulival, akit Első Ferenc Józefnek hívnak.
Mire magukhoz tértek a meglepetéstől, a tűz megtöppedt, már alig pislákol.
Bádogos a fejére rakta a bográcsot.
– Enyém kulup! – mondta vigyorogva.
De Tuka leintette, és Cseppcsányihoz is volt egy-két szava:
– Nem kell mindent elhozni, amit meglátunk, Cseppcsányi!
– Nem tudtam, hogy az övé a kalap – mentegetőzött Cseppcsányi.

30

Tuka óvatosan eloltotta a tüzet, a vékony, fehér füst sisteregve szállt a csillagokra.
– Aludjunk! – ásított Bádogos.
Bemásztak a sátrakba, elhelyezkedtek a falevelágyon, Cseppcsányi elhatározta, hogy megfigyeli: milyen az első éjszaka a szabadban. De mire végiggondolta, elaludt. A többiek hallgatták, hogy csobog a víz, ciripelnek a tücskök; talán még azt is hallották, hogy zizegnek a csillagok, de ezt már biztosan csak álmukban.

31

2

Amelyben egy sündisznót megkeresztelnek, fölfedezőútra indulnak szárazon és vízen, fölfedezik a szigetet, de Palánk Géza nem árulja el a Titkos Öblöt

1.

Soha vidámabb reggelt nem látott még a világ, vagyis a világnak az a része, amelyben egy nyárfacsoport állt, a nyárfacsoportban két sátor, s a két sátorban hat gyerek aludt. Illetve az egyik csak aludna...

Cseppcsányi még percekig azt hitte, hogy álmodik, éppen ezért erősen lehunyta szemét. De a fülét nem tudta lehunyni, szuszogást hallott meg csámcsogást, sokkal kitartóbban és erősebben, mint ahogy álmában szokta hallani az ember. Már tudta, hogy ébren van, de még mindig nem akarta kinyitni a szemét. Először arra gondolt, és ezen nem is szabad csodálkozni, hogy Bádogos zug- és orvlakomáinak egyikét hallja. Ezen kicsit felháborodott. De majdnem egy időben meghallotta Bádogos egészséges horkolását is, amely leginkább a szilvalekvár rotyogásához volt hasonlítható. Akkor meg mi a csoda ez? – villant át Cseppcsányi nehezen ébredő agyán. ³²Kinyújtotta a kezét, s tapogatózott a szuszogás meg csámcsogás felé.

S hirtelen felébredt. Szemét kinyitotta, s sziszegve nyalogatta tenyerét. A szuszogó és csámcsogó valami alaposan összeszurkálta.

A szuszogó, csámcsogó valami összegömbölyödött, mint egy labda, és hosszú tüskéit meresztgette.

Cseppcsányi, most már teljesen felébredve, megállapította, hogy egy sündisznót simogatott meg. Dühösen bámulta a meredező tüskéket.

A gombolyag ekkor megmoccant, egy szurokfekete mozgó orr gömbölyödött ki, s két apró, ravasz szem kémlelte Cseppcsányit.

Cseppcsányi hangtalanul elnevette magát. Tréfásan felfújta a képét, s farkasszemet nézett a sündisznóval. A sündisznó elégedett lehetett Cseppcsányi felfújta képével, mert teljesen kigöngyölődött, s óvatosan az utolsó falat után nyúlt.

Cseppcsányi vigyorogva állapította meg, hogy az utolsó falat Palánk Géza Caola szappanjának földi maradványa. Hunyorított egyet, amit a sündisznó helyesen biztatásnak fogott föl, mert bekapta a szappandarabot, s jóízűen csámcsogva és szuszogva megette.

Cseppcsányit teljesen elbűvölte a falánk sündisznó.

– Mit ennél még? – suttozta neki.

A sündisznó körülnézett, Cseppcsányi követte a pillantásával, de több szappan vagy egyéb sündisznócsemege nem volt a láthatáron.

Cseppcsányi óvatosan Bádogos hátizsákjáért nyúlt, centiről centire araszolva elhúzta, s vigyázva kinyitotta. A sündisznó kerekre tárgult szemmel követte minden mozdulatát.

33

– Itt mindig szokott lenni valami – mormogta Cseppcsányi, és belenyúlt a hátizsákba.

Szerencséje volt, vagyis hát természetesen a sündisznónak volt szerencséje, mert egy csomag mogyorót húzott ki. Kihúzzhatott volna, mondjuk, egy csomag rágógumit is, amit nem valószínű, hogy a sündisznók szeretnek.

– Szerencsénk van – jegyezte meg halkán Cseppcsányi.

A sündisznó nem mondott semmit, viszont annál kitartóbban nézte a mogyorós csomagot.

– Egyszerre akarod, vagy szemenként? – társalgott tovább Cseppcsányi, majd választ sem várva, úgy döntött, hogy szemenként adja oda a mogyorót.

Már nyúlt is a zacskóba, kivett egy szemet, mikor a keze megállt a levegőben. Eszébe jutott egy zseniális ötlet, ami így hajnal felé nem is olyan nagy csoda, a természet bölcs ajándéka ez a korán kelőknek. Az jutott eszébe, hogy mi lenne, ha idomítaná a sündisznót? Elég értelmesnek látszik, és nem is fél. Ni, most is hogy remeg az orra, és csillog a szeme! Az ötlet, mint minden igazán zseniális ötlet, másodpercek törtrésze alatt született meg, Cseppcsányi keze már meg is mozdult, s befejezte az ívet, a sündisznó orra alá nyomva a mogyorót.

Azonban a mozdulattal egy időben Cseppcsányi halkat, de éleset füttyentett. Valahogy így: fffty!

A sündisznó meglepve kapta fel a fejét, ránézett a mosolygós, szeplőkkel telepötytyözött, zsemlekerek gyerekarra, s ravasz szemét mozgatva vizsgálta.

Cseppcsányi még egyet füttyentett, s odaadta a mogyorót. A sündisznó szemvillanás alatt befalta.

Cseppcsányi most továbblépett az idomításban. A másik oldalára fordult, háttal a sündisznónak, és füttyentett.

34

A sündisznó átlagon felül értelmesnek bizonyult, mert orrát felvágva átügetett Cseppcsányi másik oldalára, ahol megkapta a mogyorót.

Cseppcsányi mérhetetlenül büszke volt. Hogysisne! Élete első önálló idomításáról volt szó, amely íme, nagy reményekkel kecsegtetett!

Legszívesebben megsimogatta volna a sündisznót, de már tudta, hogy a sündisznót nem lehet simogatni, mert szúr. Inkább barátságosan rámosolygott, s a nagyobb hatás kedvéért felfújta a képét. A nagyobb hatás nem is maradt el, a sündisznó határozott rokonszenvvel pislogott rá.

„Valami nevet kellene neki adni” – morfondírozott Cseppcsányi, teljesen logikusan, hiszen mindennek a világon van neve, ami valamilyen kapcsolatba kerül az emberekkel. Cseppcsányi sorba vette, hogy milyen név illenék legjobban a sündisznóra. Sokáig habozott a Tóbiás és a Matyi között, míg végül úgy döntött, hogy a Matyi lesz a legjobb, mivel rövidebb, és van benne valami füttyyszerű, a ty betű miatt.

„Remélem, hogy fiú vagy!” – tűnődött Cseppcsányi a sündisznót nézegetve. Majd elnyújtva a ty betűt, nevéen szólította a sündisznót:

– Mattyi! Ez a neved! Matyi!

Cseppcsányi boldogan állapította meg, hogy a sündisznó hallgat a nevére. Elmondta még egypárszor, hogy jól az agyába vésse:

– Matyi, Matyi, Matyi!

Bádogos nyitotta ki a fél szemét, hallgatózott, és ijedten figyelte Cseppcsányit. Majd megrázta Palánk Gézát.

– Ébredj! Cseppcsányi magában beszél!

Palánk Géza felült, és megkérdezte Cseppcsányit:

35

– Miért beszélsz magadban?

Cseppcsányi vidáman vigyorgott rájuk.

– Nem magamban beszélek!

– Hát kivel beszélgetsz? – kérdezte Bádogos.

– A sündisznómmal! Őt hívják Matyinak – felelte büszkén Cseppcsányi, majd felrakta a pokrócra a sündisznót.

– Honnan tudod, hogy Matyinak hívják? Talán bemutatkozott? – érdeklődött Bádogos.

– Én neveztem el Matyinak! Először tűnődtem rajta, hogy Bádogosnak nevezem el, de rájöttem, hogy szebb nevet érdemel.

Bádogos nem sértődött meg.

– És mit csinálsz vele?

– Idomítom! Már megtettük az első lépéseket.

Cseppcsányi a büszkeség szobra volt. Kihúzott derékkal ült a sátorlap derengésében, ölében a sündisznóval.

Palánk Géza érdeklődve figyelte, majd a sündisznóra nézett.

– És mit tud?

– Figyeljete! – mondta Cseppcsányi. Letette a sündisznót a földre, félrehajolt és füttyentett.

Matyi felvágta az orrát, és vidáman a lehajolt Cseppcsányihoz ügetett, s jóízűen ropogtatta a szájába nyomott mogyorót:

– Nahát! – ámuldozott Bádogos. – Ha nem látnám, el se hinném!

– Nagyon ügyes – jegyezte meg Palánk Géza.

Cseppcsányi zavart mosollyal fordult Bádogoshoz.

– Kölcsönvettem egy kis mogyorót, az idomítás érdekében.

Bádogos nagyvonalúan legyintett.

– Szót sem érdemel! Illetve megérdemli a mogyorót.

36

– Meg egy kis szappant – tette hozzá Cseppcsányi Palánk Géza felé fordulva.

– Szappant? Mosakodni is tud? Nahát! Ez aztán az idomítás!

Cseppcsányi szerényen elvigyorodott.

– Még nem tud. Azt is megette.

Palánk Géza fürkészve nézte a sündisznót, Matyi szemérmesen lehunyta a szemét.

– Izé, nem baj. Csak ne kapjon gyomorrontást – zárta le a szappanügyet Palánk Géza.

Kint éles füttyező hangzott fel, a sündisznó hegyezte a fülét. Szinyák képe jelent meg a sátornyílásban.

– Jó reggelt, hétalvók! – kiáltotta vidoran.

– Nem tudsz kopogtatni?! – förmedt rá Bádogos.
De Szinyák csak legyintett, a sündisznót vizsgálgatta.
– A tiéd? – kérdezte Cseppcsányitól. – Honnan vetted?
Cseppcsányi szeplős képe büszkén ragyogott.
– Megérezte bennem a jó embert, és idejött! Igaz, Matyi?
– Nahát! – ámult el Szinyák. – Matyinak hívják? Mikor volt a keresztelő? És ki a boldog keresztapa?
A válasza már nem volt idő, mert Kece feje is megjelent a nyílásban, és türelmetlenül sürgette őket:
– Gyerünk, gyerünk, világ lustái! Reggelizzünk!
Majd Bádogosnak címzett egy külön aranyköpést:
– Ha olyan magas lennél, mint amilyen lusta vagy, ülve nyalhatnád a holdvilágot!
Bádogost önkívületbe hozta az aranyköpés.
– Mondd még egyszer! Mondd el még egyszer! – mászott Kece után könyörögve.
Kece egy újabb változattal lepte meg:

37

– Ha a lustaság fájna, éjjel-nappal ordítóznál a fájdalomtól!
– Ez is jó! – mondta Bádogos. – De azt a holdvilágost mondd!
Palánk Géza fogmosó pohárral a kezében vonult ki, Cseppcsányi fütttyögetve hívta Matyit, a sündisznó vidáman kocogott utána.
Tuka leterített a földre egy pokrócot, és rájuk nézett. – Mindenki hozza ide, ami ennivalója még van!
– Miért? – kérdezte Bádogos rögtön.
– Azért – felelte Tuka nagy nyugalommal –, hogy megegyük. Ezenkívül pedig nem jó, ha a sátorban ételment tartunk. Megszárad, bejönnek a hangyák és egyéb bogarak.
A javaslat ésszerű volt, mindenki elfogadta, csak Bádogos morgott:
– És aztán mit eszünk?
Tuka türelmes volt, vidám szemmel méregette Bádogost.
– Ne féltsd a hasad! Ezután a közös kasszából mindennap bevásárolunk.
Erre Bádogos se tudott mit mondani, bebújt a sátorba, és kihozta a hátizsákot, s olyan arccal, mint aki súlyos operáció előtt áll, a pokrócra öntötte. Kétségtelen, hogy Bádogos szerette a hasát, és felkészült a táborozásra. A hátizsákából különös enni- és rágnivalók kerültek elő. Először is két szál füstölt kolbász, utána egy üveg szilvalekvár, egy üveg zölddió, majd több zacskó mogyoró és rengeteg rágógumi.
A sündisznó izgatottan szimatolt a pokróc szélén.
Bádogos először el akarta taszigálni, majd eszébe jutott, hogy egy sündisznót nem lehet csak úgy taszigálni, éppen ezért ujját szopogatva, siránkozó hangon szólt Tukának:
– Plusz egy főről nem volt szó! Még a sündisznóval is osztozkodnom kell? Mi lesz, ha minden vadállat idejár vendégségbe!
De Tuka a sündisznó védelmére kelt:
– Ne légy olyan irigy, Bádogos! Vendégségbe pedig mi jöttünk. A sündisznó itthon van. Ezt ne felejtse el!
Cseppcsányi hálásan nézett Tukára. Majd a dűnnyögő Bádogoshoz ment, és félrehúzta.
– Ide figyelj, Bádogos, mondok valamit!
– Mi van?
– Van egy ajánlatom. Ha adsz a mogyoróból, te is idomíthatod Matyit.
Bádogos fonnyadt arca kivirult.
– És nekem is fog engedelmessé válni?
– Hát persze! Vagy legalábbis valószínű – hagyta rá Cseppcsányi óvatosan.

Bádogos a pokróchoz ment, felnyalábolta a mogyorós zacskót, s még guggoltában odaszólt Cseppcsányinak:

- A rágógumit nem szereti?
- Nem hiszem – felelte bizonytalanul Cseppcsányi, aki nagyon boldog volt, hogy ilyen ügyesen megoldotta Matyi élelmézését.
- Mindenesetre tartalékolok egy kis rágógumit – morogta Bádogos, és zsebre vágta a rágógumikat. Tuka igazságosan hatfelé osztotta a pokrócra hordott ennivalót.
- Mindenki lakjon jól, mert csak délután ebédelünk.
- Sok biztatás nem kellett, a jó levegő, a nagy alvás meghozta az étvágyat, felfaltak mindent.
- Tuka a folyóba rázta a morzsákat, s összehajtogatta a pokrócot.

39

- Most pedig azt javaslom – fordult a jóllakott táborozókhoz –, hogy induljunk el felfedezőútra!
- Vigyem a zseblámpát? – kérdezte Kece.
- Minek? – legyintett Tuka. – Süt a nap.
- Matyival mit csináljak? – töprengett Cseppcsányi. Bádogos is törte a fejét, hiszen feles társ volt, de nem jutott semmi az eszébe. Illetve valami az eszébe jutott, de jobb lett volna, ha ki se mondja.
- Kössünk madzagot a nyakába!
- Cseppcsányi felháborodva letorkolta:
- Nem kutya ez!
- Hát akkor mit csináljunk vele? – sóhajtott Bádogos.
- Betesszük a sátorba, teszünk mellé mogyorót, vizet, és ráhúzzuk a cipzárat – döntötte el a dolgot Cseppcsányi.

Úgy is tettek, berakták Matyit a sátorba, vizet és mogyorót hagytak neki, a sündisznó azonnal összegömbölyödött, és szuszogva elaludt. A két állatidomár mosolyogva nézte, majd halkán felhúzták a cipzárat.

2.

A felfedezőút elején egy kis vita tört ki, hogy merre is menjenek: fölfele vagy lefele? A vitát mindenki meglepetésére Bádogos döntötte el. Komoly képpel jelentette ki:

- Lefele fedezünk fel! Arra vadabb a természet.
- Helyes! – rikkantotta pártfogólag Szinyák, amikor végre megértette, mit is akart mondani Bádogos. Bádogos büszkén menetelt, nagyokat szippantgatott a levegőbe.
- Egyre vadabb! Érzem!

40

Elérkeztek a gátör házához. A fehér falú ház vakítóan ragyogott a napfényben, de amúgy teljesen üres volt. Cseppcsányi a fára mutogatott.

- Nézzétek! A kulup!

A kalap ott lógott egy ágon, de Pólka Pál, a gátör nem volt sehol, sem a kutyája, Első Ferenc Józef. Belestek a kis ablakon. A szobában egy vaságy volt, pokróccal leterítve, egy asztal, az asztalon sörösüvegben három szál virág.

- Biztosan a gáton van – jegyezte meg Kece. – Azért gátör!
- De mit jelent a kalap a fán? – tűnődött Szinyák.
- Valamit jelent, az biztos! – morfondírozott Cseppcsányi is a fa alatt tekergetve a fejét.
- Úgyse tudjuk kitalálni. Induljunk tovább! – javasolta Tuka a báméskodóknak.

A fű selyemként simogatta a lábukat, a nap sütötte a hátukat, Palánk Géza fehér sapkája imbolygott, mint egy hatalmas pitypang. Fent, magasan repülő villant, a hangja elkésve mennydörgött utána.

Cseppcsányi a vizet fürkészte, s egyszer csak meglátott valamit:

- Nézzétek! – kiáltotta. – Nézzétek! Ott a vízben!

Mindnyájan odanéztek. A vízben hatalmas fatörzs ringatózott. Leszaladtak a partra, s lépésben követték a lassan úszó fatörzset. Izgatottan szemügyre vették, mustrálgatták. A hatalmas nyárfát a víz valahol kimoshatta a partból. Megvolt a lombja, hosszú gyökerei fehérlettek, csavarodtak a vízben, mint a polip karjai.

Mindnyájan ugyanarra gondoltak. Cseppcsányi mondta ki a gondolatot, suttogva, mintha attól félt volna, hogy a fatörzs meghallja és elúszik.

41

– Hajó! Olyan, mint egy hajó!

Bádogos rátért a lényegre:

– A mi hajónk! Mi láttuk meg először!

Szinyák a vízből kiálló gyökerek után kapdosott. Tuka végigsietett a fatörzs mellett, megnézte előlről is. Palánk Gézát is magával ragadta az izgalom.

– Evező kellene! Meg esetleg egy kormánylapát.

Szinyák végre elkapott egy gyökeret, Kece a segítségére sietett, belecimpaszkodtak; a fatörzs megállt, majd engedelmesen a parthoz simul. Szinyák boldogan felkiáltott:

– A hajó kikötött! Tessék beszállni!

De még nem szálltak be. Gyönyörködve nézték a lustán himbálózó fatörzset. Képzletükben a másodperc törtrésze alatt átalakult igazi hajóvá, és már látták is az égnek meredő főárbocot a duzzadó vitorlával, a szoborral díszített hajóorr, a parancsnoki hidat és a tömzsi ágyúkat, mert természetesen a hajó, amit képzletükben láttak, kalózhajó volt, halálfejes lobogóval, az arany, gyémánt s egyéb ékszer ládászámra hevert a fedélzeten.

– Fedélzetmester! – suttogta Cseppcsányi Szinyáknak. – Jó erősen tartsd a horgonyt!

– Tartom – suttogta Szinyák is.

A suttogást Bádogos törte meg, nem bírta tovább a feszültséget, nagyot rikkantott:

– Éljen Szinyák, a vasmacska!

Szinyák kényszeredetten vigyorgott Bádogosra.

– Köszönöm, te hű barát! Mi lesz, beszálltok? Elzsibbad a kezem!

Palánk Géza a part menti bokrokat vizsgálgatta, onnan szólt le Szinyáknak:

42

– Várj még egy kicsit! Vágok egy evezőt.

Azzal törével levágott az egyik bokorról egy hosszú, vastag gallyat, megtisztogatta, csak a végén hagyta meg a leveleket.

– Így mégse sodródunk összevissza – jelentette ki a türelmetlenül várakozó kalózoknak. – Ezzel tudjuk majd kormányozni.

– És ki fogja kormányozni? – kérdezte Bádogos.

– A kormányos én leszek – jelentette ki Palánk Géza halkán, de olyan magabiztosan, mint egy frissen végzett tengerészcadét.

Majd összehúzott szemmel méregette a fatörzset.

– Nézzük csak, milyen a merülése.

A türelmetlenkedő kalózok lenyűgözve bámulták Palánk Gézát. Még Tuka is helyeslően hümmögött, hogy igen, ezek idevaló kifejezések.

43

Palánk Géza a vizsgálódás után kijelentette a várakozó kalózoknak:

– Az eleje vékonyabb, vagyis oda ül Cseppcsányi, ő a legkisebb súlyú köztünk. Utána üljenek a többiek, leghátulra ülök én az evezőmmel.

Cseppcsányi boldogan mosolygott.

– Igenis, kapitány! Én leszek a hajósinas! A hajósinasnak pedig az árbockosárban a helye! – s felmászott a fatörzsre, előrekészült, s lovaglósülésben helyet foglalt.

Mögéje mászott Bádogos, átölelte Cseppcsányi derekát.

– Majd foglak – dünnyögte –, hogy le ne essél a kosárból!

– Köszönöm – nyugtázta Cseppcsányi. Bádogos után ült Kece, Kece után Szinyák. Palánk Géza odaszólt Tukának:

– Most te következel, majd én addig tartom a hajót!

Tuka beült Szinyák mögé, Palánk Géza is elhelyezkedett a fatörzs végén, és ellökte a hajót az evezővel; a hajó belecsúszott a sodrásba.

– Megyünk! – kiáltotta elől Cseppcsányi.

– Azanyát! – dörmögte Bádogos. – Nem süllyedünk el!

Szinyák és Kece a sebességet mérte, kezüket belelógatták a vízbe.

– Hány csomó? – kérdezte Szinyák.

– Tizenöt! – felelte Kece.

Bádogos a fejét kapkodta.

– Mi a tizenöt? Milyen görcsről beszéltek?

– Nem görcs, hanem csomó! Ezt minden tengerész tudja! – oktatta Szinyák Bádogost.

Tuka hátramosolygott a buzgón evező Palánk Gézára. – Azért ne menjünk messze a parttól! – mondta. Palánk Géza bólintott, és a part mellett tartotta a hajót.

44

– Ez úgyis csak próbaút – tette még hozzá.

A víz nyaldosta lelógó lábukat, a fatörzs, kicsit megmerülve, lágyan úszott az árral, a kinyúló oldalágak megakadályozták, hogy forogjon, vagy a Dunába borítsa a kalózokat.

A kalózok eleinte, mi tagadás, kicsit féltek, merev derékkel ültek a fatörzsön, mint a fecskék a villanydróton. Majd mikor látták, hogy félelemre nincs ok, lazítottak a testtartásukon. Cseppcsányi felhúzta a lábát, hetykén törökülésbe ült. Bádogos elengedte Cseppcsányit, s a vízbe eresztette a kezét, ahogy Szinyáktól látta, közben mormogott magában: „Kíváncsi vagyok, mikor áll bele a görcs.” Szinyák átvette a lábát a fatörzsön, és féloldalt ült, mint a női lovasok, Kece követte a példáját, de a másik oldalon lógatta le a lábát, háttal Szinyáknak. Tuka egyensúlyozott a lábszárával, s elégedetten állapította meg, hogy a fatörzs kiváló vízi alkalmatosság, s megfelelő sebességgel halad. Palánk Géza teljesen belemerült az evezésbe, jobbra csapott a gallyal, balra csapott, az arca kipirult a büszkeségtől és az örömtől.

– Nincsenek itt krokodilok? – kiáltott fel ijedséget tettetve Szinyák, s kerekre meresztett szemmel Bádogosra nézett.

Bádogos hátán végigfutott a hideg, gyorsan kikapta a kezét a vízből, s kétségbeesetten emelte a lábát.

Szinyák elégedetten nézte Bádogost, majd a hátára csapott.

– Csak vicceltem! Tudjátok, hogy kell hipnotizálni a krokodilt? A bátyámtól hallottam. Hirtelen, teljes erőből becsukjuk a száját.

– Kívülről vagy belülről? – kérdezte Kece.

– Kívülről, persze hogy kívülről!

– Becsületszavadra nincsenek itt krokodilok? – kérdezte Bádogos halálos komolyan.

45

– Becsületszavamra, te ló! Ennyit te is tudhatnál! – nyugtatta Szinyák a megrémült kalózt.

Bádogos dünnyögött valamit, majd óvatosan visszaengedte a lábát a vízbe, s újra átölelte Cseppcsányi derekát.

A Duna lustán kanyarodott, Palánk Géza ügyesen követte evezőjével a kanyarulatot, a part mentén tartva a hajót. A legénység bedőlt a kanyarban, bár erre semmi szükség nem volt, nem indokolta sem a hajó sebessége, sem a kanyar élessége, csupán csak azt fejezte ki, hogy már nem félnek a víztől, összenőttek a fatörzsszel.

S ekkor Cseppcsányi drámai hangon felkiáltott, mint Kolumbusz matróza, éles hangja felverte a szunyókáló nyári csendet:

– Föld! Föld!

Izgatottan mutogatott előre, megbillent, noha Bádogos teljes erővel szorította a derekát.

– Ott, ott! Nézzétek! Sziget! – kiáltozta Cseppcsányi Bádogos karjából.

Bádogos semmit se látott Cseppcsányi hátától, ahogy nekihajolva fogta a derekát, de a többiek vidáman méregették az előbukkanó szigetet.

Az újabb sziget úgy harmincméternyire lehetett, sűrűn benőtték a bokrok, beelógtak a vízbe, s a sziget végében hatalmas fa magasodott. Olyan volt, mint egy tutaj, amelynek az orrába árbocot szúrtak. Lassan úsztak feléje, Palánk Géza a fatörzs végének támasztott evezővel kormányozott.

– Sziget, szigetcske – suttogta Cseppcsányi. – Remélem, lakatlan.

Bádogos is kidugta a fejét, szemügyre vette a szigetet.

– Én meg azt remélem, hogy nincsenek rajta vadállatok.

Szinyák nevetőgörcsöt kapott, szaggatottan kiáltozta:

46

– Te leszel rajta az egyetlen vadállat? A vad Bádogos! Etetni tilos!

De Bádogos nem törődött Szinyák humorával, Cseppcsányi fülébe sugdosott:

– Te láttad meg először! Olyan ez, mintha fölfedezted volna Amerikát!

Cseppcsányi hálásan mosolygott Bádogosra.

Közeledtek a sziget végéhez. Palánk Géza oldalt kihajolva figyelte a bokrokat, hogy hol lehetne a legjobban kikötni, majd előrekiáltott Cseppcsányinak:

– Cseppcsányi, kérlek, ha a parthoz érünk, ugorj ki, és fogd meg a hajót!

Cseppcsányi visszakiáltott:

– Igenis, kapitány! Figyelek!

A bokrok között egy öböl nyílt. Ideális kikötőhelynek látszott. Palánk Géza megcélozta a fatörzs orrával az öböl bejáratát, nagyokat húzott az evezővel, nehogy a sodrás továbbvigye a hajót. Úgy surrantak be az öbölbe, hogy meg sem érintették a víz fölé hajló ágakat. Első osztályú kikötés volt, azt meg kell adni! A fatörzs zökkenve partot ért, Cseppcsányi leugrott róla, és erősen tartotta.

– Kiszállás! – kiáltotta. – Kikötöttünk!

A kalózok kiugráltak a partra, nyújtóztatták elgémberedett lábukat, rugóztak, leguggoltak. Cseppcsányi odaszólt a tornászoknak:

– Segíthetnétek fogni!

Szinyák és Kece felváltotta Cseppcsányit, aki igyekezett bepótolni a tornázásban az elmaradást.

– Körül kellene nézni – javasolta, mikor befejezte a testgyakorlást.

47

Tuka bólíntott.

– De nem hagyhatjuk itt a hajót – mondta.

– Alakítsunk expedíciót – javasolta Bádogos.

Tuka helybenhagyta az ötletet.

– Jól van, Bádogos! Határozottan fejlődsz!

Palánk Gézához fordult.

– Mit szólnál hozzá, Géza, ha Bádogossal elmennél egy kis felderítőútra? Mi itt maradnánk, s addig őriznénk a hajót.

Palánk Géza biccentett, az evezőt odaadta Tukának.

– És én? – kérdezte Cseppcsányi izgatottan. – Én nem mehetnék?

– Te leszel a megfigyelő – mondta a mindenre gondoló Tuka. – Felmászol a fára, és onnan figyeled az expedíciót. Rendben van?

Cseppcsányinak tetszett az ötlet.

– Vállalom! Majd megfigyelem őket!

Az expedíció elindult. Cseppcsányi felmászott a fára, kényelmesen elhelyezkedett egy ágon, s kezét szeméhez téve figyelte Palánk Gézáékat.

– Mit látsz?! – kiáltott fel neki Tuka.

Cseppcsányi körülnézett. Láta a sziget másik végét, a hömpölygő Dunát, a bal oldalon a nyaralókat, kicsit visszafordulva a gátör házát, a nyárfacsoport tetejét s messze a kompot.

– Látom az egész környéket! – szólt le.

Tuka bólintott, majd pontosabb megfigyelésre szorította Cseppcsányit.

– Laknak a szigeten?

Cseppcsányi a bokrokat fürkészte.

– Nem lakik senki! – kiáltott le.

– Az expedíciót látod?

48

Cseppcsányi kereste Bádogosékat, de nem látta őket sehol.

– Nem látom! Eltakarja őket a bokor!

A bokor valóban sűrű volt, Palánk Géza óvatosan hajtogatta az ágakat, ösvényt keresett, de nem talált, amiből megállapította, hogy a sziget teljesen lakatlan, régóta nem járt rajta senki. Bádogos szorosan a nyomában haladt, dobogó szívvel nézett körül, félt is, izgatott is volt, úgy érezte magát, mint egy őserdőben. Csend volt, tökéletes, hibátlan csend, csak a talpuk alatt ropogott a száraz gally. Palánk Géza szeme fénylett, arcára férfias elszántság ült, időnként megtapogatta a törét a zsebében, s ettől megnyugodott. De a szigeten vadállatok sem voltak, csak lepkék keringtek a virágok felett, néha egy gyík surrant el, s a magasban madár lebegett az égen.

Elértek a sziget végére, kilestek a bokrok közül, látták az eliramló Dunát. Palánk Géza visszaneézett, meglátta Cseppcsányit a fa tetején.

– Oda nézz! – mutatta Bádogosnak. – Ott ül a fán, mint egy madár.

Bádogos integetett Cseppcsányinak, de Cseppcsányi nem vette észre, csak nézdegélt jobbra-balra.

– Nem lát a bokrok miatt – állapította meg Bádogos. – Gyerünk vissza!

– Jó – mondta Palánk Géza. – De most a másik oldalon menjünk!

Lekanyarodtak egészen a partra. Alig tettek pár lépést, mikor megláttak egy öblöt, hasonlót ahhoz, ahol a fatörzs volt kikötve, ezt az öblöt is sűrűn befedték a bokrok. Palánk Géza tünődve állt az öbölnél. Valami motoszkált a fejében – egy terv, egy elképzelés, valamiféle ragyogó ötlet homályos körvonalai.

49

Mert bár Palánk Géza udvarias fiú volt, s rendszerint eltitkolta, ha valami nem tetszett neki, de ez nem azt jelenti, hogy el is felejtette. Az igazság az, hogy sérelmesnek érezte Tuka parancsolgatásait. A szabad természet felszabadított benne is valamiféle dacot, hogy hát itt mindenki egyenlő, nem az iskolában vannak, sőt még nem is a városban. Most úgy érezte, ezzel a szigettel lehetne kezdeni valamit. Legjobb lenne, ha Cseppcsányit és Bádogost is rá tudná beszélni. Hát ez volt az ötlet mélyén. Palánk Géza gyorsan végiggondolta a dolgot, majd Bádogosra nézett fürkészsze.

– Mi van? – kérdezte Bádogos.

– Tudsz titkot tartani? – szólt titokzatosan Palánk Géza.

– Ha muszáj! – vont a vállát Bádogos. – Miért?

– A részleteket később elmondom. Most csak annyit kérek, hogy erről az öbölről ne beszélj senkinek. Mintha nem is láttuk volna! Jó? Legyen ez a kettőnk titka!

Palánk Géza egészen izgatott lett. A homályos terv hirtelen kivilágosodott a fejében.

– Jó! – mondta Bádogos, s az izgatottság rá is átragadt. – De később elmondom.

– Elmondom. Nagyon izgalmas lesz, de csak akkor, ha nem fecsegsz!

– Nem fecsegek – ígérte Bádogos.

Palánk Géza újra fürkészköz nézte Bádogos szelíd arcát, nem volt egészen biztos a titoktartásában, s éppen ezért hozzátette:

- Legfőképpen Tukaéknak ne fecsegy!
 - Így görbüljek meg! – mutatta Bádogos a nagyujját begörbítve.
- Továbbmentek a part mentén, majd bekanyarodtak a sziget közepe felé.

50

– Most ennyi elég lesz – mondta Palánk Géza. – Ne csináljunk feltűnést! Majd legközelebb alaposabban szétnézünk.

Bádogos a legközelebb szótól újra izgatott lett.

– Úgy érted, hogy legközelebb csak ketten jövünk el?

Palánk Géza sejtelmesen mosolygott. „Nem is olyan buta ez a Bádogos – gondolta. – Csak ne fecsegyjen!”

– Ha megtartod a titkot, esetleg...

Bádogos összepréselte az ajkát, úgy mutatta, hogy néma lesz, mint a hal.

– Hallgatni fogok, mint a sült keszeg! – tette hozzá a nagyobb nyomaték kedvéért.

Palánk Géza bólintott, hogy érti, majd kilépett a bokorból.

Cseppcsányi rikkantását hallották a fejük felett.

– Itt vannak! Végre látom őket! Hahó!

– Hahó! – mondta Bádogos. – Hahó, te kakukkpacsirta!

– Micsoda?! – kiáltott le Cseppcsányi.

– Majd ha lejössz, elmondom! – ordította Bádogos.

Tuka sietett eléjük.

– Na, mi volt? – kérdezte. – Mit láttatok?

Palánk Géza válaszolt gyorsan, Bádogos összepréselt ajakkal elsomfordált.

– Semmi különöset. Csupa bokor minden.

– Lakatlan? – kérdezte Tuka.

– Azt hiszem, igen. Szúnyogokon meg egy-két lepkén kívül nem lakik itt senki. Nincs semmi érdekes.

Tukanak nem tűnt fel Palánk Géza közönyös hangja, hiszen általában így szokott beszélni.

– Akkor ideje lesz visszamenni – mondta.

– Igen – helyeselt unott hangon Palánk Géza.

51

Tuka intett Cseppcsányinak, hogy lejöhet, majd leballagtak a fatörzshöz.

Lent Bádogost faggatta Szinyák meg Kece, hogy mi volt, mit láttak a szigeten, de Bádogos csak hümmögött, meg a vállát vonogatta, hogy semmi különöset, majd komoran kijelentette, hogy véget vessen a faggatózásnak:

– Éhes vagyok!

Szinyák elnevette magát, s jobb kezét feltartva szavalt.

– Ezzel még nem mondtál sokat, akasszátok fel a királyokat!

Bádogos megzavarodva nézett Szinyákra.

– Mi? Mi? Kit akasszanak fel?

– Semmi, semmi, ez csak egy költemény – mondta Szinyák. Majd mikor Tukaék leértek a partra, közölte velük sötét hangon, mint egy gyászjelentést: – Bádogos éhes! Űrt érez a gyomrában!

– Igenis űrt érzek! – vágta rá Bádogos.

– És biztos, hogy csak a gyomrodban? Följebb nem?

Bádogos dühösen nézett Szinyákra.

– Akasszanak fel a királyokkal együtt! – vetette oda.

Tuka kérdően nézett Bádogosra, hogy mit jelent ez a király-dolog, majd végül csak annyit mondott, hogy induljanak haza.

Felkapaszkodtak a fatörzsre, Palánk Géza ellökte az evezővel, s a part felé irányította. Kicsit lejjebb sodorta őket a víz, de szerencsésen kikötötték. Kiugráltak a partra, Palánk Géza megfogta a hajót.

– Hogy visszük haza? – töprengett Tuka.

– Ehej uhnyem! – mondta Bádogos.

– Micsoda? – kérdezte Tuka ingerülten.

52

– Mondom, ahogy az ehej uhnyemben van – felelte Bádogos dacosan, mint egy eretnek a máglyán.

Mindnyájan úgy néztek Bádogosra, ahogy az ápolók szoktak nézni a csendes örültekre.

– Napszúrás! – jegyezte meg Szinyák.

– Agylágyulás! – fokozta Kece.

– Kétoldali, napszúrással és agylágyulással súlyosbított hülyeség! – foglalta össze Szinyák Bádogos betegségét.

Bádogos megvonta a vállát.

Tuka türelmesen, mint egy sokat hallott gyóntatópap, megkérdezte:

– Mégis, mit akartál mondani?

Bádogos olyan megvetően nézett rájuk, mint ahogy az oroslán néz az egérre, vagy ahogy Einstein nézhetne a rosszul összeadó közértpénztárosra.

– Nem tehetek róla, ha még ezt sem tudjátok!

– Mit nem tudunk? – kérdezte Tuka.

– Hát a volgai hajósok indulóját! – vágta ki büszkén Bádogos.

Palánk Géza kapcsolt először.

– Igaza van! Ez a megoldás!

– Ugye? – örvendezett Bádogos.

Szinyák az orrát mozgatta, hadarva beszélt:

– Mégis, gróf úr, elmondaná nekünk, egyszerű tömegeknek, hogy miről beszélt Bádogos?

– A hajóvontatásról – mondta Palánk Géza.

Tuka is megértette, férfiasan bocsánatot kért Bádogostól.

– Az a baj, tudod, hogy olyan körülményesen fejezed ki magad. Az ötlet különben jó.

Cseppcsányi Bádogos mellé állt, megveregette a vállát.

53

– Büszke vagyok rád, Bádogos!

– De honnan veszünk kötelet? – tért a gyakorlatra Szinyák, félbeszakítva az ünneplést.

Tuka Bádogosra nézett.

– A táborból kellene hozni. Vállalod, Bádogos?

– Vállalom! – mondta Bádogos tömören.

– Én is megyek – csatlakozott Cseppcsányi, akinek eszébe jutott a sündisznó. – Tudjátok, aggódom Matyiért.

Elindultak a tábor felé.

– Aztán siessetek! – kiáltott utánuk Tuka. – Még ma gyertek vissza!

– Sietünk! – vakkantott hátra Bádogos.

Könnyedén ügettek, a por apró felhőket bocsátott fel a talpuk nyomán. A gátör házánál lassítottak. A kalap még mindig ott lógott a kiálló ágon, a ház üres volt.

Cseppcsányi megbámulta a kalapot, de nem nyúlt hozzá.

– Mit jelenthet a kalap? – morfondírozott.

Bádogos a vállát vonogatta, hogy sejtelve sincs róla, majd továbbügettek.

A sátorhoz lábujjhegyen lépkedtek, óvatosan felhúzták a cipzárt, és belestek.

A sündisznó összegömbölyödve aludt, mint egy csecsemő.

– Alszik – suttogetta Cseppcsányi.

– Vajon mit álmodhat? – tűnődött Bádogos.

Úgy nézték a sündisznót, mint két aggódó anya a gyermekét. Majd mikor kigyönyörködték magukat, óvatosan felhúzták a cipzárat.

A köteleket összeszedték, Bádogos szépen karikába tekerte, és a nyakába akasztotta.

Mikor visszafelé ballagtak, Bádogos többször is Csepp⁵⁴csányira nézett, oldalt pislogva, mint aki mondani akar valamit, de aztán csak sóhajtott. Cseppcsányi végre észrevette Bádogos pislogását meg sóhajtozását, megrántotta a kezét, és megállította.

– Akarsz valamit mondani?

– Ühüm – motyogott Bádogos.

– Halljuk! – biztatta Cseppcsányi.

– Hát, tudod, elég nagy titokról van szó!

– Titok? – csillant fel Cseppcsányi szeme.

– Igen. És éppen ezért becsületszavadat kell adnod, hogy nem mondd el senkinek. Legfőképpen Tukáéknak nem!

Bádogos beleizzadt a hosszú mondatba, meg abba, hogy mégiscsak elárulja a titkot. Mentetgetőzve tette hozzá:

– Tudod, te is megosztottad velem Matyit. Én is megosztom veled a titkot. Csak előbb add a becsületszavadat!

Cseppcsányi komoly képpel nézett Bádogosra.

– Becsületszavadat adom, hogy nem mondom el senkinek! Nyögd már ki, miről van szó!

– A sziget végén találtunk egy öblöt – mondta Bádogos visszafojtott hangon.

– És? – sürgette Cseppcsányi.

– Ennyi az egész! Csak nem szabad elárulni. Palánk megkért rá – magyarázta Bádogos.

– Jó, jó, de mi van abban, hogy találatok egy öblöt? – értetlenkedett Cseppcsányi.

Bádogos sem nagyon értette a dolgot, a vállát vonogatta, majd még egyszer megkérte Cseppcsányit:

– Mindenesetre ne áruld el senkinek!

Odaértek a fatörzshöz. Tukáék már türelmetlenül várták őket.

– Na végre! – mondta Szinyák. – Világ körüli úton voltatok?

55

Bádogos nem szólt semmit, odaadta a kötelet.

A kötelet rákötötték a fatörzsre, belecsimpaszkodtak, mint a volgai hajóvontatók; Bádogos, mindenki rémületére, vastag hangon elbődült:

– Ehej uhnyem!

De ettől függetlenül simán felvontatták a hajót a táborig.

3.

– És az ebéd? – szólalt meg Bádogos, mikor kikötötték a hajót. Szeplős arca annyira rémületet tükrözött, hogy Tuka elnevette magát, mikor ránézett.

– Csak nem vagy éhes? – kérdezte inkább a vicc kedvéért.

– Már régen elmúlt dél – morgott Bádogos. – Lassan este lesz!

– Összevonjuk az ebédet a vacsorával. Így lesz belőle estebéd – kapcsolódott a beszélgetésbe Szinyák.

– Nagyon szellemes! – dühödött meg Bádogos. – Arról nem volt szó, hogy éhezni is fogunk!

– Jól van, jól van, nyugodj már meg! – csitította Tuka. – Cseppcsányival átmentek és bevásároltok. Itt a pénz.

Odaadta a pénzt Bádogosnak, Cseppcsányinak egy szatyrot nyomott a kezébe.

– Hozzatok húst, krumplit, zöldborsót, hagymát. Gulyást fogunk főzni, bográcsban.

A komp éppen indulni készült, Cseppcsányiék integettek, hahóztak, majd lihegve felszaladtak a kompra.

– Köszönjük! – szólt udvariasan Cseppcsányi.

A kompos biccentett, hogy nincs mit, majd megkérdezte:

– Nem láttátok Pólka Pált?

56

– Nem – mondta Cseppcsányi.

– És a kalapját?

– Azt igen.

– Akkor jó – mondta a kompos rejtelmesen.

Cseppcsányi Bádogos mellé könyökölt a korlátra.

– Mit jelenthet a kalap? – súgta neki.

De Bádogos se tudta, hogy mit jelenthet a kalap, megvonta a vállát, és tovább bámulta a vizet.

Szerencsésen kikötöttek, a kompos most se fogadott el pénzt, „Sörjárat!” – mondta tömören, majd közölte, hogy fél óra múlva megy vissza.

A parton ott ült a pipás öregember, hunyorogva nézte Bádogosékat, bólogatott a fejével, úgy fogadta a köszönést.

– A szigetet megtaláltátok már? – kérdezte pöfékelve.

– Meg – mondta Cseppcsányi meglepődve.

– Akkor jó – mondta az öreg, s mosolyogva nyomkodta a pipáját, jelezve, hogy befejezte a beszélgetést.

Mikor fölcaplattak a műútra, Cseppcsányi csodálkozva tünődött:

– Honnan a csodából tudja?

Bádogos a vállát vonogatta.

A húst, a hagymát, borsot, krumplit megvették a hentesnél, illetve a közértben; Bádogos kijelentette, hogy kenyeret is kell venni.

– Bár ezt a nagyokos Tuka nem mondta – tette hozzá büszkén. – De én tudom, hogy kenyérre is szükség lesz! – Cseppcsányi nem vitatkozott, megvették a kenyeret is, és loholtak vissza a komphoz.

A kompra már felrakták a sörösládákat, a pipás öreg hatalmas füstgomolyokat pöfékelt ki, mint egy óceánjáró, a ládákra ültek, s a komp elindult.

– Mi lesz a vacsora? – kérdezte a kompos.

– Gulyás – mondta Cseppcsányi. – Bográcsgulyás!

– Aha! Az jó – jelentette ki a kompos, s többet nem szólt egy szót se. Pénzt visszafelé se fogadott el, amit Bádogosék szinte már természetesnek vettek.

A bogrács egy ügyesen megfaragott, földbe szúrt ágon lógott, alatta száraz rőzse volt felhalmozva. Tuka átvette a szatyrot, s Szinyákkal együtt nekilátott a gulyásfőzésnek.

– Kenyeret is vettem – mondta Bádogos célzatos hangon.

– Jól tetted – eresztett el mindenféle célzást Tuka a füle mellett.

Bádogosék a sündisznót vacsoráztatták meg a sátorban, Matyi hatalmas étvágygal falta a mogyorót, a fölé hajló pótmamák izgatottan ragyogó arcát fürkészetve ravasz pillantásokkal.

Szinyák, mikor már a bográcsban volt a hús meg a többi gulyásalkatrész, a naptárfához ballagott, s újabb rovást vésett a fára. Napsugarakkal, mivelhogy ez is vitán felül vidám nap volt!

A gulyás rotyogott, a táborozók lassan a tűzhöz szivárogtak, s nagyokat nyelve szimatoltak.

A vacsora fölségesre sikerült! Tuka ásóval gödröt ásott a bográcsnak, beleállította, a táborozók körülülték kanállal, villával felfegyverkezve. A bogrács hamar kiürült, Bádogos egy kenyérdarabbal szép fényesre törölte a belsejét.

– Nem kell annyit mosogatni – mentegetőzött.

Vacsora után egy ideig nézték a parázsló, hamvadó tüzet, a fűbe heveredve hallgatták a folyó locsogását, a tücskök esti **58**hangversenyét. Majd mikor Bádogos ásítózása erősebb lett az esti muzsikánál, Tuka felállt, lelocsolta a tüzet, s jó éjszakát kívánt mindenkinek.

A cseh túrasátorban Palánk Géza halkán megszólalt:

– Figyeltek? Mondanék valamit!

– Mondjad – suttogta Bádogos.

– De szigorúan bizalmas!

– Az öböllel függ össze? – suttogta büszkén Bádogos, hogy rájött a titok nyitjára.

– Igen – mondta Palánk Géza. – Majd Cseppcsányinak is elmondjuk.

– Már elmondtam – vallotta be férfiasan Bádogos. – De becsületszavát adta.

– Akkor jó, legalább te is tudod. Nos, azt akarom mondani, hogy holnap átköltözünk a szigetre.

Palánk Géza hangja csupa izgatottság volt.

– Mindnyájan? – kérdezte Cseppcsányi.

– Nem. Csak mi hárman. Meghódítjuk a szigetet!

– Éljen! – suttogta Bádogos.

– És te mit szólni hozzá? – kérdezte Palánk Géza Cseppcsányit.

– Jobb lenne, ha mindnyájan mennénk – hangzott Cseppcsányi hangja a sötétből.

– Ne légy már ilyen anyámasszony katonája! – torkollta le Bádogos.

– Úgy nem olyan izgalmas! – fejtegette Palánk Géza. – Nincs benne semmi érdekes. Felpakolunk a fatörzsre, és átevezünk. Úgy élünk ott majd, mint a Robinsonok.

– Jó – kapott kedvet Cseppcsányi. – De visszük Matyit is!

– És a bográcsot is – tette hozzá Bádogos.

59

– Visszük – mondta Palánk Géza.

– Éljen a sziget! – súgta Bádogos.

– Éljen! – hangzott a sötétből Cseppcsányi hangja.

Még sokáig ábrándoztak a szigetről, míg el nem nyomta őket az álom.

Holnap – gondolta még Palánk Géza, és elaludt.

60

3

Amelyben a szigetre költöznek, térképet készítenek, egy pompás reggeli is szoba kerül, leteszik az esküt, Bádogos követ lesz, és megérkezik a Hadüzenet

I.

A sátor lapja kivilágosodott, mint a mozivászon, a hajnali napfény színes filmet vetített rá kívülről. Palánk Géza egy pillanatra hunyorogva figyelte, majd megnézte a karóráját: hajnali három óra volt.

Óvatosan megrázta Bádogos vállát.

– Ébredj! – súgta neki.

– Mi, mi, mi van? – riadt fel Bádogos, majd Palánk Géza pisszegésére halkabbra fogta a hangját: – Hm?

– Ébresszük fel Cseppcsányit is! – súgta Palánk Géza.

Lehúzták Cseppcsányi fejéről a takarót, aki azonnal felült, hatalmasat ásított, de már ásítás közben kérdően nézett rájuk, magasra húzva a szemöldökét.

– Pakolunk – mondta Palánk Géza. – Csak kérlek, hogy nagyon csöndben legyetek!

Gyorsan összehajtogatták a pokrócokat, madzaggal átkötöz⁶¹ték, majd összegöngyöltették a sátrat, beledugták a zsákjába. Cseppcsányi rövid tűnődés után Matyit Bádogos hátizsákjába rakta, majd a lelkére kötötte Bádogosnak, hogy vigyázzon.

– Vedd fel a hátizsákot a hátadra, és nagyon vigyázz, hogy hanyatt ne essél!

– Ne félj! – mondta Bádogos. – Ha éppen esni akarok, majd orra esek!

Halkan, sietős mozdulatokkal dolgoztak, körülöttük füttyögött a hajnali madársereg, s Tukáék sátrából szelíd fűrészzümmögés hallatszott: Szinyák horkolása.

A partra hurcolták a csomagokat. Palánk Géza a kempingszékbe ült, a térdén jegyzetfüzete, kezében toll, s törte a fejét.

– Mégse hagyhatjuk itt búcsú nélkül őket – morogta, majd a búcsút papírra vetette.

A lapot kitépte a füzetből, Cseppcsányinak adta, hogy szúrja a naptárfára:

Cseppcsányi halkan felolvasta a búcsúszöveget Bádogosnak:

„ÜZENET!

Ma hajnalban hajóra szálltunk (a hajó a miénk!), s elvitorláztunk a szigetre. (A sziget is a miénk!) A további tárgyalásokra (kosztpénz fele, a teljes titoktartás stb.) kellően meghatalmazott követet küldünk.

Aláírás: A szigetlakók”

Bádogos vigyorogva hallgatta az üzenetet.

– Le fog esni az állkapcsuk a meglepetéstől!

Cseppcsányi bólintott, majd a naptárfára tűzte a papírlapot.

A csomagokat felrakták a hajó ágai közé, Cseppcsányi javaslatára madzagokkal jó erősen odakötözték, nehogy lepotyog⁶²janak, majd Bádogos a fejére csapta a bográcsot, s felmáztak a csomagok közé a fatörzsre. A fatörzsnek meg se kottyant a rakomány, alig merült valamivel mélyebbre a vízben. Palánk Géza ellökte az evezővel, és a szigetnek irányította.

De nem kötött ki az első öbölben, hanem ügyesen megkerülve a szigetet, a titkos öböl felé evezett.

– Hová megyünk? – kérdezte Cseppcsányi a hajó orrából.

– A bombabiztos, hétpecsétes titkos öbölbe – súgta a fülébe Bádogos büszkén, hogy lám, ez is van nekik, bombabiztos, hétpecsétes titkos öblük, és ő ezt mind tudja, mégpedig első kézből!

Cseppcsányi kíváncsian fürkészte az elsuhanó partot, de nem látott semmit.

– Nem látok semmiféle öblöt! – jegyezte meg.

– Persze hogy nem látsz – vágta rá Bádogos. – Mondtam, hogy titkos!

Palánk Géza kiáltott előre:

– Most figyelj, Cseppcsányi, és ha szólok, kapd el azt az ágat!

– Figyelek! – szólt vissza Cseppcsányi. – Most! – kiáltotta Palánk Géza.

Cseppcsányi elkapta az ágat, a hajó megállt, majd lassan megfordult. Palánk Géza lenyomta az evezőt a mederbe, megállapította, hogy a víz alig fél méter, leugrott a fatörzsről, és tolta befelé a bokrok közé az öbölbe. Cseppcsányi újabb ág után nyúlt, úgy húzta a hajót, Bádogos a derekát ölelte, hogy le ne pottyanjon.

A fatörzs zökkenve megállt az öbölben. Cseppcsányi leugrott, és erőlködve a partra húzta, hátul Palánk Géza tolt, majd udvariasan megszólalt:

⁶³

– Megkérhetnélek, Bádogos, hogy méltóztass leszállni, innen már gyalog is lehet menni!

– Persze, persze – motyogta Bádogos, lekecmergett a fatörzsről, óvatosan a partra mászott, majd amikor szilárd talajt érzett a lába alatt, visszatért a bátorsága is. Először is teleszívta a tüdejét, majd egy nagyot bődült: – Éljen a szabadság! Éljen a korlátlan szabad természet! Éljen!

Bádogos hangja messze szállt, megtörte a hajnali csendet, a szigeten a madarak vad lármbába kezdtek, mint a lelkes és hálás közönség egy irodalmi estén. Bádogos boldog mosollyal fülelt a csivitelés irányába.

Cseppcsányi és Palánk Géza vigyorogva nézte a vízből a szónokló Bádogost.

– Ha majd befejezte, képviselő úr, legyen szíves segíteni a szegény hajótörötteknek – jegyezte meg Palánk Géza.

Bádogos egyáltalán nem sértődött meg, mosolyogva bólintott, s a vízbe caplatva segített kirakodni. Kihordták a csomagokat a partra. A fatörzset jó erősen egy bokorhoz kötötték.

Úgy álltak ott a parton a cókók között, mint Kolumbusz Kristóf és hű matrózai állhattak Amerika frissen felfedezett partján.

Az egyik hű matróz ekkor megszólalt:

– És mikor fogunk reggelizni?

Kolumbusz Kristóf először arra gondolt, hogy letorkolja a korgó gyomrút, de helyett szelíden így szólt:

– Pompás reggelivel fogjuk megünnepelni a partraszállást! Elégedett vagy, Bádogos?

Bádogos bólogatott, megcsörrent a fején a bogrács.

Cseppcsányi óvatosan lefejtette Bádogos hátáról a hátizsákot, a földre tette, majd leguggolva belenézett. Matyit egy⁶⁴általán nem viselte meg és nem izgatta fel az utazás, összegömbölyödve mélyen aludt a hátizsák fenekén.

– Hol táborozunk le? – kérdezte Cseppcsányi.

Palánk Gézára néztek, akaratlanul is tőle várva a döntést.

Palánk Géza megérezte a kérdésben rejlő feltételezést, azt, hogy most ő lett egy pillanatra a parancsnok, tőle várják lényeges ügyben az elhatározó szót. Nagyon büszke lett, de nem mutatta. Palánk Géza igazán sok mindenre hiú és büszke lehetett volna, így például jó bizonyítványára, a kifogástalan modorára, de mint minden igazi fiú, ő is a gyakorlati, cselekvő életre vágyott, és most határtalan örömmel érezte, hogy benne van ebben a bizonyos áhított életben, sőt irányíthatja azt.

De nem élt vissza a helyzetével. Komolyan nézett a másik két fiúra, az izgó-mozgó Cseppcsányira s a lusta Bádogosra, s olyan hangon, mintha valóban megtárgyalná velük, azt mondta:

– Arra gondoltam, hogy jól körül kellene nézni és a legjobb helyet választani. Ti hogy gondoljátok?

– Igen – mondta Bádogos.

– Persze, körül kell nézni – mondta Cseppcsányi.

– Addig is – folytatta Palánk Géza – itt az öbölnél csinálunk egy ideiglenes tábor. Bádogos, te itt maradsz, és vigyázol a hajóra. Mi elmegyünk és körülnézünk.

– Jó – mondta Bádogos. – De mi lesz a reggelivel?

Palánk Gézát nem hatotta meg Bádogos korgó gyomra, megvonta a vállát.

– Ha nagyon éhes vagy, egyél egy kis mogyorót! Reggelizni a felderítés után fogunk.

Cseppcsányi szigorúan nézett Bádogosra.

– De még jobb lenne, ha rágógumit ennél. A mogyoró Matyié! Elennéd egy ártatlan állat elől?

⁶⁵

Bádogos az orra alatt dűnnyögött:

– Jó, majd eszem rágógumit. Csak siessetek!

Palánk Gézáék nekivágtak a szigetnek. A nagy nyárfa felé tartottak, a sziget felső végébe.

A nyárfa alatt Palánk Géza elővette a jegyzetfüzetét meg a tollat.

– Fel kellene mászni a fára.

– Jó – mondta Cseppcsányi. – Felmászok.

– És le kellene rajzolni a sziget alakját – folytatta Palánk Géza.

Cseppcsányi rögtön megértette.

– Térképet csinálunk?

– Igen. Ha már megvan a sziget körvonala, belerajzoljuk a többit.

Cseppcsányi a foga közé harapta a jegyzetfüzetet, a tollat a nadrágjába csíptette, és felmászott a nyárfára. Fent kényelmesen elhelyezkedett, térdére fektette a füzetet, s jól megnézte a szigetet. A sziget leginkább egy uszony és fark nélküli halhoz hasonlított. Cseppcsányi lerajzolta a jegyzetfüzetbe.

Majd összehasonlította a rajzot a szigettel, úgy vélte, hogy meglehetősen hasonlít rá, foga közé vette a füzetet, a tollat a nadrágjába csíptette, lemászott, és megmutatta Palánk Gézának.

– Olyan, mint egy hal – mondta.

– Igen – nézte tünődve Palánk Géza. – Ismerjük a nyárfát, az első kikötőt és a titkos öblöt.

Azzal berajzolta a halba a nyárfát, az Első Kikötőt és a Titkos Öblöt.

Majd betájolta a térképet. Földre írta, hogy észak, alulra, hogy dél.

Cseppcsányinak eszébe jutott valami.

66

– Ismered a verset az égtájakról?

És már mondta is:

– Vagyis balra van nyugat, jobbra van kelet! Ha az ember arccal északnak áll, könnyen meg tudja állapítani a többi égtájat.

Palánk Géza elismerően nézett Cseppcsányira.

– Jó kis vers! – mondta. – De most gyerünk tovább! Azt javaslom, hogy a sziget közepén menjünk.

– Helyes – egyezett bele Cseppcsányi.

A sűrű bokrok közt haladtak, Palánk Géza hangosan számolta a lépéseket.

A sziget közepe felé egy tisztásra bukkantak.

– Háromszáz lépés! – mondta Palánk Géza, és megállt a tisztás szélén. – Háromszáz lépés a nyárfától. Egy lépés harminc centi lehet, akkor háromszáz lépés kilencven méter! – számította ki gyorsan, majd berajzolta a tisztást és odaírta a távolságot.

Cseppcsányi elismerően nézte a térképet.

– Meg kell majd mérni a szélességét is! – mondta roppant büszkén, hogy lám, ő is belesegít a térképcsinálásba.

– Feltétlenül! – mondta Palánk Géza. – Most lelépem a tisztást.

A tisztás hosszában is, széltében is tíz lépés volt.

– Vagyis három méter! – állapította meg Palánk Géza, és beleírta a térképbe.

67

Továbbhaladtak a bokrok között. Cseppcsányi ment elől, óvatosan hajtogatta az ágakat, hogy Palánk Géza nyugodtan kiléphesse a harminc centit.

Kétszáz lépésre, kicsit jobbra, egy gödröt találtak.

– Kétszáz! – mondta Palánk Géza, és megállt.

Szemügyre vették a gödröt, Cseppcsányi körbejárta.

A gödör valami vízmosásféle volt, Cseppcsányi belemászott, csak a feje látszott ki belőle.

– Hetven centi mély lehet – állapította meg Palánk Géza, tekintve, hogy Cseppcsányi elég alacsony növésű volt.

Majd lelépte a gödör hosszát a peremén. A gödör hét lépés hosszú volt, hat lépés széles.

Palánk Géza berajzolta a gödröt a térképbe, és melléírta a méreteket.

– Jó kis gödör – jegyezte meg Cseppcsányi, majd megtapogatta a gödör fenekét. – És egészen száraz! Az alja kavicsos.

– Gyerünk tovább! – sürgette Palánk Géza. – Be akarom fejezni a térképet. Itt lehet a sziget közepe, megmérjük a szélességét is.

A tisztástól jobbra is, balra is hatvanhárom lépés volt a szélesség, Palánk Géza beírta a térképbe.

– A sziget negyvenegy méter széles – állapította meg, majd elindult a gödörhöz, s onnan számolta tovább a lépéseket.

Cseppcsányi az ágakat hajtogatta előtte. Fejük fölött egy szarka röpködött, kíváncsian követte a két gyereket. De azok nem sok ügyet vetettek a szarka cserregésére; ágakat hajtogatva és lépést számolgatva elértek a sziget alsó végébe.

– Száz! – állt meg Palánk Géza, és beírta az adatot a térképbe. – Harminc méter.

Tűnődve nézte a térképet, összeadta a métereket.

68

– A sziget hossza körülbelül százkilencven méter – jelentette ki. – Körülbelül, mert csak a nyárfától számoltam. A nyárfa és a csúcs között körülbelül öt méter lehet a távolság.

Boldogan nézett Cseppcsányira, Cseppcsányinak fülig szaladt a szája, vigyorogva állapította meg:

– Jó kis sziget! És a miénk! Teljesen a miénk!

– Igen – bólintott Palánk Géza. Majd, mint aki a jövőbe lát, hozzátette: – De lehet, hogy meg kell védeni!

Egy cseppet sem volt bús a hangja, sőt inkább vidám.

Cseppcsányi nem nagyon értette.

– Megvédeni? Kitől kell megvédeni?

Palánk Géza nem akart most a témáról bővebben csevegni, majd eljön annak is az ideje, éppen ezért csak ennyit mondott:

– Majd meglátjuk, hogy mi lesz. Gyerünk a Titkos Öbölbe!

A Titkos Öböl előtt megtorpanak.

– Pszt! – súgta Palánk Géza a bokor mögött. – Hallgasd csak!

A Titkos Öböl felől különös hang hallatszott, amely leginkább a szilvalekvár rottyogásához volt hasonlítható. – Ez Bádogos! – mondta vigyorogva Cseppcsányi. – Ezer közül is megismerem!

Kiléptek a bokorból, és elgyönyörködtek a látványban. Bádogos, fejét a hátizsákra hajtva, aludt. Mellette Matyi örködött, kötélidegzettel hallgatva Bádogos horkolását.

– Ez elaludt – állapította meg Cseppcsányi. – Még szerencse, hogy Matyi örködik!

Füttyentett a sündisznónak, Matyi vidáman mozgatta szurokfelete orrát. Majd Cseppcsányi hatalmasat tüsszentett, ugyanis akkor tudott tüsszenteni, amikor akart. Bádogos ijedten felült.

– Mi... mi... mi van?

69

– Jó reggelt! – mondta Cseppcsányi. – Te ugyan szép kis őr vagy, mondhatom, ellophatnák tőled az egész szigetet!

– Csak egy kicsit ledőltem – mentegetőzött Bádogos. – És elnyomott az álom. Nem tehetek róla. Van valami a levegőben. És különben is, ha éhes vagyok, rögtön elalszom. Pedig itt valami pompás reggeliről volt szó!

Bár ez az utolsó megjegyzés eléggé egyenes célzás volt a reggelire, Palánk Géza eleresztette a füle mellett, megnézte a fatörzset, hogy nem lazult-e meg a kötele, amellyel a bokorhoz kötötték, majd így szólt:

– Pakoljunk át a tisztásra!

– Miféle tisztásra? – kérdezte Bádogos megtört hangon.

– Amit felfedeztünk – mondta Cseppcsányi, majd könnyed hangon hozzátette: – Rajta van a térképen.

– Miféle térképen? – ámuldozott Bádogos.

– Majd neked is megmutatjuk – mondta Palánk Géza. – Most vigyük át a holmikát!

Átcipekedtek a tisztásra, két fordulóval átvittek mindent, Matyi fürgén körbeszaladta a tisztást, bagaria orrát mozgatva. A két állatszélidítő büszkén nézte, Bádogos egy pillanatra még korgó gyomráról is megfélekedzett.

Felállították a cseh túrasátrat, kicövekelték szépen. A nap már a fák fölött ragyogott, de itt, a bokrok közt jó hűvös volt.

Mikor készen lettek mindennel, Palánk Géza kinyitotta a hűtőtáskát.

– Azt ígértem, hogy pompás reggelivel fogjuk megünnepelni a szigetre érkezést – mondta ünnepélyesen. – Ezeket a finomságokat kivételes alkalomra tartogattam. Úgy érzem, ez elég kivételes alkalom!

Buzgón hallgatták a halk hangon elmondott szónoklatot. 70Bádogos még a lélegzetét is visszafojtotta, s közben fél szemmel igyekezett a táskába lesni, hogy mik is azok a finomságok. Még Matyi is megérezte az ünnepélyes pillanatot, kidugta az orrát a tuskék közül.

Palánk Géza a kempingszékre rakta a pompás reggelit.

– Tessék! – szólt, mikor már mindent kirakott. – Parancsoljatok!

A reggeli valóban pompásnak ígérkezett! Volt ott vaj, zöldpaprika, szalámi, több üveg Coca-Cola.

Bádogos izgatottan nézte, nem tudta hirtelen eldönteni, hogy melyikkel kezdje. Majd miután mindent megszemlél, döntött is – kenyérre vaját kent, arra szalámit rakott, és a keze ügyébe helyezett egy üveg kólát.

A pompás reggelihez az étvágyuk is pompás volt, megettek, megittak mindent, Bádogos elégedetten szuszogott.

– Azanyát! – mondta. – Aranyéletünk van! Úgy élünk, mint a heves Marci!

De most senki se javította ki.

Bádogos aranyköpése azt jelentette, hogy Bádogos tökéletesen meg van elégedve a világgal, különösen a világnak azzal a részével, amelyben egy frissen felfedezett és feltérképezett sziget áll.

– És mi van a térképpel? – kérdezte. – Valami térképről beszéltek.

Palánk Géza elővette a térképet. De mielőtt megmutatta volna, komolyan rájuk nézett.

– Meg kell ígérnetek, hogy nem áruljátok el senkinek! Legjobb lenne, ha meg is esküdnénk rá!

Cseppcsányi izgatottan bólogatott, Bádogos meg összepréselte az ajkát.

71

Palánk Géza ünnepélyes hangon folytatta:

– Előre mondom az eskü szövegét, mondjátok utánam!

Bádogos és Cseppcsányi egyszerre biccentett a fejével.

– Én, Palánk Géza... – hangzott fel az eskü.

– Én, Bádogos Aladár...

– Én, Cseppcsányi Elemér...

– Esküszöm, hogy nem árulom el a szigetet, sőt azt utolsó leheletemig védelmezni fogom! Az árulót sújtsa megvetés és örök szégyen! – emelte fel a hangját Palánk Géza.

– Örök szégyen! – mondta utána Bádogos és Cseppcsányi.

Palánk Géza kinyújtotta a kezét.

– Pecsételjük meg kézfogással!

Bádogos és Cseppcsányi megfogta a kinyújtott kezét. Palánk Géza háromszor megszorította, és tőle szokatlan hangon felkiáltott:

– Egy mindenkiért, mindenki egyért!

Ez a mondás roppantul tetszett Bádogosnak, kurjongatva ismételte:

– Egy mindenkiért, mindenki egyért!

A bokrokon kuksoló kíváncsi szarkák hangosan felcserregtek, mintha megtapsolnák Bádogost.

– Jól néztek meg! – mutatta meg végre a térképet Palánk Géza.

Bádogos ámuldozva füttyögetett.

– Azannyát! – mondta.

Palánk Géza kitépte a térképet a füzetből, összehajtotta.

– A térképet elrejttem.

Gondolkozva nézett körül, hová is rejthetné, majd pillantása a nyitott hűtőtáskára esett.

– A táskába fogom rejteni! Ott senki se keresi!

72

Bádogosnak tetszett a rejtekhely.

– Mától kezdve a táskát kinevezzük titkos páncélszekrénynek. Úgyszincs benne kaja. Sajnos – tette hozzá borongós képpel.

Palánk Géza bevitte a sátorba a táskát.

Cseppcsányi mogyorót adott Matyinak, füttyögetve hívta, Matyi aprókat ugrálva odaügetett, és csámcsogva ette a mogyorót.

Bádogos leguggolt Cseppcsányi mellé.

– Most én! Hadd idomítsam én is!

Cseppcsányi szó nélkül odaadta neki a mogyorót, Bádogos arrébb ment, leguggolt és füttyögetett.

Matyi kérdően nézett Cseppcsányira. Cseppcsányi jószívűen mondta a sündisznónak:

– Menj! Övé a mogyoró!

Matyi, mintha csak megértette volna a helyzetet, Bádogoshoz ügetett, kimajszolta a tenyeréből a mogyorót. Bádogos arca sugárzott.

– A tenyeremből eszik! Ilyen intelligens sündisznóval még nem találkoztam! Ez az idomítás csodája!

Cseppcsányi nem irigykedett, mosolyogva figyelte az idomítás csodáját. Majd eszébe jutott valami.

– Szétnézek a nyárfáról egy kicsit – mondta.

Palánk Géza feje megjelent a sátornyílásban.

– Jó, nézz szét! Mi addig csinálunk egy másik evezőt.

Cseppcsányi elballagott a nyárfához. Megkerülte, sima helyet keresett a törzsén.

– Nincs több fa a szigeten – mormogta. – Vagyis ez lesz a naptárfa. Itt is jelölni kell az időt!

Fogta a bicskáját, belevéste az első napot, majd a második⁷³kat, mind a kettőt napsugárral. A harmadik napnak is vésett egy rovást, majd megállt.

„Ez jó nap, vagy rossz nap? – tünődött. – Az idő szép, ez rendben van...” És Cseppcsányi megállt a tünődésben. Nem tudta eldönteni, hogy a hajnali elszökés jó-e, vagy rossz. A kalandot ő is szerette, a szigetnek meg nagyon örült, de homályosan motoszkált benne valami, hogy esetleg a többiekkel együtt kellett volna eljönni. De akkor meg nincs semmi titkos a dologban! Cseppcsányi előtt összekuszálódott a helyzet.

„Majd meglátjuk!” – sóhajtott, és elhatározta, hogy titokban majd megbeszéli a dolgot Tukával. Ő olyan világosan gondolkozik, és mindenre tud magyarázatot. Ettől a gondolattól felvidult, és elhatározta, hogy napsugarat vés a harmadik napra is.

„Vajon odaát hogy jelölik ezt a napot? – suhant át még a fején, miközben a napsugarat véste a fára. – Majd egyszer megnézem!”

Zsebre vágta a bicskát, és felmászott a nyárfa tetejébe.

Először is a szigeten nézett végig, kereste a tisztást, de nem látta, csak sejtette, hogy hol lehet, mert eltakarták a bokrok.

Majd az elhagyott táborhely felé fordult. Látta Tuka sátrát a nyárfacsoport alatt. Kereste Tukáékát is, de nem látta őket a táborban. Végre felfedezett három fejet a Dunában. „Fürödnek! – állapította meg. – Lehet, hogy nem is hiányzunk nekik?”

Cseppcsányi szíve picit összeszorult, most jött rá, hogy ő valahogy úgy képzelte... Na, mindegy! – legyintett gondolatban. Azok nem is keresték őket! Cseppcsányi úrrá lett érzelmes hangulatán. „Hiszen megírtuk, hogy a szigetre jövünk!” – szólalt meg józanabb énje.

Elnézett még a komp felé, majd lemászott a fáról.

74

– Fürödnek! – állított be a tisztásra.

Palánk Géza félreértette Cseppcsányit, felnézett az evezőfaragásból.

– Mi is fürdünk mindjárt, csak befejezem az evezőt.

– Nem azért mondtam – szólta Cseppcsányi, és meglátogatta Matyit az előtérben.

Az evező remekre sikerült. Palánk Géza a villás ág végét sűrűn befonta gallyal, olyan lett, mint egy lapát. Bádogos mellette guggolva figyelte, izgett-mozgott, csettintgetett, egy gondolat motoszkált a fejében. Végre, mikor kész lett az evező, kibökte:

– Nem lehetnék én a követ? Még sohasem voltam követ!

Palánk Géza nézte az izgő-mozgó Bádogost.

– Rendben van – mondta komolyan. – Te leszel a meghatalmazott követ. El is indulhatunk. Mindjárt dél lesz.

Beszóltak Cseppcsányiért, leballagtak a Titkos Öbölbe, és hajóra szálltak.

Szépen csorogtak lefelé a sodrással, az új evező nagyon használhatónak bizonyult. A parton egy bokorhoz kötötték a fatörzset, Palánk Géza az új evezőt bedugta a bokorba, és elindultak a tábor felé.

A gátör házánál megálltak. A ház üres volt, a kalap a fán lógott.

Palánk Géza eligazította Bádogost.

– Odamész hozzájuk, köszönsz, és bejelented, hogy te vagy a követ!

Bádogos bólogatott.

– Viselkedj nagyon komolyan, és el ne áruld a szigetet! Elkéred a kosztpénz felét, és megjegyzed, hogy nem muszáj nagydobra verni a szigetre költözést. Világos?

75

Bádogos újra bólintott.

– Mi óvatosan követünk, és a kompnál találkozunk. Utána elmegyünk bevásárolni.

Bádogos kemény léptekkel elindult a tábor felé. Erősen törte a fejét útközben, mert elhatározta, hogy egy hatásos mondattal kezdi majd a beszédét. Egy olyan mondattal, amely mellbe vágja őket!

A táborhoz ért, megállt és köhintett.

Tukáék a sátor előtt álltak, és kérdően néztek Bádogosra.

Bádogos sejtelmes hangon kezdte:

– A követ minden követ követ!

Szinyák megrázta a fejét, mint akinek víz ment a fülébe, és most nem hall jól.

– Hogy tetszett mondani?

Bádogos rezzenéstelen arccal megismételte:

– A követ minden követ követ!

– Rendben van – szólalt meg Szinyák faarccal. – Halljuk a következő mondatot, hátha annak lesz értelme!

– Kéretik a kosztpénz fele! – folytatta Bádogos.

– Na, ennek már van értelme! – állapította meg Szinyák.

– És nem kell a nagydobot verni! – fejezte be Bádogos a szónoklatát.

– Kettő : egy! – állította be a végeredményt Szinyák. – Két mondat közül egy érthető. Nem is olyan rossz arány!

Tuka nézte a mereven álló Bádogost, majd bement a sátorba, kihozta a pénzt, és odaadta.

– Nem féltek ott egyedül? – kérdezte.

Bádogos némán megrázta a fejét.

– Na jó – mondta Tuka. – A pénzt osszátok be!

Bádogos biccentett, és elmasírozott a komp felé.

76

2.

Szinyák vigyorogva nézett a masírozó Bádogos után, Kece összepréselt szájjal, sötét hangon a rejtelmes követet utánozta:

– Nem kell a nagydobot verni a követtel!

Szinyáknak támadt egy ötlete.

– Oldjuk el a hajójukat!

De Tuka rázta a fejét, és komolyan szólt:

– Akkor nem tudnak visszamenni a szigetre.

Ám Szinyák tovább makacskodott.

– Valamit akkor is kell csinálnunk! Én már reggel megmondtam!

A párbeszéd folytatása volt a reggeli vitának. Ugyanis mikor reggel nyújtózkodva, ásítózva kimásztak a sátorból, és felfedezték a túrasátor eltűnését, valamint az üzenetet a naptárfán, két pártra szakadtak a táborozók. Szinyák volt a háborús párt hangadója, Kece volt a háborús párt tömege. Szinyák kétségbe vonta, hogy a kis sziget egyedül Palánk Gézáéké. Éppen ezért el kell foglalni.

Tuka egyedül képviselte a békepártot.

– Várjuk meg a követüket, majd megmagyarazzák, hogy miért költöztek el – mondta.

Most, a semmit meg nem magyarázó követ távozása után, újra fellángolt a vita.

Szinyák szónokolt:

– Én pedig azt mondom, hogy a sziget mindenkié! Vagyis a miénk is! Éppen ezért világos, hogy ha nem ismerik el a jogunkat, háborúznunk kell! Éljen a háború!

– Éljen! – zúgta rá a háborús párt tömege, vagyis Kece.

Tuka tűnődött, nem szólt semmit.

77

Szinyák tovább ütötte a vasat.

– Azt javaslom, hogy szavazzunk! Ki szavaz a háború mellett? Én!

– És én! – mondta a tömeg.

– A háborút megszavaztuk – jelentette ki Szinyák. Majd váratlan, de nem hátsó gondolat nélküli fordulattal így folytatta Tukához fordulva: – Bár a másik oldalon áll, mégis azt javaslom, hogy válasszuk meg Tukát fővezérnek.

– Éljen! – zúgta a tömeg.

Tuka elmosolyodott. Értette ő Szinyák ravaszkodását! Bele akarja vonni a háborúba!

Szinyák abbahagyta a szónoki hangot, vigyorogva mondta:

– Egy kis háború nem árthat! Izgalmasabb lesz az életünk.

Tuka ezzel egyetértett.

– Csak akkor egyezem bele, ha rendes, szabályokkal korlátozott háború lesz, nem pedig verekedés!

– Éljen! – zúgta erre is a tömeg.

– Vagyis? – kérdezte Szinyák.

– Vagyis ki kell dolgoznunk a szabályokat, és követ útján közölni kell velük is – mondta a fővezér.

– Dolgozzuk ki! – lelkesedett Kece. – És aprítsuk őket tejeskávéba, mint Hunyadi János a törököket Nándorfehérvárnál!

Szinyákot megihlette a történelmet idéző hang.

– És én leszek Kinizsi Pál! És a fogam közé harapom őket, és úgy táncolok!

– Kard, ki kard! – kiáltotta Kece.

– Dolgozzuk ki a szabályokat – javasolta újra Tuka a két törökverőnek.

Az árnyékba húzódtak, Tuka papírt, tollat vett elő, és fejü⁷⁸ket törve, vitatkozva, harci kiáltásokat, majd néha csöndes hümmögéseket hallatva, kidolgozták a szabályokat.

Tuka szépen letisztázta az egészet, föléje írta, hogy HADÜZENET, és mosolyogva nézett a két törökverőre.

– Azt hiszem, így jó lesz – mondta vidáman.

– Ühüm! – mondta az egyik törökverő.

– Miszliket aprítunk belőlük! – kiáltotta a másik törökverő. Majd normális hangon hozzátette: – De ki lesz a követ?

– Legyél te a követ – mondta Tuka.

– Vállalom! – jelentette ki Szinyák. – Ide azt a hadüzenetet!

– De hogy vigyük át? – kérdezte Kece. – Nincs hajónk!

– Van nekik – mondta Szinyák. – Majd átjönnek érte!

Szinyák leballagott a parton a sziget magasságába. Figyelte a sűrű bokrokat, de nem látott semmi mozgást.

– Hahó! – kiáltozott. – Hahó! Hahó!

A víz messze vitte a hangját.

A nyárfán Cseppcsányi bukkant fel.

– Mi van?! – kiáltotta.

– Üzenet! Gyertek ki érte! – válaszolt Szinyák.

Cseppcsányi eltűnt a nyárfáról. Kis idő múlva a fatörzs elvált a szigettől, a víz a partra sodorta.

Szinyák leballagott a hajóhoz.

– Mi van?! – kiáltott fel a hajóról Cseppcsányi.

– Üzenet! – mondta Szinyák a papírt lobogtatva.

Cseppcsányi leugrott a hajó orráról, kimászott a partra, és átvette a papírt.

Szinyák megfordult, és visszafutott a táborba.

– Átadtam – közölte, majd a naptárfához ment, és felvéste az új napot. Szép hosszú napsugarakkal díszítette.

A szigetlakók felvontatták a fatörzset a parton, majd ráül⁷⁹tek, és visszacsorogtak a szigetre. Cseppcsányi az ingébe rejtette a papírt, mivel Palánk Géza azt javasolta, hogy majd a szigeten olvassák el.

A biztonság kedvéért, ha esetleg megfigyelnék a hajó útját, az Első Kikötőben kötöttek ki.

Leültek a nyárfa alá, Cseppcsányi odaadta a papírt, Palánk Géza felolvasta:

„HADÜZENET!

1. pont. Általános helyzet: a sziget mindenkié, így a miénk is! Jogainkért hadat üzenünk! Vagyis háború lesz a szigetért, szárazon, vízen, levegőben. Háború, és nem verekedés! Éppen ezért javasoljuk a Szabályok elfogadását.

2. pont. Mindkét félnek lesz egy zászlója, amelyet a háború kezdetén messziről köteles megmutatni, hogy milyen. A zászló megszerzése jelenti a győzelmet. A zászlót elérhető helyre kell rejtetni, tehát elásni stb. tilos!

3. pont. A harcmodor messziről: számleolvasás (mint a számháborúban), közléről: két vállra fektetés. A legyőzött fogoly köteles megadni magát. A foglyok kiváltás, csere, illetőleg szökés után újra harcolhatnak. A foglyok kínzása tilos!

4. pont. A háborúban mindenféle technikai eszköz megengedett, amely nem ártalmas, és nem okoz fájdalmat.

5. pont. Mindenki annyi szövetséggel harcol, amennyit össze tud szedni. Természetesen a szövetségesekre is vonatkoznak a Szabályok!

6. pont. A felkészülésre két napot adunk, a Hadüzenet három nap múlva reggel hét órakor lép érvénybe. Addig természetesen tilos a kémkedés, fogolyejtés és az ellenségeskedés!

A partlakók nevében: Tuka fővezér”

80

Palánk Géza lassan összehajtotta a papírlapot. Arca kipirult, szemében különös fény villogott.

– Megvédjük a szigetet! – mondta visszafojtott hangon.

– Megvédjük a korlátlan szabadságot, éljen a háború! – mondta Bádogos hangosabban.

Cseppcsányit is magával ragadta a hangulat.

– Éljen! Megvédjük! – rikkantotta.

Bádogos újra elkiáltotta magát:

– És éljen Palánk Géza, a fővezér!

– Éljen! – mondta Cseppcsányi tiszta szívből, hiszen ki más is lehetne a fővezér?

Palánk Géza szeme büszkén csillogott, bár titokban számított rá, hogy őt választják, az öröm mégis megszedítette. Majd összeszedte magát, és csengő hangon azt mondta:

– Köszönöm a bizalmat! És ne felejtsetek el a jelszót: „Egy mindenkiért, mindenki egyért!” A szigetet pedig megvédjük!

A nap lebukott a bokrok mögött, utolsó sugarával még bearanyozta az elszánt szigetlakókat, majd fejest ugrott a Dunába, lubickolt egyet-kettőt, és elment aludni. Leszállt az este. A szigetlakók csöndben megvacsoráztak, és bebújtak a túrasátorba.

81

4

Amelyben a szigetlakók megerősítik a szigetet, Cseppcsányi kitalálja a madzagtávírókat a hozzá való jelekkel együtt, a partlakók szövetségeseket szereznek

I.

Palánk Géza ébredt fel elsőnek, megnézte az óráját, hét óra volt. Megrázta Bádogost, aki nagyot horkantva ébredt fel, majd lehúzta Cseppcsányi fejről a pokrócot.

– Ébresztő!

– Igenis, tábornok! Á-á-á! – mondta Bádogos, majd hatalmasat ásított, hogy csak úgy ropogott az állkapcsa.

– Jó reggelt! – mondta Cseppcsányi. – Hány óra?

– Hét – felelte Palánk Géza. – Gyorsan megfürdünk, megreggelizünk, és haditanácsot tartunk.

Bádogosnak már az ajkán volt a tiltakozás a fürdés miatt, de hősiesen lenyelte, valamit dünnyögött a hideg vízről, és kimászott a sátorból. Cseppcsányi mogyorót adott Matyinak, majd leguggolva sugdolózott vele.

– Most nem érek rá, sietek. Háború lesz.

Matyi csillogó szemmel nézett Cseppcsányira, mozgatta az orrát, mint aki érti a helyzetet.

82

A fürdést gyorsan befejezték, aminek Bádogos örült, a reggelit szintén, aminek már Bádogos nem örült annyira, de nem szólt.

Palánk Géza megnyitotta a haditanácsot, komoly tekintettel mérte végig a fűben csücsülő harcosokat.

– Mérjük fel a helyzetünket! – kezdte. – Most ez a legfontosabb. Vegyük sorra az erős pontokat és a gyenge pontokat.

– Vegyük! – mondta Bádogos lelkesen, bár ezt a pont-dolgát még nem értette világosan: „Majd kiderül” – gondolta.

Cseppcsányi is figyelt: „Milyen izgalmas egy ilyen haditanács!” – gondolta örömmel. Majd hozzátette gondolatban, hogy Palánk Géza érti a dolgát, tudja, hogyan kell elkezdni egy háborút.

Palánk Géza elégedetten nézett a két harcosra.

– Minden világos? – kérdezte.

– Igen – mondta Bádogos. – Csak ezeket a pontokat nem értem.

– Pedig egyszerű! – felelte Palánk Géza. – Azt kell megvizsgálni, hogy hol vagyunk gyengék, és miben vagyunk erősek.

– Aha! – mondta Bádogos. – Folytasd!

– Erősségünk a sziget. Mivelhogy víz veszi körül.

– De ők is szerezhetnek csónakot – aggodalmaskodott Bádogos.

– Helyes, ez a gyenge pont. Ezt úgy védjük ki, hogy megfigyelőszolgálatot tartunk a nyárfán. Cseppcsányi lesz a megfigyelő.

– De észre fogják venni! – izgult Bádogos.

– Majd jól elbújok a levelek közt – nyugtatta Cseppcsányi.

– De akkor meg azt veszik észre, ha kiabálsz.

– Majd mutogatni fogok!

83

– Azt meg mi nem vesszük észre.

Ezen elgondolkoztak. Cseppcsányinak egy ötlet motoszkált a fejében. Szeplős arcát megfeszítette, úgy igyekezett az ötletet megfogni.

A másik kettő is észrevette az igyekezetet, türelmesen néztek Cseppcsányira. Cseppcsányi elkapta az ötlet csücskét, gyorsan kimondta, nehogy elfelejtse.

– Madzag! Madzagtávíró! Igen, azt se nem hallják, se nem látják! Egyszerű! – jelentette ki boldogan.

Bádogos még nem értette egészen.

– Fényjeleket adsz le a madzaggal?

– Nem – magyarázta Cseppcsányi. – A madzag egyik végét felvezetjük a megfigyelőállásba, a másik végét meg le valahová...

Ennyi volt az ötlet csücske.

Palánk Géza törte a fejét. A két harcos most ránézett várakozva.

– A másik végét meg elvezetjük a gödörbe – mondta lassan a fővezér. – Ott lesz a Titkos Főhadiszállás. Esetleg közben még valahol rászerezünk egy jelzőkészüléket. Nagyon jó ötlet, Cseppcsányi!

Cseppcsányi boldog volt, szemében picit napok sütöttek vidáman.

Palánk Géza a térképet nézte elgondolkozva.

– A Titkos Főhadiszállás az utolsó menedék. Előtte még csinálunk egyet a tisztáson, az lesz a rendes főhadiszállás. Ott is szerelünk a madzagra egy jelzőkészüléket.

Bádogosnak volt még a madzaggal kapcsolatban mondanivalója. Gyorsan kibökte, nehogy elfelejtse:

– A madzagot el kell vágni!

84

– Miért? – kérdezte Palánk Géza.

– Mert a madzag nyomán eljutnak a titkos gödörbe! – vágta rá Bádogos.

Ez logikus gondolat volt.

– Ha már titkos, legyen teljesen titkos! – ütötte a vasat Bádogos.

– Igazad van! – ismerte el Palánk Géza. – A távirót csak a tisztásig vezetjük. Hadd higgyék azt, hogy az az igazi főhadiszállás!

– Rögtön csinálhatnánk is! – ugrott fel Cseppcsányi. – Én megcsinálom a távirót!

– Helyes! – hagyta jóvá a fővezér. – Te szereld fel a távirót, mi Bádogossal megcsináljuk a gödröt.

Cseppcsányi összeszedte a létező összes madzagot, s elindult a nyárfához.

Palánk Géza kihozta a sátorból a róka farkú fűrész, Bádogos magához ragadta a tábori ásót, s elindultak a Titkos Főhadiszállásra.

Cseppcsányi felmászott a nyárfára, körülnézett. Nem látott semmi különös mozgolódást. A biztonság kedvéért összebb húzta az ágakat, összekötözte őket, szabályos fészket csinált, mint egy különös nagy madár. Majd a madzag végét a keze ügyébe kötözte egy ágra. Lassan mászott lefelé, ügyelt a madzagra, hogy mindenhol lazán lógjon, ne akadályozza semmi, és ne is lehessen észrevenni.

A földön töprengve megállt. Hogyan vezesse tovább? Valami csigaféle kellene – gondolta, de hát csiga éppen nem volt kéznél. Majd leguggolt, s az egyik kiálló gyökér alól kikaparta a földet. Befűzte a madzagot a gyökér alá, majd beszórta levéllel.

85

Büszkén nézte az álcázott gyökeret, hogy milyen jól kitalálta.

Megkerülte a nyárfát, elővette a bicskáját, és pihenésképpen bevészte az újabb nap rovátkáját. Majd megállt a fa előtt. Jó nap ez, vagy rossz nap? – merengett a rovátka előtt. Nem tudta eldönteni, épp ezért nem vésett semmit a rovátka fölé. „Jó is meg rossz is” – dünnyögte.

Újra a táviróval foglalkozott, lassan haladt előre a bokrok között, maga után húzva a madzagot. Húsz lépés után megállt, leguggolt, s keresett valami gyökeret. Talált is, kikaparta alóla a földet, aláhúzta a madzagot. Majd visszament, s a nyomokat eltüntette, levéllel, apró gallyakkal beszórta az egészet.

Így haladt, míg el nem ért a tisztásig. Kiszemelte az egyik szélső bokrot, a bokor gyökerén átbújtatta a madzagot, s felvezette a bokor tetejére.

– Valami jelzőkészülék kellene! Egy érzékeny jelzőkészülék – morogta, s kutatgatott egy érzékeny jelzőkészülék után.

Először a bogrács akadt a kezébe, forgatgatta.

– Túl hangos! – állapította meg. – És túl nagy.

A zsebében kotorászott, azzal a megrendíthetetlen ősi hittel, hogy a zsebben mindig kell lenni valaminek. Mindkét zsebet átkutatta, de érzékeny jelzőkészüléket nem talált benne.

Bemászott a sátorba, felforgatott mindent. Matyi óriási lelkesedéssel segített neki. Turkálni aztán igazán tudott!

Palánk Géza alumínium étkezészeténél megtorpant. Matyi is odadugta az orrát, mozgatta, szimatolt.

Cseppcsányi szétnyitotta a dobozt, kiszórta a villákat, kanalakat, késeket, s nézte, nézegette, érezte, hogy ezekből valahogy lehetne egy érzékeny jelzőkészüléket szerkeszteni. Majd tétován egy kanál után nyúlt, és a dobozfedélhez ütögette.

86

Az érzékeny jelzőkészülék már meg is volt, csak még Cseppcsányi nem vette észre. Matyi érdeklődéssel hallgatta a dobolást: „Pam-pam. Pam-pa-pa-pam!”

Cseppcsányi felállt, révületben, mint egy sámán valahol a meótiszi mocsaragnál, ütögette a kanállal a doboz fedelét, s kiment a bokorhoz.

Egyelőre csak úgy, kézben próbálta a madzaghhoz illeszteni a szerkentyűt. Majd rájött a megoldásra. A dobozt jó erősen odakötötte a bokor törzséhez, keresett egy hajlékony ágat, amely elérte a dobozt. Az ág végére kötözte a kanalat, az ágra a madzagot, s óvatosan összeeresztette az egészet.

Majd megrántotta lent a madzagot, s elengedte. Az ág a kanállal a végén meghajolt, s a doboznak csapódott: pang!

Cseppcsányi úgy nézett a szerkentyűre, mint Clark Ádám angol mérnök nézhetett annak idején a Lánchídra.

– Remek! – mondta annak idején Széchenyi István, a legnagyobb magyar, Clark Ádámnak.

Cseppcsányinak senki se mondott semmit, úgyhogy neki kellett pótolni az elragadtatást.

– Remek! – suttopta hát, s Matyi, mint hű közönség, csillogó szemmel nézett rá.

Kipróbálta, hogy bonyolultabb jelzésekre is alkalmas-e az érzékeny jelzőkészülék. Alkalmas volt. Cseppcsányi a legbonyolultabb morzejeleket kopogtatta: tá-ti-ti-tá!

Mikor már fenéig kiélvezte a szerkentyű csodálatosságát, visszaengedte a kanalat a dobozra, s elindult a gödör felé, sarkában a szuszogó, furakvó Matyival.

A gödörnél nagy munkában voltak. Palánk Géza hosszú, leveles ágakat cipelt, amelyeket valahol a parton vágott a 87rókafarkúval. Bádogos lépcsőket vésett a gödör falába, a fokokat telenyomkodta kavicsokkal, hogy erősebbek legyenek.

Cseppcsányi gyönyörködve nézte.

– Jó, mi? – szólt fel Bádogos. – Mi van a távírdával?

– Kész van – mondta Cseppcsányi szerényen. – Felszereltem a jelzőkészüléket is.

Majd Palánk Gézához fordult.

– Kölcsönvettem az étkészlet dobozát meg egy kanalat.

– Jól működik? – kérdezte Palánk Géza, nagyvonalúan átlépve a dobozt meg a kanalat.

– Jól – mondta Cseppcsányi. – Morzézni is lehet vele.

– Remek! – mondta Palánk Géza, majd körbemutatott. – Ez is alakul, a Titkos Főhadiszállás. Befedjük, hogy ne lehessen észrevenni.

Cseppcsányi segített, megfogta az ág végét, Bádogos a gödörben állva tartotta, s befedték a gödröt.

Palánk Géza újabb gallyakat, ágakat hozott, rárakták a gödör tetejére. Bádogos alulról igazgatta.

– Fűzd be a lelógó gallyakat! – kiáltott le neki Palánk Géza.

– Fűzöm – hallatszott Bádogos tompa hangja a gödörből.

Mikor már teljesen befedték, Bádogos is kimászott.

– És ha rálép valaki? – kérdezte. – Akkor a nyakunkba pottyán, és rögtön felfedezi a titkot!

Ez igaz volt, vitán felül.

– Meg kellene akadályozni, hogy rálépjenek – állapította meg Cseppcsányi.

– De mivel? – kérdezte Palánk Géza.

– Valami szúróssal vagy szögesdróttal – javasolta Bádogos.

– Maradjunk a szúrósnál – mondta Palánk Géza. – Keressünk szúros ágat!

88

Elindultak szúros ágért. Végre találtak egy hosszú tuskéjú bokrot. Palánk Géza óvatosan félrehajtva az ágakat, elfürészelte a tövénél a rókafarkúval. Cseppcsányi a maradék madzagot rákötötte, és elvontatták a gödörig. Rádobták óvatosan a tetejére.

– Most már senki se lép rá – jelentette ki Bádogos. Gyönyörködve nézték a befedett titkos gödröt. Palánk Géza sejtelmesen megszólalt:

– Ez a titkos tábor! Ügyeljünk arra, hogy mindig más úton közelítsük meg!

– Miért? – kérdezte Bádogos.

– Hogy ne tapossunk ösvényt.

Nagy tisztelettel nézték Palánk Gézát, hogy még ez is az eszébe jutott.

– Nahát! – nyögte ki végre Bádogos. – Ez nekem soha nem jutott volna az eszembe! Soha! Esküszöm!

– Tüntessük el a nyomokat – javasolta Palánk Géza, hogy véget vessen a lelkendezésnek.

Cseppcsányi összeszedte az elpotyogott faleveleket.

– Tudod – magyarázta Bádogosnak –, ha elfonnyad, rögtön kiütközik a többi közül.

Bádogos bólogatott, és ugyanebből az okból összeszedegette a lehullott gallyakat.

Palánk Géza kiváló nyomeltűntetőnek bizonyult. Nézegette a kivágott bokor földben maradt fehérítő törzsét, majd lement a partra, és egy marék iszappal tért vissza. Bekente a fehérítő törzset jó vastagon. Intett Bádogoséknak, majd együtt leballagtak a partra.

– A többi sebhelyet is kenjük be – mondta nekik.

Iszapot markoltak a vízből, és bekenték a fehérítő csonkokat.

89

– Na – mondta Bádogos elégedetten. – Indián legyen a talpán, aki itt bármit is észrevesz!

– Nézzük meg a madzagtávíró! – javasolta Palánk Géza. Elsiettek a tisztáshoz.

Cseppcsányi előrefutott a nyárfáig, felmászott, és elhelyezkedett a fészekben. Kinézett a levelek közül, el egészen a táborig, de nem látott senkit. „Hol lehetnek?” – futott át az agyán, majd megmarkolta a madzagot. Két gyorsat rántott rajta meg egy hosszút. Megismételte, majd lecsúszott a fáról, és a tisztásra rohant.

– Na? – kérdezte lihegve.

– Ti-ti-tá. Majd még egyszer! – mondta Bádogos.

– Azt kopogtad? – kérdezte Palánk Géza.

– Azt – felelte Cseppcsányi büszkén.

– Nagyon jól működik – jegyezte meg Palánk Géza. – Meg kell állapodnunk a jelekben.

Elővette jegyzetfüzetét, s beleült a kempingszékbe. A két harcos a fübe heveredett, s onnan figyelte.

– Egy rövid azt jelenti, hogy látsz valakit a parton – mondta Palánk Géza, s mikor a harcosok bólintottak, beleírta a füzetbe. – Két rövid azt jelenti, hogy a vízben látsz valamit. Két rövid, két hosszú azt jelenti, hogy a sziget felé tart. Három rövid azt jelenti, hogy a szigetre lépett. Ez egyben a riadójelzés is. Ti-ti-ti.

Palánk Géza felnézett a füzetből.

– Azt hiszem, ennyi elég is. Majd lemásolom, és mindenkinek odaadom.

– Még valami kellene – mondta Cseppcsányi.

– Micsoda?

– Hogy elmúlt a veszély. Legyen két hosszú.

90

– Jó – felelte Palánk Géza, s beírta a füzetbe.

Bádogos mocorgott a fűben.

– Meg azt is jelezhetné, hogy hányan jönnek. Ha már ott ül és látja.

– Helyes! – mondta Palánk Géza. – Jelezzük a személyeket egy rövid, egy hosszúval. Ti-tá.

Beírta a pótjeleket a füzetbe, majd odaadta Cseppcsányinak.

– Tartsunk egy főpróbát. Én mondom, hogy mit látsz, te meg szóban jelezd.

– Jó – bólogatott Cseppcsányi a füzet fölött.

– Látsz három személyt a parton.

– Ti! Ti-tá! Ti-tá! Ti-tá! – mondta Cseppcsányi.

– Egy személy a vízbe ugrik.

– Ti-ti! Ti-tá!

– Átúszott a szigetre, és kimászott a partra.

– Ti-ti-ti! Ti-tá!

– Nagyon jó! – örvendezett Palánk Géza.

– Éljen a madzagposta! – rikkantott Bádogos.

Cseppcsányi hatalmasat vigyorgott, majd a füzetre mutatott.

– Ezt akkor most lemásolom.

Amíg Cseppcsányi a jeleket másolta, Palánk Géza Bádoggal hozzálátott a Főhadiszállás megépítéséhez. Bádogos a róka farkúval lement a partra, és gallyakat vágott. Palánk Géza körbekerítette a tisztást madzaggal, mégpedig úgy, hogy behurkolta a környező bokrok törzseit. Elöl kaput hagyott, majd rövid gondolkodás után hátul is hagyott egy kiskaput, amely a Titkos Főhadiszállásra vezetett.

Mikor Bádogos mehozta a gallyakat, erős sövényt fontak a tisztás köré, a gallyakat befűzték a bokrok ágai közé. Cseppcsányi, befejezve a másolást, segített nekik.

91

A sövény erősnek és bevehetetlennek látszott. A hátsó kiskaput is befönték, de úgy, hogy könnyen szabadabbá tehessék. Az első kaput két keresztbe fektetett ág zárta, a keresztet középen jól összecsomózták.

– Írjuk ki, hogy Főhadiszállás. Idegeneknek bemenni tilos! – javasolta Bádogos vigyorogva.

– Minek? Úgyis látják – vetette el Palánk Géza a kósza ötletet, majd megnézte, hogy a madzagtávíró nem sértették-e meg. A madzagtávíró kifogástalanul működött.

Megnézték kívülről is a Főhadiszállást, Palánk Géza elvette a keresztet, és kimentek a főkapun.

– Bevehetetlen – állapította meg büszkén Bádogos.

Palánk Géza becsukta a főkaput, és a nyárfához mentek.

– És mi lesz a szövetségesekkel? – kérdezte Bádogos.

– Majd délután szétnézünk a környéken. Úgyis be kell menni enivalóért és ivóvízért.

– De addig elszipkázzák a javát! – morgott Bádogos.

– Nem baj – nyugtatta meg Palánk Géza. – Nekünk itt a sziget!

A nyárfának támaszkodott, és haditerveken törte a fejét. Bádogos szarkatollak után kutatott a bokorban, Cseppcsányi felmászott a fára, és körülnézett.

– Látsz valamit? – kérdezte Palánk Géza.

– Nem látok semmi különöset! – kiáltott le Cseppcsányi.

2.

Pedig a partlakók sem tétlenkedtek. Korán reggel felkeltek, s a hatalmas lubickolás után megreggeliztek. Reggelizés közben megvitatták, hogy mit kellene csinálni.

92

– Egyszerű! – szölt komoly képpel Szinyák. – Küldünk nekik egy levelet, hogy adjátok meg magatokat, és kész!

– És ha nem adják meg magukat? – kérdezte Kece.

– Akkor majd csinálók egy-két majompofát, és tele lesz a nadrágjuk! Vérzik a szívem, ha arra gondolok, hogy Cseppcsányiék ellen kell harcolnom! – fejezte be a szónoklatot álszent mosollyal Szinyák.

– Hát az igaz, hogy nem valami nagy hősök! – helyeselt Kece.

Tuka komolyabb irányba igyekezett terelni a haditanácsot.

– Először is: nem kell lenézni az ellenséget, mert még nem győztük le őket. Másodszor: a sziget kitűnően védhető. Ezt ne felejtsetek el!

– Vagyis? – kérdezte most már komolyan Szinyák.

– Vagyis először egy csónakot kell szereznünk – tűnődött Tuka. – A háborút mi üzentük, nekünk kell támadni. És szereznünk kell szövetségeseket is! Hárman kevesen vagyunk.

– Vagyis: verbunkos! – jelentette ki Szinyák, aki ebben a pillanatban megtévesztésig hasonlított Bádogosra, még Tukát is megzavarta.

– Micsoda?

– Toborzó! – segített Szinyák. – Verbuválunk, toborozunk! Ahogy a nagy könyvben meg van írva! Szinyák teljesen belelendült, tele torokból énekelni kezdett:

Kecét is magával ragadta a verbunkos hangulat, felugrott, s tánclépéseket tett. Kirúgott a lábával, mint egy megkerült bakkecske. Szinyák melléje pattant, és öklelöztek, összeütögették a homlokukat.

Tuka nevetve nézte őket, s mikor a táncosok kifáradva megálltak, megjegyezte:

- Nem is tudtam, hogy ilyen táncos lábatok van.
- Van – lihegte Szinyák. – Már egyszer üzentek is értem az Operából!
- És? – kérdezte Tuka.
- Valahogy elkeveredhetett a levél, pedig állítólag a Róna Viktor írta! – hengegett Szinyák.
- Nekem meg a Karajan! – tódította Kece.

Szinyák legyintett.

- Karajan nem is táncol, csak vezényel!

Tuka felállt.

- Gyerünk a komphoz!

Elindultak, Kece folytatta a vitát:

- Na és aztán?
- Mit na és aztán? – ingerkedett Szinyák.
- Attól még írhat!
- Kicsoda? – kérdezte Szinyák olyan pléhpfával, hogy szinte kondult.
- A római pápa! – mondta Kece dühösen.
- Az igen. Csak az a baj, hogy azt te nem tudod elolvasni!
- Miért?
- Mert a római pápák latinul írnak!

Kece dühösen kalimpált a karjával, és abbahagyta a vitatkozást.

A komphajó békésen ringatózott a parton. Szinyák vágyakozva nézegette.

- Ha ilyen motoros hajónk lenne! Elvontatnánk az egész szigetet!

Tuka inkább a hajó mellé kötött csónakot nézegette.

- Ez is megfelelne – mondta.

A csónak négyszemélyes mentőcsónak volt, a két evező a padlóján hevert. Kotyogva himbálózott a hajó mellett, mint víziló mellett a kisfia. A hajóról gázolajszag áradt, a gyerekek élvezettel szívták be, s tekergették a fejüket, hogy nem látják-e valamerre a kompost.

A kerek fejű kompos nemsokára előkerült, és komolyan lekezelt velük, Kece keményen, férfiasan adta vissza a kézfogást.

- Át? – kérdezte a kompos.

Tukáék bólítottak.

– Egy kicsit még várunk kell. De nem sokat, mindjárt itt lesz a sör. – S vidáman nézett az ácsorgó gyerekekre. – Már megfogott a nap! – mondta Szinyáknak. – Nincs is jobb élet, mint a vízen!

Szinyák vigyorogva nézegette lesült végtagjait.

Tuka úgy érezte, hogy előhozakodhat a csónakdologgal.

- Szeretnénk kérni valamit.
- Rajta! – hunyorgott a kerek fejű kompos.
- De ez úgyszólván titok, hadititok! Mi ugyanis háborúban vagyunk!

A kompos érdeklődve hallgatott.

– Vagyis két pártra szakadtunk – folytatta Tuka határozottan. – Az egyik párté a kis sziget, azt akarjuk elfoglalni!

– Helyes! – mondta a kompos. – A szigetet mindig el kell ⁹⁵foglalni! – tette hozzá kicsit titokzatosan. Majd ábrándozva nézett a víz fölött a sziget irányába. De mintha még annál is messzebb látott volna, a messze tűnt gyerekkorig, mikor ugyanígy folyt a Duna, ugyanígy állt benne a kis sziget, csak éppen ő volt mezítlábas, barnára sült gyerek.

Ezen a távolba révedő, kicsit fátyolos hangon szólt:

– Itt ez a szokás!

Tuka rátért a lényegre:

– Éppen ezért kellene egy csónak.

– Ez? – mutatott a csónakra a kompos.

– Igen – mondta Tuka.

– És tudsz evezni? Meg kormányozni? Ültél már csónakban?

Tuka habozott, majd végül bevallotta az igazságot:

– Még nem ültem.

– Nem baj. Megtanulod a fortélyát!

Tuka most örült igazán, hogy nem lódított az előbb.

– Meg tetszik tanítani?

– Szívesen. Gyere csak!

A kompos eloldotta a csónakot, beleült, Tukát maga elé ültette. A két evezőt beigazította az ágyába, és marokra fogta.

– Figyelj! Lenyomod ezt a végét, hogy a lapát kijöjjön a vízből, belemeríted, és behúzd az állad irányába.

A csónak megindult, megkerülte a komphajót. A két táncos lábú harcos kíváncsian figyelt a partról.

– Úgy kormányozzuk, hogy az egyiket jobban meghúzzuk – folytatta az oktatást a kompos, s meghúzta az egyik evezőt.

Tuka figyelt, majd mikor barátjuk átadta az evezőket, nagy igyekezettel evezett, beleadta minden erejét. És a csónak engedelmeskedett Tukának. Tuka leírhatatlanul boldog volt. ⁹⁶Ügyesen megkerülte ő is a hajót, s a part felé evezett. A kompos mosolyogva bólogatott.

– Ügyes vagy. Határozottan ügyes! Vigyázz a kikötésre! Fuss fel a csónak orrával a partra!

A csónak súrlódva, csikorogva felfutott a partra.

Szinyák, aki eddig aggódva figyelt, most őszinte lelkesedéssel felkiáltott:

– Éljen Tuka, a hajóskapitány!

– Éljen! – zúgta rá Kece.

Tuka kipirult arccal fogta az evezőket.

A kompos kiszállt a csónakból, Tukához fordult.

– Azért egyelőre még ne menj el a part mellől! Még csak ott gyakorolgass, hogy jól megtanuld az evezést. Hogy a véreddé váljék! Még egyet mondok: ha véletlenül felborulnál, ⁹⁷ne ijedj meg, kapaszkodj a csónakba, a sodrás majd kivisz a partra. Bár nem hiszem, hogy felborulnál. Meg a víz is elég alacsony, nincs semmi ok az aggodalomra.

Tuka komolyan bólintott a jó tanácsra, hogy érti.

A kompos odaszólt Szinyákéknak:

– Átmegyünk?

– Át! – mondta Szinyák.

Tuka a csónakból kiáltott:

– Aztán jól verbuváljatok! És siessetek vissza!

– Ne félj! – kiáltott Szinyák. – Nem lesz semmi baj!

A motor berregni kezdett, a hajó a vizet hasítva elindult. A hullámok megemelték a csónakot, Tuka marokra fogta az evezőket, és leevezett a táborig. Majd visszafordult, nem akarta, hogy a szigetről idő előtt észrevegyék. Egyre nyugodtabban evezett, a félelem okozta görcs elmúlt, az evezők simán merültek a vízbe, a csapások egyenletesekké váltak. A megfordulást gyakorolta, majd a kikötést, a kompos tanácsát megfogadva, mindig a part mellett.

Szinyákék a korlátra könyökölve figyelték a manőverező Tukát.

– Született hajós! – mondta Szinyák irigység nélkül.

– Jó, hogy Tukát választottuk meg fővezérnek – állapította meg Kece.

Szinyák vigyorgott.

– Tuka szuperfővezér! És számíts hozzá még minket! Lesöpörjük a szigetet a térképről! Reszkessetek! – rázta a két karját arrafelé, amerre a szigetet sejtette.

A komp kikötött, Szinyákék lekászálódtak a partra.

– Az ebéd utáni sörjáráttal visszaviszlek benneteket – mondta a kompos.

98

A pipázó öreg a parton ült, hunyorogva nézte őket. Kece nagyot köszönt neki. Az öreg biccentett, kilőtt egy füstgomolyt a szája sarkából, és megszólalt:

– Háború lesz?

Szinyákék csodálkozva néztek az öregre.

– Honnan tetszik tudni? – kérdezte Kece.

– Egyszerű! Egyik dolog gyün a másiktól! Hajaj! Így volt ez Doberdónál is!

Ettől ugyan nem lettek okosabbak, de a pipás öreg befejezte a társalgást. Elbúcsúztak tőle, és elindultak a nyaralók felé.

A nyaralók utcája ápolt volt, csendes, üres és unalmas. Mintha egy másik világba kerültek volna. A szabályosan szép kerítések mögött szabályosan szép virágok illegtek, a kertekben nem fű nőtt, hanem pázsit, az utakat válogatottan egyforma kavics borította, a kerti törpék borvirágos orra ostoba nyugalommal csillogott.

Szinyákék ámuldozva bámultak a kertekbe, a hintaágyakon fekvő, láthatólag unatkozó emberekre. Tisztaság, ápoltság és dögunalom terjengett a kiglancolt villanegyedben.

Szinyák elbizonytalanodott. Hol fognak itt szövetségest találni? Vagy legalább az életnek valamilyen jelét?

Végre megtalálták az élet első jelét. Szinyák megállt egy oszlopnál, szívdobogva és vigyorogva olvasta:

GAZSI
BÁCSI
LÓTE-
TÚ!

– Van remény! – suttozta Szinyák.

99

Kece bólogatott.

– Ezen a nyomon el lehet indulni!

Elindultak, most már vidámabban és reménykedve.

A következő oszlopnál két egyforma pántos nadrágot láttak. A két egyforma nadrághoz két egyforma ing és cipő tartozott. Az egyforma nadrágok háttal álltak, s a nadrághoz tartozó egyik kéz nagy nyugalommal és buzgalommal írt krétával az oszlopra.

Szinyákék közelebb evickéltek, s elolvasták a készülő mű első sorát.

Szinyák szája a füléig szaladt. Kece udvariasan krárogott.

Két egyforma fej nézett hátra. Szinyák sietve megszólalt:

– Ne zavartassátok magatokat!

A két egyforma fej egyszerre bólintott, s befejezték az írást, amely tömören összefoglalta és közhírré tette, hogy egy bizonyos Gáspár nevezetű egyén igen erősen hasonlít egy, hm, egyszóval egy olyan csúnya nevű izeltlábúra.

A két egyforma cipő hátrább lépett, egy vonalba Szinyákékkal, és leplezetlen, szívből jövő, tüdőtágító derűvel nézegették a felírást.

– Na, ez a Gazsi bácsi kiütést fog kapni, ha elolvassa! – jegyezte meg Szinyák elismerően.

Majd az ikreket méregette, mustrálgatta nagy kíváncsisággal. Az ikrek annyira hasonlítottak egymásra, hogy azzal még nem mondtunk semmit, ha azt mondjuk: mint két tojás! Helyesebb azt mondani: úgy hasonlítottak egymásra, mint egy tojás!

100

Az ikrek is kíváncsian néztek Szinyákékra. Nos, amíg az ikrek olyanok voltak, mint akiket most húztak ki a skatulyából, ezt Szinyákékról korántsem lehetett elmondani! De ez az ikreket láthatóan cseppet sem zavarta, sőt: mintha némi irigység suhant volna át az egyforma arcokon.

– Engem Szinyáknak hívnak, a barátomat Kecének – mutatkozott be Szinyák.

– Péter – mondta az egyik iker.

– Pál – mondta a másik.

– Látom, unatkoztok. Tudnék ajánlani valamit – tért a lényegre Szinyák.

– Halljuk! – mondta Péter.

– Halljuk! – mondta Pál.

– De előbb meg kell esküdnötök! – mondta Szinyák váratlan fordulattal. – Tudniillik ez hadítitok!

Az ikrek szeme felvillant, habozás nélkül vágták rá, mint egy szavalókórus a Múzeum lépcsője alatt:

– Esküszünk!

– Esküszünk!

Szinyák elégedetten nézegette az ikreket.

– Gyerünk valami elhagyatottabb helyre, ott majd elmondom. Zavar a környezet!

Leplezetlen megvetéssel nézett végig az ásításra ingerlő villákon, pázsitokon és kerti törpéken.

Az ikrek helyeslően biccentettek, s egyszerre lépve elindultak Szinyákék után. Mikor kicsit elhagyatottabb lett a környék, és kezdett hasonlítani a természetre, Szinyák lekuporodott egy fa tövébe. Kece melléje heveredett a fűbe, az ikrek a sarkukra ültek, mint az indiánok, és várakozva néztek Szinyákra.

Szinyák bevezetéképpen röviden ismertette, hogy odaát 101 táboroznak a túlsó parton, beszélt a szakadásról, a szigetről és a hadüzenetről.

Az ikrek arcára kendőzetlenül kiült az irigység.

– Táboroztok?

– Egyedül?

– És azt csináltok, amit akartok?

– És háború is lesz?

Szinyák megvárta, míg az irigységgel vegyes álmélkodás csillapul egy kicsit.

– Arról van szó – kezdett bele újra –, hogy mi vagyunk a partlakók, és Tuka, a fővezér megbízásából toborzó körúton járunk.

Az ikrek figyelmesen hallgattak.

– És arra gondoltam, hogy ti jó szövetségesek lennétek. A Gazsi bácsi mindenestre mellettetek szól – fejezte be vigyorogva Szinyák a szónoklatot.

Az ikrek egymásra néztek, majd a kezüket nyújtották Szinyáknak.

Szinyák megrázta, de hozzátette a kézfogáshoz:

– Az esküt majd a fővezérnek is le kell tennetek!

– Letesszük! – mondta Péter.

– Mindjárt jövök – szólt Pál, és elrohant.

Szinyák észbe kapott, és utánakiáltott:

– De senkinek egy szót se!

Pál futtában integetett vissza, hogy nem szól senkinek.

– Hová szalad? – kérdezte Szinyák Pétertől.

– A trombitáért – mondta Péter. – Meg a látcsőért.

Szinyák elcsodálkozott, hogy honnan tudja, majd arra gondolt, hogy az ikrek, mivel annyira hasonlítanak egymáshoz, tudják azt is, mi jár a másik fejében.

102

Pál nemsokára visszafelé futott, lihegve lassított. Egyik kezében trombita volt, a másik kezében látcső.

Szinyák elégedetten nézett össze Kecével, hogy lám, milyen remek szövetségeseket verbuváltak!

A közértben bevásároltak, vettek füstölt szalonnát, kenyeret, zöldpaprikát, s elindultak a komphoz.

A pipázó öreg a parton érdeklődéssel figyelte az ikreket a kalapja alól.

Szinyák valami kényszert érzett, hogy bemutassa őket.

– A szövetségesek!

Az ikrek udvariasan bólintottak, a pipás öreg hatalmas füstgomolyagot lőtt ki, és csak ennyit mondott:

– Aha!

Hátuk mögött az útról, fékcsikorgás és üvegsilingelés hallatszott, a pipás öreg felállt, meglengette a kalapját a túlsó part felé. A komp zakatolva elindult, kikötött, a kompos az öreggel felrakta a sörösládákat, majd odaszólt Szinyáknak:

– Lehet beszállni!

Az ikrek mindent kíváncsian figyeltek, az is feltűnt nekik, hogy nem váltottak jegyet. Suttogva faggatták a korlátra könyöklő Szinyákat.

– Sörjárat! – vetette oda Szinyák fölényesen.

Az ikrek egyik csodálkozásból a másikba estek.

Szinyák meglátta a csónakot, benne Tukát és még valakit. Kerek fejű, hirtelenszőke fiú volt, s magyarázott valamit Tukának. Mikor a komp kikötött, Tuka is felcsúsztotta a csónak orrát a partra.

Szinyákék elbúcsúztak a kompostól, és a csónakhoz mentek. Tuka kiugrott a csónakból, és bemutatta a hirtelenszőke fiút.

103

– Ez itt Sankó, a kompos bácsi fia!

Szinyák az ikreket mutatta be.

– Péter és Pál, ikrek.

Az ikrek kezét fogtak mindenkivel. Majd Tuka beült a csónakba, a többiek a parton haladva lementek a táborig.

A kerek fejű kompos követte őket a tekintetével, szelíden mosolygott, majd sóhajtva vállára vette a sörösládát, s elindult a faluba.

A tábor alatt Tuka kikötött, Sankó a csónakot egy bokorhoz csomózta jó erősen, majd mindketten felballagtak a többiekhez.

Tuka vidáman nézett a seregbe, majd így szólt:

– Üdvözlök mindenkit. Üljetek le! Megnyitom a második haditanácsot!

Majd Kecére mutatott.

– Te fogsz örködni! Nehogy megleljenek, azért. Nem kell, hogy idő előtt lássák a szövetségeseket. És ne menj messzire, hogy azért te is részt vehess a tanácskozáson.

Kece bólintott, bemászott egy közeli bokorba, ahonnan látta az utat, és ahonnan még azért hallhatta a tanácskozást is.

– Majd fütyölök, ha jön valaki! – szólt ki a bokorból.

104

5

Amelyben a szigetlakók hadi ebédet esznek, viszont megtanulják a régi pásztorok paprikás krumplijának receptjét, szövetségeseket szereznek, Bádogos is szerez egyet

1.

Ebéd után – ami igencsak hadi ebéd volt, ahogy Bádogos megjegyezte, és dicséretére válják Bádogosnak, hogy többet nem is mondott – a szigetlakók hajóra szálltak, és lecsorogtak a partra. Lemásztak a fatörzsről, kikötötték. Palánk Géza a partlakók tábora felé figyelgetett, majd így dünyögött az orra alatt:

– Ami biztos, biztos!

A szigetlakók várakozva néztek Palánk Gézára.

– Vagyis egyikünk őrizze a hajót. Bár még béke van, de elsodorhatja például a víz. És nincs több hajónk.

Bádogosra nézett, Bádogos bólogatással jelezte, hogy minden szót aláír, vagyis egyetért vele.

– Bádogos, te itt maradsz, vigyázol a hajóra, mi átmegyünk a komppal bevásárolni.

105

Bádogos ugyanolyan fejmozdulattal jelezte, mint az előbb, hogy minden világos.

Palánk Géza elindult, nyomában Cseppcsányival. Meg sem álltak a gátór házáig. A ház most is üres volt, a kalap a fán lógott. Cseppcsányi megbámulta a kalapot.

– Csak tudnám, mit jelent – morfondírozott a fa alatt.

Palánk Géza figyelmesen megnézte a kalapot, de ő se tudta, hogy mit jelent a kalap a fán.

Lekanyarodtak a partra, s ahogy közeledtek a táborhoz, egyre óvatosabban lépkedtek.

Éles füttyszó állította meg őket. Kece feje bukkant elő a bokorból.

– Állj! – kiáltotta.

Kece füttyszavára a táborban nagy nyüzsgés támadt, gyorsan a sátorba ugrottak az idegen harcosok, vagyis az ikrek és Sankó.

Tuka lejött a partra.

– Bevásárolni megyünk! – mutatta Palánk Géza a szatyrot.

– Természetesen, hiszen még béke van! – mondta Tuka barátságosan. – Menjetek csak nyugodtan!

Kece visszahúzódott a bokorba, Palánk Gézáék továbbmentek.

Mikor már a kompnál jártak, Cseppcsányi megszólalt:

– Csónakjuk van!

– Láttam – mondta Palánk Géza nyugodtan. – Várható volt, hogy szereznek.

– És valaki mocorgott a sátorban, láttam! – folytatta Cseppcsányi aggodalmaskodva. – Meglásd, elveszik a szigetünket!

A fővezér gondba borult arccal hallgatta az aggodalmaskodó harcost.

106

– Ne félj! – mondta végül bizakodó hangon, hogy lelket öntsön a csüggedőbe. – Ne félj!

– Nem félek – felelte Cseppcsányi. Majd azért hozzátette: – Nekünk is kellene szövetségest szerezni.

– Majd szerzünk – biztatta Palánk Géza. – De legelsősorban élelmet és ivóvizet kell szerezniük!

Palánk Géza újra magabiztosan beszélt, Cseppcsányi lassan megnyugodott.

– A mi erőnk a sziget! Nagyon jól lehet védeni. És meg is védjük!

A két elszánt szigetlakó egymásra mosolygott. A nap teljes erővel sütött, csillogott a Duna, szinte láthatóan izzott a homok – de mi volt ez ahhoz képest, ami most a szívükben lángolt!

A kerek fejű kompos somolyogva köszöntötte őket.

– Át? – kérdezte.

– Át! – felelte Cseppcsányi.

A motor felberregett, a komp átszelve a Dunát. A parton a pipázó öreg szemügyre vette a két szigetlakót. Majd hatalmas füstfelleget eregetve megkérdezte:

– Aztán nem féltek?

– Nem! – felelte Cseppcsányi érces hangon. – Nem félünk!

– Akkor jó! A kurázsi a legnagyobb dolog!

A közérten bevásároltak. Vettek három kenyeret, két kiló füstölt szalonnát, negyven deka nápolyit, két üveg ásványvizet, egy üveg ribizkeszörpöt, három csomag savanyúcukrot, egy kiló zöldpaprikát, két kiló krumplit, hagymát, sót, paprikát, vaját, rágógumit.

A közértes növekvő kíváncsisággal figyelte a rendelést.

– Minek ez a sok minden? – kérdezte meg végre.

– Háború lesz! – közölte tömören Palánk Géza.

107

A közértes többet nem kérdezett.

Cseppcsányi a sarokban álló zsákokhoz somfordált.

– Kérek ebből meg ebből tíz dekát – mutatott a babos zsákra és a napraforgós zsákra.

– Hogyne, hogyne! – ugrott a közértes, most már semmin se csodálkozva, és kimért tíz deka babot és tíz deka napraforgómagot.

A nagy csomag lehúzta a karjukat, nyögve cipelték a komphoz.

Palánk Géza, mikor nem volt a közelben senki, megkérdezte:

– Minek a bab meg a napraforgó?

Cseppcsányi kicsit szégyenlősen válaszolt:

– Arra gondoltam, hogy elültetjük.

De Palánk Géza nem nevette ki.

– Jó gondolat! – hagyta helyben Cseppcsányi ötletét.

A kompra várni kellett, leültek a fűbe a pipázó öreg mellé. Az öreg füstölt, hunyorgott, meg-megnézte a szatyrok tartalmát, a fiúkat, majd két pőfékelés közben odaszólt:

– Aztán tudtok főzni?

– Bográcsunk van – mondta Cseppcsányi bizonytalanul.

– Az jó! – mondta az öreg. – A bogrács egymaga fölér egy egész konyhával. Hajaj! Régen a pásztorok egy szál bográccsal megvoltak hónapszámra. Meg egy marék krumplival, kis sóval, paprikával, hagymával.

A szigetlakók érdeklődve figyeltek.

– És mit főztek a bográcsban? – érdeklődött Cseppcsányi.

– Hát legtöbbször lebbencset. Öreg lebbencset. Aztán paprikás krumplit. Aztán birkapörköltet.

108

– Krumplink van – mondta Cseppcsányi. – Hogyan kell csinálni a paprikás krumplit?

Az öreg somolygott a kalap alól.

– Jól figyeljete! Legelőször is kockára vágott szalonnát pirítunk. Aztán apróra vágott hagymát teszünk rá, megvárjuk, míg megfonnyad. Aztán karikára vágott zöldpaprikát teszünk bele, majd piros paprikát. Összekeverjük.

Az öreg belelendült a paprikás krumpliban. Mutatta a kezével, hogyan kell összekeverni a hagymát, a szalonnát és egyéb alkatrészt a bográcsban. A szigetlakók elbűvölve figyeltek.

– Na most! – emelte fel a hangját és a mutatóujját az öreg. – Gyorsan vizet öntünk rá, hogy oda ne égjen! A vízbe beletesszük a szép hosszúra vágott krumplit, megsózzuk, és lassú tűzön megfőzzük.

109

Olyan élvezettel ejtette a szavakat, hogy Cseppcsányi szájában összefutott a nyál.

Palánk Géza összeráncolt homlokkal figyelt, igyekezett mindent jól megjegyezni. Magában mormogta a sorrendet: szalonna, hagyma, paprika, piros paprika, víz, krumpli, só, lassú tűz. Legszívesebben felírta volna a jegyzetfüzetébe, de valahogy nem akarózott elővenni a füzetet, ezért elhatározta, hogy a fejében jegyzi meg a régi pásztorok paprikás krumplijának receptjét.

A pipázó öreg még ábrándozva hozzátette:

– Hát ha még egy kis kolbász is kerül bele! Nincs fölségesebb étel nála!

Cseppcsányi Palánk Gézára nézett. A fővezér megértette, bólintott. Cseppcsányi felugrott, s visszaszaladt a közértbe kolbászáért.

A közértes nem szólt semmit, nem kérdezett semmit, némán lemérte a szál füstölt kolbászt, és átnyújtotta Cseppcsányinak. Cseppcsányi úgy fogta a kolbászt, mint egy stafétabotot, és szapora léptekkel igyekezett a komp felé.

– Szia! – köszönt rá valaki a kerítés mögül.

– Mi az, gumibot? – kérdezte egy másik hang ugyanonnan.

Cseppcsányi megállt, fürkészte a deszkakerítést, de nem látott senkit.

– Várj, majd felmászunk! – szólt az egyik hang.

Cseppcsányi várt, s nemsokára két vigyorgó fej jelent meg a kerítés fölött.

– Szia! – mondta egyszerre a két fej.

– Szia! – köszönt vissza Cseppcsányi.

Méreggették egymást, mint a kölyökkutyák. A két fej Csepp110csányi markában a kolbászt, Cseppcsányi a két borzas, vigyorgó fejet.

– Hova viszed a kolbászt? – szólalt meg az egyik fej.

Cseppcsányi habozott.

– Viszem – szólalt meg végül.

– Azt látom! – fölényeskedett a borzas fejű a kerítés tetején.

Cseppcsányi szigorúan nézett.

– Nem mondd meg? – kérdezte kíváncsian a másik borzas.

Cseppcsányi megrázta a fejét.

A két borzas fej eltűnt a kerítés tetejéről, vad lábdobogás hallatszott, s valahonnan, a kerítés végéről két dugó szaladt Cseppcsányi felé. Lihegve megálltak előtte, kirottosodott farmer volt rajtuk, az egyik sárga trikó, a másikon zöld, s mind a két trikón Ben Quick meggyűródött feje.

– Titok? – kérdezte a sárga trikós.

Cseppcsányi érdeklődve nézte a farmeros, trikós, Ben Quick-es dugókat.

Bólintott.

– Mondd el! – mondta azonnal a zöldtrikós.

Cseppcsányi elvigyorodott:

– Nem lehet mondani, hogy nem vagytok kíváncsiak! – jegyezte meg.

A két dugó nem is tiltakozott.

– Nem, azt nem lehet mondani! – felelte a sárga trikós. Megigazította a trikót, Ben Quick feje kisimult, férfiasan, komolyan nézett Cseppcsányira.

– De azt esetleg megígérhetjük, hogy nem mondjuk el senkinek – ajánlotta a zöld trikós.

– Az más, ó, az egészen más! – komédiázott Cseppcsányi. **111** – Az ilyen ígéretre építeni lehet! Ha kerékbe törnek, akkor se, ha tüzes vassal sütögetnek, akkor se, ugyebár?

A dugók komolyan néztek.

– Akkor se! – mondták összehúzó szájjal.

Cseppcsányi elgondolkozva nézte őket, valami motoszkált a fejében. A dugók türelmesen vártak, míg Cseppcsányi megszólal. A motoszkáló valami határozott alakká, ötletté formálódott Cseppcsányi fejében. Lassan, komolyan mondta:

– Szóval nem árulnátok el?

A két dugó komoran rázta a fejét.

– Itt laktok? – mutatott körbe Cseppcsányi.

– Ott lakunk! Nyaralunk! – mutatott a kerítésre a sárga trikós. – Itt leszünk egész nyáron. Én az Á-ba járok, ő a B-be.

Cseppcsányi döntött.

– Engem Cseppcsányi Elemérnek hívnak! – A kolbászt áttette a másik kezébe, és jobb kezét kinyújtotta.

A sárga trikós megrázta.

– Messzéna Miklós. Két sz-szel!

Cseppcsányi a zöld trikósnak nyújtotta a kezét. A zöld trikós megrázta keményen.

– Gróf Péter!

– És mikor mondd el a kolbászt? – kérdezte Messzéna.

– Most – felelte Cseppcsányi. – Figyeljete!

A dugók bólítottak, Ben Quick is bólított.

– A kolbászt a szigetre viszem. Belefőzzük a paprikás krumplibá.

Cseppcsányi várakozóan nézett a dugókra.

– Eddig világos?

– Miért ne lenne világos? – kérdezte Messzéna csöppnyi fennhéjázással.

112

– Mert ez még csak a kezdet! Most jön a java!

Cseppcsányi szigorúan nézett rájuk.

– És ami most következik, az szigorú titok! Éppen ezért becsületszavakat kell adnotok, hogy nem áruljátok el senkinek!

– Becsületszavunkra! – mondta egyszerre a két dugó.

– Az a helyzet, hogy kitört a háború – mondta Cseppcsányi lassan, tagoltan.

A mondat megtette a hatását, a két dugónak leesett az álla a csodálkozástól.

Cseppcsányi elégedetten nézte őket.

– Most magatok is láthatjátok, hogy miért kell titkolózni. Mi vagyunk a kis sziget lakói, és a partlakók akarják elfoglalni a szigetet. A háború pedig holnapután kezdődik.

A két dugó izgett-mozgott, egymásra pillongattak, majd megszólalt Messzéna:

– Vegyetek be minket is! Úgy ismerjük a környéket, mint a tenyerünket. Tudunk úszni, csúzlizni, füttyülni, bagolyrikoltást utánozni meg írni és olvasni!

Cseppcsányi komoly képpel bólogatott az ajánlkozásra.

– Lehet róla szó. De előbb meg kell beszélni a fővezérrel.

A dugók lelkesedése az éjig csapott.

– Fővezér is van?

– Van – mondta Cseppcsányi büszkén. – Nagyon jó fővezér. Meg van más is, majd meglátjátok!

A dugók rajongó szemmel néztek Cseppcsányira. Mi tagadás, Cseppcsányinak jólesett a dugók rajongása. Intett nekik, s elindultak a partra.

– Itt várjatok meg! – mutatott egy nyárfára, és lesietett Palánk Gézához.

113

– Szereztem szövetségeseket – súgta a fülébe.

– Hol vannak? – kérdezte Palánk Géza.

Cseppcsányi a nyárfánál álldogáló dugókra mutatott.

– Óvodások? – kérdezte Palánk Géza.

– Nem óvodások – védte a dugókat Cseppcsányi. – Tudnak úszni, írni, olvasni. Gyere, beszélj velük!

Palánk Géza nem volt teljesen meggyőzve, inkább Cseppcsányi kedvét nem akarta elrontani. Aprót sóhajtva felállt, és a várakozó dugókhoz mentek.

Palánk Géza barátságos volt, de óvatos is, ahogy egy fővezérhez illik. Miután bemutatkoztak, azt mondta a dugóknak:

– Próbaidőre fölveszünk a szigetlakók közé. Majd üzenünk.

A dugók nem sértődtek meg, rámosolyogtak a fővezérre, Cseppcsányira, meghúzogatták a trikókat, Ben Quick arca megfeszült.

– Helyes – mondta Messzéna. – Nem fogsz bennünk csalódni!

Gróf Péter biccentett, majd elügettek.

Mikor már messze jártak, vad bagolyrikoltás hangzott fel. A szigetlakók hátrafordultak. A két dugó integetett. A szigetlakók visszaintegettek, Cseppcsányi barátságosan, Palánk Géza komolyan. Majd leheveredtek a pipázó öreg mellé a fübe, és várták a kompot.

2.

Bádogos először hanyatt feküdt a homokban, és bámulta az eget, mert Bádogos az élet kínálta lehetőségek közül mindig azt választotta, ami nem jár sok mozgással. Majd mikor 114 már a dereka megfájdult, felült a homokban. Még ez is eléggé nyugalmas testhelyzet volt, de sütött a nap, mint egy olvasztókemence, és Bádogos hátáról csorgott a verejték. Nagyot sóhajtva feltápáskodott, és elindult a vízbe, hogy megmártózzék. Innen kezdve már gyorsan peregtek az események, sokkal gyorsabban, semhogy találkozhattak volna Bádogos ízlésével, de hát az élet már ilyen, illetve olyan, mint a forgószél, nemigen törődik a lelki finomságokkal.

Vagyis Bádogos belecsúszott a vízbe, s boldog vigyorral állapította meg, hogy nagyon kellemesen érzi magát. Ez a vigyor még sokáig az arcán maradt, noha az események már egyáltalán nem indokolták. Egyszóval Bádogos éppen nyakig merült a vízbe, és boldogan elvigyorodott – amikor egy gyöngye hullám megemelte a fatörzset, amely lágyan huppant egyet, és kötelékeitől megszabadulva elindult lefelé a Dunán.

Bádogos, még mindig nyakig a vízben, bamba vigyorral bámult a távozó fatörzsrre. Az ideggyógyászok azt állítják, hogy az inger az idegpályákon másodpercek törtrésze alatt jut el az agyba. Nos, az ideggyógyászok, mikor ezt a megállapítást tették, minden bizonnyal nem ismerték Bádogost, mert akkor eme fölfedezéshez hozzátettek volna egy „általában” szócskát; vagy ilyesmit, hogy „kivételek természetesen lehetnek!” Persze az is lehet, hogy csak a hőség volt az oka. Nos, Bádogos nyakig ült a vízben, bamba vigyorral bámult a távozó fatörzs után, és lassan, nagyon lassan kúszott az agyáig a felismerés, hogy baj van. Mikor végre eljutott az agyába, hogy baj van, Bádogos igyekezett úrrá lenni a helyzeten, mert mégiscsak a *homo sapiensek*hez tartozott, ami magyarul annyit jelent, hogy neki sem szilvalekvár volt a fejében! A lába megfeszült, már éppen ugrani akart, hogy 115 nagy karcsapásokkal a fatörzs után vesse magát... mikor a fatörzshöz tartozó kötélt a csuklója köré csavarodott.

Bádogost kissé megzavarta a cselekvésben a csuklójára csavarodott kötélt, mert végül is már cselekedett. Majd helyes ösztönrel úgy döntött, hogy nem tiltakozik a kötélt ellen. „Úgyis a hajó után akartam úszni!” – született meg az első gondolat Bádogos agyában. A gondolat mélyén az is lappangott

– és ne szégyelljük bevallani, mert például Bádogos őszinte jellem lévén sohase szégyellte –, vagyis a megfogalmazott gondolat alatt volt egy másik, lustább gondolat: még jó is, hogy húz, nem kell annyit erőlködni!

Ez volt tehát a térbeli és lélektani helyzet: elől a fatörzs úszott, a kötélén Bádogos, mint valami kövér potyka. Szabad jobb karjával csapkodott, mert nem akart elmerülni, s arca lassan felvette a helyzethez illő kifejezést. A vigyorgás szétfoszlott. A Duna szelíden ringatta a fatörzset, a kötél végén úszó Bádogost, a nyugalom hatalmas és töretlen volt, a Duna számára nem jelentett eseményt egy úszó fatörzs és egy lustán csapkodó gyerek. Bádogos fél szemmel látta a parton elsuhanó bokrokat, zizegő fényfoltos levelű nyárfákat; néha úgy rémlett neki, látja a vízben a halakat is, mivel a víz tiszta volt, és viszonylag sekély. Agya lustán, de tisztán működött. „Lehet, hogy leúszunk az Al-Dunáig? – gondolta. – Átmegyünk a Vaskapun! – Majd megerőltette az agyát: – És belefutunk a Fekete-tengerbe!” Ezen a gondolaton elmerengett.

Am az ábrándozás mindig messze jár a valóságtól. Bádogos először nem érzett semmi különöset, valami lágyan súrolta a combját, amiről azt hitte, hogy hínár lehet vagy hal, egy pici rántást érzett a fürdőnadrágján, de ennek sem tulajdo¹¹⁶nított nagyobb jelentőséget. Úsztak tovább. Persze, ha Bádogos hátranézett volna, láthatta volna, hogy a vízben valami hosszan megfeszül, de hát Bádogos minek fárasztotta volna magát a fejcsavargatással?

Így azt sem láthatta, hogy egy vízre hajló bokor alatt kikötött csónakban mekkora izgalmat okozott. A csónakban egy eléggé fura alak ült, bár ez is viszonylagosság kérdése, mert ami furcsa lehet, mondjuk, egy mozi előcsarnokában, az még például más helyen egészen természetes. De a csónakban ülő alak még a szabad természetben is furcsán nézett ki: fején kalauzsapka volt, alatta hatalmas lelógó bajusz, felsőtestén csíkos trikó, lejjebb fürdőnadrág, nadrágszíjjal megkötve, lábán pántos szandál. A különös alak hatalmas horgászbotot tartott a kezében, s megfeszült arccal követte az orsón lefutó nejlonzsinórt.

Kenderice Ákos nyugdíjas kalauz a nyarat itt szokta tölteni a Duna-parton. Volt egy kis fából összeácsolt háza, tavasszal kiköltözött, s szabad idejét horgászásnak álcázott unatkozással töltötte. Nem is csodálkozhatunk, ha rögtön őt ajánlották Kece mamájának figyelmébe, mikor az körülnézett a Törökcsárdánál. Kenderice Ákos azonnal ráállt az egyezsége, hogy titokban figyeljen, és ügyeljen az ideérkező gyerekekre. Nagy izgalommal várta a táborozókat, és törte a fejét, hogyan tegyen eleget a „titok”-nak. Aztán rájött a pofonegyszerű megoldásra: semmi mást nem kell csinálnia, mint amit eddig csinált, vagyis horgászik tovább, és úgy figyel. Valóban pofonegyszerű és remek terv volt. Kora reggeltől késő estig a vízben volt a csónakjával, először messzebb, majd egyre közelebb körözve a táborozók körül. A bökkenő csak akkor jelentkezett, mikor a táborozók kettéváltak. Am¹¹⁷Kenderice Ákos helyes ösztönrel úgy döntött, hogy a szigetlakóknak nagyobb szükségük van őrangyalra. Épp ezért a kis sziget környékére tette a megfigyelőhelyet, s leste az alkalmat, hogyan tudna feltűnés nélkül megismerkedni velük. Most ez a pillanat, érezte, elérkezett. Ügyesen megcélozta horgával a lustán evickélő Bádogos fürdőnadrágját.

Térde közé szorította a botot, az evezők után kapott, és követte a zsinórt.

Kikanyarodott a bokor alól, és végigpásztázta a vizet a szemével.

Bádogos ugyan érezte, hogy rángatják a fürdőnadrágját, de még most sem törődött vele különösebben, azt hitte, a víz rángatja.

Ekkor azonban hangokat hallott a háta mögül:

– Hé, hé, te fiú! Állj meg! Elviszed a zsinóromat!

Bádogos csavargatta a fejét, de csak annyit látott, hogy valami csónak követi, s abból kiabál valaki.

Két fejcsavargatás között visszakiáltott:

– Nem tudok megállni! Sajnálom.

A kalauzsapkás, miután csalódottan megállapította, hogy szó sincs semmiféle harcsakirályról, s miután a megállásra való felszólítása is hatástalan maradt, meghúzta az evezőket, igyekezett utolérni a horogra kapott gyereket, közben fél kézzel a zsinórt próbálta visszatekerni az orsóra.

A távolság csökkent, majd a csónak utolérte Bádogost.

– Légy szíves, szedd ki a horgot! – mondta a kalauzsapkás.

Bádogos a fürdőnadrágját tapogatta, de mivel abba hagyta a csapkodást, kezdett merülni.

– Nem tudom kiszedni – mondta sajnálkozva a kalauzsapkásnak.

118

A kalauzsapkás belátta, hogy Bádogos nem tud mit csinálni. Óvatosan közel evezett, s a csónakból kihajolva kiszedte Bádogos fenekéből a horgát. Most, mikor már a horog biztonságban volt, érdeklődve nézte Bádogost.

– Hová úszol? – kérdezte.

– A hajó után! Megszökött! – felelte Bádogos.

– Segíthetek? – ajánlkozott a kalauzsapkás.

Bádogos azt gondolta mérgesen, hogy éppen ideje, minek azt kérdezni, némi Duna-vízzel együtt lenyelte mérgét, s csak annyit mondott:

– Jó lenne!

A kalauzsapkás bólintott, besegítette a csónakba Bádogost. Bádogos megmarkolta a csuklójára tekeredett kötelet, nehogy a fatörzs megszökjön. Majd megnézte alaposan a megmen¹¹⁹tőjét. A kalauzsapkás türelmesen állta Bádogos pillantásait, majd barátságosan elmosolyodott.

– Kenderice Ákos! – mutatkozott be. – Most már nem haragszom, hogy nem te vagy a harcsakirály.

Bádogos laposakat pislogott, nem értette a harcsakirályt.

– Örülök – nyögte ki.

A kalauzsapkás tovább társalgott:

– És a horog is megkerült! A kukacért pedig nem kár!

Ezt már értette Bádogos, idegesen tapogatta a fenekét, de nem találta a kukacot.

– Ne keresd! Mondtam, hogy nem kár, van másik.

– Nem azért keresem – motyogta zavartan Bádogos, majd gondolatban hozzátette: „Csak nem szeretem, ha kukacok mászkálnak a fürdőnadrágomban!”

A kalauzsapkás egyre barátságosabban nézte Bádogost.

– Örülök, hogy kimentettelek a vad árból. Úgy érzem magam, mint egy apa, amikor először megpillantja a gyermekét.

Bádogos elsiklott az első állítás fölött, amelyben a vad árról volt szó, hiszen egészen jól úszott, kibírta volna egészen a Vaskapuig is. A második állításra morogva felelt:

– Nekem már van édesapám! Élnek a szüleim.

De Kenderice Ákos nem zavartatta magát.

– Nem az a fontos! Az a fontos, hogy én hogyan érzem! Éppen ezért rendelkezél a szívemmel!

Bádogosban érzelmes húrokat ütött meg a hang, és azonnal rendelkezett:

– A hajót vissza kellene vinni. Rám bízta, és megszökött, és én nem merek hajó nélkül a szigetlakók szemébe nézni.

Bádogos nagy lendülettel beszélt, a kalauzsapkás figyelmesen hallgatta.

120

– Természetesen. A hajót bevontatjuk a dokkba.

– Igen – mondta Bádogos. – De feltétlenül vissza kell vinni!

– Hát én is azt mondom – felelte kuncogva a kalauzsapkás.

Bádogos megnyugodott, megeresztett egy laza vigyort a kalauzsapkásnak. Egyre jobban tetszett neki a különös figura, aki nagy kézmozdulatokkal pödörgette a bajuszát, elmerülten beszélgetett vele, miközben vígan forogtak a Duna közepén, ide-oda hányódva, mivel az evezőt nem kezelte senki. De Bádogos nem félt, erősen fogta a kötelet, és arra gondolt, hogy szükség esetén már két hajója is van. És ekkor megmoccant Bádogos fejében valami, egy ötlet, egy ötletecske, amely gyorsan nőtt és lombosodott, éppen ezért sürgősen kibökte, nehogy elfelejtse az elejét:

– De jó kis csónak!

Kenderice Ákos biztatóan mosolygott.

– Ez bizony jó kis csónak! Magam kátrányoztam, az alját meg bevontam pléhvel, hogy még erősebb legyen!

Bádogos közbevágott, mert most meg attól félt, hogy a folytatást felejtí el:

– És ez a csónak egészen a bácsié? Vagyis hogy senki más nem használja, illetve amikor nem használják, ráér, vagyis hogy... – Bádogos kezdett belebonyolódni a mondatba.

– Nos? – kérdezte Kenderice Ákos.

– Van egy ötletem! – vágta ki Bádogos, aki rájött, hogy legjobb az egyenes beszéd.

– Hadd hallom!

– De ott kell kezdenem, hogy el kell mesélnem mindent.

– Nosza!

– De előbb meg kell esküdni, mert titok!

Bádogos halálos komolyan nézett Kenderice Ákosra. És a 121 kalauzsapkás Kenderice Ákos halálos komolyan felemelte két ujját, ahogy azt a szentképeken szokták ábrázolni, és azt mondta:

– Esküszöm! – Majd a nyomaték kedvéért így folytatta: – Soha ne fogjam el a harcsakirályt, ha bárkinek is elmondom!

Bádogos futtában elhatározta, hogy alkalomadtán megkérdezi, hogy ki a csuda az a harcsakirály, de most gyorsan rátért a lényegre. Nagyjából elmesélte Kenderice Ákosnak a táborozást, a kettészakadást, a szigetre költözést, a partlakók hadüzenetét.

Kenderice Ákos óriási érdeklődéssel hallgatta, izgatottan pödörgette a bajuszát, és teljesen megfeledkezett a Dunáról, mely szelíden forgatta, dobálta, sodorta őket.

– Vagyis háború lesz – mondta Bádogos kemény hangon. – Szárazon, vízen, levegőben! És kellene a csónak!

Kenderice Ákos tekert egyet a bajuszán.

– A csónak. És, hm, mondjad csak, esetleg én nem vehetnék részt... úgy értem, hogy ráérek egész nap...

Bádogos végre felfogta, mit akar mondani a kalauzsapkás.

– Úgy tetszik érteni, hogy be tetszene szállni a háborúba? Harcolni tetszene?

– Úgy tetszene, ha tetszhetne! – Kenderice Ákos arca csupa könnyörgés volt.

– De mennyire! Ha ezt a többiek meghallják! – lelkesedett Bádogos őszintén, ő nem is mert arra gondolni, hogy szövetségesként is a szigetlakókhöz lehetne kapcsolni a kalauzsapkást.

– Úgy elverjük őket, mint a kétfenekű dobot! – rikkantotta.

– Akkor gyérünk! Irány a kikötő! – markolta meg az evezőket Kenderice Ákos.

Teljes gőzzel haladtak fölfele, Bádogos a kötelet a csónakhoz hurkolta, s most vidáman nézte, hogy hasítja a fatörzs a vizet.

122

A parton a két szigetlakó álldogált tanácstalan arccal, mivel sem a hajót, sem Bádogost nem találták.

Bádogos hangosan kurjongatott nekik:

– Hahó! Hahó! Itt jövünk!

Kenderice Ákos minden erejét beleadta az evezésbe, a csónak orra felfutott a partra. Bádogos kiugrott, és úgy mutatott a csónakra, a kalauzsapkás Kenderice Ákosra, mint Nelson admirális mutathatott a hajóhadára.

– A flotta előállt! Íme, itt van egy valódi, pléhvel páncélozott csatahajó! Én szerveztem be!

Kenderice Ákos krárogott.

Bádogos bemutatta őt is:

– Bemutatom Kenderice Ákos szövetségest. Övé a csónak!

A kalauzsapkás bólított, a bajuszát csavargatta, s vidáman nézett a szigetlakókra.

Palánk Géza végre magához tért a meglepetésből.

– Örvendek – mondta udvariasan. Majd Bádogosnak intett óvatosan a szemével, hogy jöjjön arrébb, mert mondani akar valamit. Bádogos megértette, odasomfordált.

– Ki ez a Kenderice Ákos? Nem kém? – kérdezte Palánk Géza sűgva. – Remélem, nem fecsegtél!

– Megeskűdött – mondta Bádogos komolyan. – És a szövetségünk akar lenni. És kimentett a Dunából! – toldotta meg az ajánlást.

– Megeskűdött?

– Igen.

Palánk Géza odament a mosolygó kalauzsapkához.

– Én vagyok a fővezér. Nagyon örülök, hogy hozzánk tetszett csatlakozni.

Kenderice Ákos bólogatott.

123

– Üdvözlöm, fővezér! Rendelkezzél velem és a csónakkal! Várom a parancsokat!

Ez igen, ez egyenes beszéd volt! Palánk Géza belepirult, hogy ilyen komolyan veszik a fővezérségét.

– Menjünk át a szigetre! – javasolta. – Ott mindent megbeszélünk.

Beszálltak a csónakba. Kenderice Ákos átevezett velük a szigetre. Az Első Kikötőben kötöttek ki, a fatörzset jó erősen odacsomózták a bokorhoz, a csónakot egy másik bokorhoz, és elballagtak a tisztásra.

Kenderice Ákos ámulva fűttenett, mikor meglátta a megerősített Főhadiszállást.

– Nagyon jó! Remek! Bevehetetlen!

A szigetlakóknak jólesett a lelkenedés, büszkén néztek egymásra. Palánk Géza kinyitotta a kaput, és bementek a Főhadiszállásra.

Mikor elpakolták az élelmiszereket, Palánk Géza tűnődve megszólalt:

– Az ivóvíz még nincs megoldva.

A szigetlakók, beleértve Kenderice Ákost is, bólogattak. Majd Kenderice Ákos a homlokára csapott.

– Hogy ez eddig nem jutott eszembe!

Kíváncsian néztek rá.

– Van nekem egy tízliteres műanyag kannám. A csónakban van, az ülés alatt. Az jó lesz?

– Jó – mondta Palánk Géza örömmel. Bádogosra nézett. – Átmentek vízéért a gátör házához.

– Igenis! – mondta Bádogos.

– Igenis! – mondta Kenderice Ákos.

Elcsőrtettek a kikötő felé.

124

Cseppcsányi Matyival foglalkozott, tízcenris távolságra mogyorókat helyezett el, a mogyoróval kirakott utat átevezte egy karikába hajtott vesszőn. Matyi csillogó szemmel nézte az előkészületeket, majd vígan végigkocogott a mogyorók nyomán, átmászott a karikán, s Cseppcsányira nézett szuszogva. Cseppcsányi megdicsérte.

Palánk Géza a tisztás közepén állt, és gondolatban összefoglalta a nap eseményeit. Kétségtelen, hogy a dolgok jól haladnak, sikerült megszerezni az ivóvizet, sikerült két feltételes szövetségest szerezni és egy kiválónak ígérkezőt, akinek csónakja is van. Odaszólt Cseppcsányinak:

– Van már csónakunk!

– Van – vigyorodott el Cseppcsányi. – Meg egy kalauzunk!

– Lelkesnek látszik – jegyezte meg Palánk Géza.

– És olyan hűséges szeme van – toldotta meg Cseppcsányi.

– Remélem, nem fog elárulni.

– Ez nem! Ezért tűzbe teszem a kezem! – Cseppcsányi csak félig viccelt, mert amúgy különben komolyan gondolta, hogy a kalauzsapkás Kenderice Ákos nem lesz áruló.

Palánk Géza rábólintott, majd előszedte a jegyzetfüzetét, és a kempingszékbe ülve felírta a csapat névsorát:

Palánk Géza (fővezér)
Cseppcsányi Elemér (szigetlakó)
Bádogos Aladár (szigetlakó)
Kenderice Ákos (szövetséges)
Messzéna Miklós (próbaidős)
Gróf Péter (próbaidős)
Matyi (sündisznó)

125

Elégedetten nézte a névsort. „Jó kis csapatnak látszik! – gondolta büszkén. – Holnapig ki kell dolgozni a haditervet is!”

– Holnap haditanácsot tartunk – szólt oda Cseppcsányinak.

Cseppcsányi felállt, belenézett a füzetbe, boldogan látta, hogy Matyi is fel van véve a névsorba.

– Most már egyáltalán nem félek! – jelentette ki váratlanul.

Palánk Géza rámosolygott Cseppcsányira, de nem szólt egy szót sem.

Bádogosék lihegve, a bokrok között csörtetve hozták a tízliteres műanyag kannát.

– Itt vagyunk! – jelentette be Bádogos. – És itt a jéghideg artézi víz!

Kenderice Ákos bólogatott, a bajuszát pödörgette.

– További parancs? – kérdezte.

Palánk Géza komolyan válaszolt, ahogy egy fővezérhez illik:

– Holnap reggel haditanács!

– Itt leszek! – rikkantotta Kenderice Ákos. – Most pedig elmegyek. Jó éjt, szigetlakók!

Mindnyájuk ámulatára keményen szalutált, sarkon fordult, és elmasírozott.

Bádogos büszkén nézett utána.

– Látszik rajta, hogy katona volt!

Majd mikor Kenderice Ákos eltűnt az árnyékos bokrok között, panaszos hangon megjegyezte:

– Mikor vacsorázunk?

126

6

Amelyben elkészül két zászló, elhangzik egy különös elmélet a Földről, felépül a vár, megfő egy halászlé, és Gazsi bácsi javaslatát nem fogadják el

I.

Reggel nagy hahózásra ébredtek a szigetlakók. A szarkák éktelenül csörögtek, jelezték, hogy vendég érkezett. Palánk Géza kidugta a fejét a sátorból, Bádogos a szemét dörzsölgette, Cseppcsányi Matyit kereste, nehogy rálépjen valaki.

Kenderice Ákos állt a sövénykerítésnél, és vidáman hahózott.

Palánk Géza kinyitotta a kaput, Kenderice Ákos köszönt, majd egy borítékot nyújtott át.

– Jó reggelt, fővezér! Egy levél.

– Levél? Ki írta? – Palánk Géza csodálkozva forgatgatta a borítékot, de feladó nem volt ráírva.

– Azt mondták, hogy próbaidős szövetségesek. Meg hogy szigorúan bizalmas. Meg hogy a fővezér saját kezébe.

Palánk Géza kapcsolt, hogy ez csak a két dugó lehet. Bádogosék is kibújtak a sátorból, üdvözölték Kenderice Ákost, majd Cseppcsányi odaszólt Palánk Gézának:

127

– Olvasd fel!

Palánk Géza leült a kempingszékbe, felbontotta a borítékot, és felolvasta a levelet:

„Jelentés a fővezérnek! Bizalmas!

Tisztelt fővezér, nyomoztunk egy kicsit, bár még csak próbaidősek vagyunk. De egy háborúban ez is fontos, a nyomozás, másképpen a kémkedés. A Kloss kapitány is kémkedett. (Ezt a tévében láttuk.) Meg a Mata Hari is! (Ezt egy könyvben olvastuk.) Most figyelj, mit kémkedtünk ki! Először is az ikerket! Megtudtuk, hogy a partlakókhoz csatlakoztak. A Pál nevű ikernek van 1 trombitája, a Péter nevű ikernek 1 látsőve. (Nagyon jó látső!) Egy Gazsi bácsi nevű egyénnél nyaralnak. A Sankó is a partlakóknál van. Ő a kompos fia, a csónak meg, amit magával vitt, a komposé. A csónak különben négy személyes, de esetleg elbír több személyt is. Gyanús még a pipázó öreg a parton meg a Pólika Pál nevű gátőr, aki lengyel származású, de most már magyar. Bár az utóbbi időben soha senki sem látta! Csak a kalapját. Az mindig ott lóg a fán. (Még nem tudjuk, hogy miért.) Ennyit kémkedtünk ki. (Meg azt is, hogy Kenderice Ákos a szigetlakókhoz csatlakozott, de ezt úgyis tudjátok!) Cseppcsányi Elemért üdvözljük. Mikor üzentek értünk?

Aláírás: Messzéna Miklós, Gróf Péter.”

Mikor Palánk Géza befejezte a felolvasást, Cseppcsányi büszkén nézett körül.

– Én szerveztem be őket! Jó kis levelet küldtek!

128

Bádogosnak is tetszett a levél.

– Ezek mind a ketten kiváló Mata Harik! – mondta elismerően.

Palánk Géza is bekapcsolódott az általános helyeslésbe.

– Fontos híreket írtak meg! – Majd Kenderice Ákoshoz fordult. – Hol találkoztak?

A kalauzsapkás somolygott.

– Meg kell hagyni, virgonc két gyerek! Eljöttek este hozzám, és kifaggattak. Hogy hol voltam, meg hogy mit csináltam. Töviről hegyire, apróra! Addig nem szálltak le a nyakamról, míg ki nem derítettek mindent. Mikor a becsületszavukat adták, hogy ők is a szigetlakókhoz tartoznak, elmondtam nekik egyet-mást. Tudom én, hogy mi a konspiráció!

Kenderice Ákos büszkén nézett körül. A konspirációt a szigetlakók nem tudták, hogy mit jelent, Palánk Géza éppen ezért elsiklott felette, és azt mondta:

– Azt hiszem, kiállták a próbát. Bebizonyították a hűségüket.

Kenderice Ákoshoz fordult.

– El kellene hozni őket a szigetre.

– Igenis! – mondta Kenderice Ákos. Bádogos is felpattant, hogy ő is megy, s elindultak a próbaidősökért.

Palánk Géza a próbaidősök kémjelentését a térkép mellé zárta a hűtőtáskába. Majd leült a kempingszékbe, s töprengve, tollat rágva kidolgozta a haditervet, a védekezés módját, összehangolva a feltételekkel, vagyis a technikai berendezésekkel és a kiegészült létszámú sereggel. A bokrok fölött békésen sütött a nap, a Duna, ha lehet, még békésebben csobogott, morajlott és csevegett a sziget körül, és csak a kempingszékben töprengő Palánk Géza szívében volt valami fura feszült¹²⁹ség, ami még furább módon az örömhöz hasonlított. Mert nem az volt a lényeg, hogy játék az egész, persze hogy játék, hanem az volt a lényeg, hogy ezt az új helyzetet teljes egészében ők irányítják. Az önálló cselekvés mámorra szállta meg a töprengő fővezér szívét, homályosan érezte, hogy ez a mámor az élet szívdobogató nagy élménye, ajándéka és beteljesülése. Olyasmi, ami csak a felnőttek, a szabad, bátor férfiak kiváltsága lehet, s amibe ő most belekóstolt. Büszkén és boldogan nézett körül, ragyogó pillantásokat vetett a sövényre, a fákra, a hintázó szarkákra és Cseppcsányira.

Cseppcsányi a tisztás szélén ásott, a sündisznó szuszogva, érdeklődve, fekete orrát mozgatva lábatlankodott körülötte. Mikor Cseppcsányi befejezte az ásást, kukorica- és napraforgószemeket dugdosott a földbe, tapintatosan távol tartva Matyit, aki meg volt győződve róla, hogy neki dugdossák a magokat a földbe.

– Nem a tiéd! – intette Cseppcsányi a sündisznót.

Majd mikor belátta, hogy milyen nehéz, úgyszólván lehetetlen elmagyarázni a helyzetet a sündisznónak, hajlós gallyakból kerítést csinált a veteményeskert köré.

Roppant elégedett arccal nézegette az elkerített ültetvényt.

– Majd kinő, és lesz tengerink meg napraforgónk! – kiáltotta oda Palánk Gézának.

Palánk Géza komolyan bólintott, egyáltalán nem találta nevetségesnek Cseppcsányi ügyködését.

A haditervet kitépte a füzetből, és a hűtőtáskába tette a térkép, a hadüzenet és a kémjelentés mellé. A bőröndben turkált, s előhalászott egy tiszta fehér zsebkendőt. „Ez jó lesz!” – nézegette. Majd tűt, cérnát keresett, ollóval egy másik, kék színű zsebkendőből kivágott két hal formájú darabot. „Világos **130**–mormogta –, hogy a szigetet kell ábrázolni a zászlónak!” Nagy gonddal rávarrta kétoldalt a hal formájú darabokat a fehér zsebkendőre.

Cseppcsányi feje jelent meg a sátornyílásban. Elragadtatva nézte a zászlót.

– Zászló! – suttogetta.

Majd hirtelen eltűnt a sátornyílásból. Kisvártatva visszajött, egy szép egyenes mogyorófavesszőt hozott.

– Ez jó lesz nyélnek – mondta.

Palánk Géza átvette a vesszőt, s cérnával ügyesen ráhurkolta a zászlót.

Gyönyörködve nézegették a zászlót. Kimentek a tisztásra, Palánk Géza odaadta Cseppcsányinak a zászlót, Cseppcsányi kinyújtott karral feltartotta a magasba, szájával trombitált valami indulót. Majd az induló hatására körbemasírozta a tisztást, keményen odacsapta a talpát. A zászló lengett, lobogott a szélben, Cseppcsányi a trombitálásról áttért a szavalásra:

eg,

Palánk Géza habozott egy ideig, majd nem bírta ellenállni a kitörő váagnak, felzárkózott Cseppcsányi mögé, és masírozott ő is. Körbejárták még egyszer a tisztást, Cseppcsányi hunyorogva nevetett a fővezérre.

Majd a zászlót leszúrták a sátor elé.

A sziget végéről harsány bagolyrikoltás hangzott.

– Itt vannak a próbaidősök! – mondta Cseppcsányi, és eléjük ment a kapuba.

131

Palánk Géza a kempingszékben ülve fogadta a próbaidősöket. A két dugó benyomakodott a kapun.

– Szervusz, fővezér! – kiáltotta csengő hangon Messzéna. – Mikor kezdődik a csíhi-puhi?

– Szervusztok – mondta Palánk Géza mosolyogva. – Üdvözöllek benneteket a szigeten!

Majd a többiekhez fordult.

– Itt a zászlónk! A szigetet ábrázolja.

Mindnyáján megcsodálták a zászlót, még a kalauzsapkás Kenderice Ákos is meghatódva hümmögött, a bajuszát pödörgette.

– A mi zászlónk! – suttogetta Bádogos. – Rajta van a sziget! Ezt kell lobogtatnunk az életünk árán is!

A két dugóra is nagy hatással volt a zászló.

– Minden rendes háborúban van zászló. Robin Hoodnak is volt! Kinizsi Pálnak is volt! – jegyezte meg Gróf Péter.

Palánk Géza felállt a kempingszékéből, a zászlóhoz ment, kihúzta, a föld felé hajtotta, és komoly, fővezéri hangon megszólalt:

- Az új szövetségeseknek is le kell tenni az esküt! Mondjátok utánam!
- Az új szövetségesek feszes arccal mondták az eskü szövegét.
- Én, Messzéna Miklós...
- Én, Gróf Péter...
- Én, Kenderice Ákos...
- Esküszöm, hogy nem árulom el a szigetet, sőt az utolsó leheletemig védelmezni fogom! Az árulót sújtsa megvetés és örök szégyen!
- Örök szégyen! – visszhangozták az új szövetségesek.

132

Palánk Géza keményen kezet fogott az új harcosokkal.

– Most pedig megmutatom nektek a szigetet – mondta a kézfogás után. – Már ti is teljes értékű szigetlakók vagytok!

Az ünnepi áhítatot Bádogos zavarta meg. Bádogosnak úgy rémlett, erősen és nyomatékosan úgy rémlett, hogy valamit elfelejtettek, hogy valamin könnyelműen átsiklottak. Ki is bökte:

– És mikor fogunk enni?

Mindnyájan Bádogosra néztek. Úgy állt ott, olyan kétségbeesett arccal, mint az éhség szobra. A helyzetet Kenderice Ákos mentette meg, köhögött, krákogott, majd bajuszát pödörgetve kijelentette:

– Mit szólnátok egy pompás halászléhez?

Bádogos tolmácsolta a harcosok véleményét, gyorsan, nehogy a szó elszálljon a levegőbe, illetve a felejtés mohos zugaiba.

– Éljen a halászlé! De hol van?

– Úgy gondoltam, hogy fognék a Dunából halat, és megfőznénk – mondta Kenderice Ákos.

A fővezérre néztek, hogy mit szól a csábító ajánlathoz. Palánk Géza úgy gondolta, hogy nem rossz az ötlet. Helybenhagyóan bólintott.

– Nem lenne rossz!

– Én is megyek – csatlakozott Kenderice Ákoshoz Bádogos a fővezéri helybenhagyás után.

– És mi mit csinálunk? – kérdezte Messzéna türelmetlenül. – Háborúban vagyunk, vagy egy étkezdeben? – tette hozzá kicsit szemtelenül.

De Palánk Géza nem haragudott meg. Komolyan válaszolt:

– Elrejtjük az ivóvizet!

133

– Hol? – kérdezte Messzéna.

– A Titkos Főhadiszálláson. Azután pedig új evezőt faragunk a régi helyett, amit Bádogos elhagyott.

Palánk Géza intett a dugóknak, kihozták a sátorból az ásványvizes üvegeket, a ribizkieszörpöt, és a gödörhöz vitték. Cseppcsányi a róka farkú fűrészszel evezőnek való ágat keresett.

Bádogos intett Kenderice Ákosnak, hogy mehetnek halászni, nem érdemes az időt húzni. Leballagtak a csónakhoz, beleültek, Kenderice Ákos megmarkolta az evezőket, s elindultak.

– Visszamegyünk a bokor alá. Ahol téged kifogtalak – mondta, s nagyot húzott az evezővel.

Elhagyták a szigetet, s lefelé haladva kikötöttek a nagy bokor alatt, ahol a kalauzsapkás kifogta a Fekete-tenger felé úszó Bádogost. Kenderice Ákos kukacot szedett elő egy cipőpasztás dobozból, ráhúzta a horogra, meglóbálta a botot, s a horgot nagy ívben beledobta a vízbe. A horog elmerült, a pirosra festett úszó ringatózott a vízen.

– Milyen halat fogunk? – kérdezte Bádogos.

– Minden bizonnyal keszeget. Az van a legtöbb. De lehet, hogy harcsát vagy csukát vagy compót.

– Kompót? – kérdezte Bádogos ostobán.

– De az is lehet, hogy a harcsakirályt! – nézett jóságosan Bádogosra a nagy bajuszú, kalauzsapkás Kenderice Ákos. Megkedvelte ezt a gyereket. Nemcsak azért, mert kifogta a vízből, hanem mert rokon lelket sejtett Bádogosban.

Míg nézték a vízen bicegő úszót, Kenderice Ákos elhatározta, hogy megosztja Bádoggal felfedezéseit és elméleteit. Pödört egyet a bajuszán, krákogott, hűmmögött, majd így szólt:

– Nem könnyű ám egy feltaláló élete!

134

– Nehéz? – kérdezte Bádogos feleslegesen, de hát nem tudta, miről van szó.

– Nem könnyű – ragaszkodott a szavakhoz Kenderice Ákos.

Bádogos elhatározta, hogy rákérdez a „felfedezésre”, hátha abban van a titok nyitja.

– És mit tetszett felfedezni?

– Nagyon nagy dolgot – suttogta izgatottan Kenderice Ákos. – Fogóddz meg!

Bádogos megfogódzott, és kérdően nézett a kalauzsapkásra.

Kenderice Ákos fojtott hangon suttogott:

– Azt fedeztem fel, hogy a Föld, érted, a Föld se nem gömbölyű, se nem lapos, hanem kocka alakú!

Diadalmasan nézett Bádogosra. Bádogos nagyon buta képet vágott. De Kenderice Ákos félreértette, ő lelkes, elnémító, megbénító ámulatot olvasott le Bádogos arcáról.

Sóhajtott, majd így folytatta:

– Sokat szenvedtem a meggyőződésemeért! De nem baj. Gúny és kacaj fogadta a felfedezésemet. De nem számít! Én kitartok mellette, és majd egyszer a világ is rá fog jönni, hogy Kenderice Ákosnak volt igaza!

Bádogos még mindig ugyanazzal az arccal hallgatta a szónoklatot. Valami mocorgott, tiltakozott az agyában, hogy mintha ő másként hallotta volna.

Kenderice Ákos újfent félreértette Bádogos arckifejezését, mert nagy lelkesedéssel beszélt:

– Pedig olyan egyszerű, mint a pofon! Elég, ha az ember jól kinyitja a szemét. Mert mit látunk?

Bádogos felhúzta a szemöldökét.

– Hol mit látunk?

– Például egy sík terepen. Például a Hortobágyon. Vettem magamnak a fáradságot, és elutaztam oda. Bizony, nem úgy, mint egyes „tudósok”, akik könyvekből akarják megismerni a világot.

A tudósokat nagyon gúnyosan ejtette.

– Visszatérve a Hortobágyra, mit látunk?

– Lovakat – mondta Bádogos.

– Helyes! – nézett elégedetten Bádogosra Kenderice Ákos. – Nagyon helyes! A lovak vágtatnak, futnak, vágtatnak, s egyszerre csak eltűnnek egy vonalon túl! Ezt jól jegyezd meg, mert nagyon fontos! Eltűnnek egy vonalon túl!

Bádogost magával ragadta a hév. Lelkesen bólogatott, hogy érti, világos, ezt már ő is látta.

– Namármost! – emelte fel a mutatóujját Kenderice Ákos. – Hová tűntek a lovak?

– Tényleg, hová? – bökte ki Bádogos izgatottan.

– Ez a kérdés! – állapította meg újra Kenderice Ákos önelégülten. – A lovak valahová eltűntek. Nem repültek el, a föld sem nyelte el őket, mert visszajönnek. Átlépnek azon a bizonyos vonalon, és újra látjuk őket. Oda-vissza, oda-vissza.

Bádogos ritmusra ingatta a fejét.

– Vagyis a lovak nem tűntek el, csak már a másik kockalapon járnak! És mi következik ebből? Az következik, hogy a Föld kocka alakú! – fejezte be a bizonyítást izgatott hangon Kenderice Ákos.

Bádogos le volt terítve. Szóhoz se tudott jutni. Az a valami ugyan tiltakozott az agyában, de megszólalt egy másik hang is: „És miért ne lehetne kocka alakú?”

– Érted? – kérdezte Kenderice Ákos. – Egyszerű, mint egy pofon.

Bádogos bizonytalanul bólogatott.

136

– És ezt nem akarják elismerni! Sehoh! Írtam levelet a Tudományos Akadémiának, nem is válaszoltak! Írtam a Térképészeti Intézetnek, a fülük botját se mozgatták! Persze, mert akkor eldobhatnák az összes térképet és földgömböt! Haha! El bizony!

Kenderice Ákos gúnyosan felkacagott.

– Írtam levelet az irodalmi lapnak! Ők válaszoltak, de teljesen félreértettek. Azt válaszolták, hogy csak rímes verset közölnek. Próbáljam meg talán folyóiratban.

Bádogos feje zúgott az erőlködéstől, hogy megértse valamit a szózuhatagból.

A gúnyos kacagást, a szózuhatagot a horgászbót rándulása szakította félbe.

Kenderice Ákos gyorsan odakapott, megrántotta, és tekerni kezdte az orsót. A zsinór végén egy keszeg fickándozott. Kenderice Ákos kivette belőle a horgot, s belerakta a keszeget egy hálóba. A horogra új kukacot szúrt, s beledobta a vízbe. Most már a horgászásra figyelt, s barátságosan szólt Bádogosnak:

– Majd még beszélgetünk! És senkinek egy szót se! Nehogy ellopják a felfedezésemet!

Bádogos bólintott, a csónak fenekén vergődő keszeget nézte. A zsinór újra megrándult, az úszó lemerült, s újabb keszeg fickándozott a horgon.

A halak mintha összebeszéltek volna, tömegesen tódultak a kalauzsapkás horgára. Mikor már eleget fogtak, eloldották a csónakot, és visszaveztek a szigetre.

Amikor kikötöttek, Bádogos lopva végignézett a Dunán, de nem látott semmiféle vonalat. „Lehet, hogy a bokrok meg a fák miatt nem látszik?” – gondolta, s elhatározta, hogy egyszer majd jól megnézi.

137

A szigeten nagy üdvivalgással fogadták a halászokat.

A bográcsot egy ágra függesztették, a dugók Cseppcsányi vezetésével száraz ágakat gyűjtöttek. Kenderice Ákos a parton megtisztította a halakat. Vízet, sót, hagymát, paprikát tett a bográcsba, meggyűjtötték a tüzet, és fecsegve, szimatolva, vitatkozva várták, hogy megfőjön a halászlé. A dugók arca kipirult a szokatlan élménytől, a szigettől, a háborútól, amely a levegőben lógott. De a többiek is vidáman szimatolgatták a bográcsból áramló finom illatokat.

Bádogos büszkén nézett Kenderice Ákosra. „Milyen nagy tudós! – gondolta. – És főzni is tud!” Ez a megállapítás Bádogos értékrendjében a legmagasabb fokot jelentette.

– Pompás halászlé! Pompás ebéd! – suttogetta a bogrács felé a fűben hasalva, mint egy sámán a varázsigéket, vagy mint egy éppen éhen haló sivatagi turista, aki félórúltan az éhségtől pompás halászléról ábrándozik.

2.

A partlakók táborában is meglehetősen élénk volt a hangulat, bár ők nem főztek halászlét. De azért ettek ők is. Sankó almát hozott az ingderékban, szétosztogatta, azt rágcsálták, és figyelmesen hallgatták Tukát. Tuka jó fővezérhez méltón őrszemmet állított, mégpedig a Pál nevű ikret, aki felmászott a nyárfára, lovagló ülésbe ült az egyik kinyúló ágon, és távcsővel pásztázta a környéket. Néha lekiáltott:

– Nem látok semmit!

Majd fölfedezte a horgászó kalauzsapkást.

– Horgásznak! – kiáltotta le. – Most fogtak egy halat! Még egyet! Még egyet!

138

Távcsővel követte a kalauzsapkást.

– Füstöl a kis sziget!

De a partlakók nem zavartatták magukat az őrszem izgatott jelentéseitől.

Tuka nyugodtan, megfontoltan beszélt:

– A következő dolgokat kell megcsinálnunk. Először is egy zászlót.

– Miből csináljuk a zászlót? – kérdezte Kece.

– Nekem van egy vászontörülközőm, abból – felelte Tuka. – Ez nem probléma. Inkább azt kellene kitalálni, hogy mi legyen a zászlón.

– Egy halálfej, két lábszárcsonttal – suttogta Szinyák. – Ha meglátják, elfogja őket a remegés!

Tukanak nem nagyon tetszett az ötlet, ő valami szelidebbet képzelt el. De Szinyákot magával ragadta a halálfejes lobogó. Nagy hévvel ajánlotta.

– Egy harci lobogónak harciasnak kell lenni, nem? Békegalambot mégsem tehetünk rá! És a kalózzlobogó mindig nagy hatással volt az ellenségre. Mikor a hét tenger ördöge felhúzatta a főárbocra, már félig megnyerte a csatát. Mert ez nagyon jó lélektani fogás volt! Utána már nemigen kellett mást csinálni, mint vicsorítani meg ordítani.

Szinyák félelmetesen vicsorított, és a foga közül sziszegett:

– Vér és halál! Ide az aranyat!

Kece csatlakozott Szinyákhoz, hátborzongatóan suttogta:

– Láncos golyót a fenekükbe!

– Szavazzunk! – használta ki a lélektani pillanatot Szinyák, és felemelte a kezét.

Kece csatlakozott, Sankó is, Pál habozva nézett le a fáról, **139** majd mikor látta, hogy Péter is a kalózzlobogóra szavaz, lekiáltott:

– Éljen a halálfej!

Szinyák felvigyorgott a fejlődő ikernek.

Tuka megadta magát a többségnek.

– Rendben van, legyen a kalózzlobogó! Majd papírból kivágjuk, és felvarrjuk a törülközőre.

Szinyák és Kece bemászott a sátorba, tűt, cérnát, ollót, csomagolópapírt hoztak, s nekiálltak a zászlókészítésnek. Szinyák Kece fejére borította a papírt, s ollóval óvatosan körülvágta, az volt a koponya.

Tuka folytatta a tanácskozást.

– A zászló után várak kell építenünk, ahol a zászlót is őrizzük.

– De miből csinálunk várak? – kérdezte Péter.

Pál a fáról visszhangozta:

– Miből?

Tuka elgondolkozva nézett fel a fára, ahol Pál ült, mint egy nagyra nőtt távcsöves bagoly.

– Ez a kérdés – mondta.

Sankó izgatottan rágcsálta az almacsutkát.

– Meg lehetne próbálni valamit... – mormogta sejtelmesen.

– De mit? – kérdezte Tuka.

– Arra gondoltam – folytatta Sankó –, hogy van otthon valami, amiből lehetne várak építeni.

Tuka, szokása ellenére, megsürgette Sankót:

– Mondd már el, hogy mi az!

– A nyúlól – mondta Sankó tömören.

– Nyúlól? – kérdezte Tuka. – És a nyulakkal mit csinálunk?

– A nyulakkal? Semmit. Azok maradnának a régi ólban. Én az új ólról beszélek. Most akarjuk csinálni.

140

Tuka megértette.

– Deszkából?

Sankó rámosolygott Tukára.

– Igen. Van egy csomó új deszkánk. Csak el kellene kérni kölcsönbe. A nyulak igazán várhatnak!

Mindnyájan Sankóra néztek. Sankó belepirult az általános közfigyelembe.

– Nos? – kérdezte Szinyák.

– Megpróbálhatom – felelte Sankó. – De gyertek velem, úgy jobban ideadják.

Tuka a fára nézett.

– Te itt maradsz! Őrködj tovább! Mi elmegyünk deszkáért.

A partlakók felugráltak, Kece a félig kész zászlót bedugta a sátorba. Szinyák felkiáltott Pálnak a fára:

– Ég veled!

– Ég veletek! – intett le Pál a fáról.

Beültek a csónakba, s föleveztek a kompig. Tuka evezett, hogy minél többet gyakorolja a vízi mesterséget. Ügyesen kikötött a komp mellett. A partlakók kiugráltak a csónakból, és a kerek fejű kompos elé álltak.

– Kellene valami? – kérdezte a kompos mosolyogva.

– Igen – mondta Tuka, majd megbökte Sankót.

Sankó belevágott a közepébe:

– Várat akarunk építeni, édesapám, egy igazi várat!

– Miből? – kérdezte a kompos.

– Deszkából – mondta Sankó, majd gyorsan hozzátette: – Nagyon vigyáznánk a deszkákra! A nyulak meg kibírnák még egy-két napig a régiben is!

A kompos vidáman méregette a lebarant, csillogó szemű sereget. Egy kósza gondolat futott át a fején, hogy persze, **141** hiszen annak idején is építettek várat, de nem szólt a gondolatról, beleegyezően bólogatott.

– Hát éppen kibírnák... – mondta.

– Köszönjük! – sietett Szinyák a köszönéssel, nehogy a kompos meggondolja magát.

– De azért vigyázzatok a deszkákra!

– Vigyázunk! – mondta Sankó, és elindult, nyomában a sereggel.

A kompos háza a falu szélén állt, az udvar végében, a nyúlketrecek mellett szépen felpolcolva heverték a deszkák. Friss gyantaszagot árasztottak, Szinyák élvezettel szívta be, odasimult, megveregette a deszkákat.

– Jó kis deszkák! Friss fenyődeszkák! Éppen várnak valók!

Sankó büszkén nézett a deszkarakásra.

– Ugye, mondtam?!

Tuka is szemügyre vette a deszkákat.

– Kötél is kellene – mondta. – Meg szegek. Meg kalapács meg harapófogó.

Sankó bólintott, befutott a kamrába.

Kece a nyulakat vette szemügyre. A nyulak vidáman ugrándoztak a ketrecekben, orrukat szaporán mozgatva nézegettek.

– Mak-mak-mak! – köszöntötte őket Kece.

A nyulak nem válaszoltak, de továbbra is figyelmesen meresztgették a szemüket.

Sankó visszajött a szerszámosládával.

– Kötelet nem találtam – mondta.

Péter zavartan köhécselt, majd kibökte:

– Esetleg kötelet tudnánk szerezni. Ahol nyaralunk, onnan.

– Helyes – nyugtázta Tuka.

Sankó a nyúlketrecekhez lépett.

142

– Megmutatom neked a belga óriást – szólt Kecéhez.

Benyúlt az alsó ketrecke, kotorászott, és a fülénél fogva kiemelte a belga óriást.

A belga óriás valóban óriás volt, Sankó alig bírta tartani. Nyugodt idegzetű óriás volt, türelmesen rácsálva lógott Sankó kezében, időnként a szemét is behunyta, mint aki aludni készül.

Kecét elbűvölte a belga óriás.

– Nem harap? Megsimogathatom?

– Nyugodtan – mondta Sankó. – Szelíd, mint a galamb.

Kece megsimogatta a nyulat, Szinyák, látva a jelenetet, élénk hangon javasolta:

– Vigyük magunkkal! Jó lesz házőrzőnek. Majd beidomítjuk.

– Nem lehet – mondta Sankó. – Kicsinyei vannak!

Bebámultak a ketrecbe. A félhomályban töméntelen szőrpamacs nyüzsgött, mocorgott, kaparászott, és fület billegtetett.

– Ne nyúljatok hozzá! – intette Sankó a ketrec előtt guggolókat. – Az anyja megérzi rajtuk az idegen szagot!

Majd visszarakta a jámbor belga óriást a ketrecbe, krumplihéjat és szénát adott neki:

– Tiéd? – mutatott Kece a ketrecekre. – Mind a tiéd?

– Én gondozom őket – mondta Sankó büszkén.

Kecét lenyűgözték a nyulak.

– Te? Egyedül? Mindet?

– Igen.

– Jó neked! – állapította meg Kece.

– Jó – hagyta rá Sankó.

Visszatértek a deszkákhoz. Két deszkát egymásra fektettek, s párosával cipelték. Egy pár volt Kece és Sankó, egy pár volt Tuka és Péter. Szinyák a szerszámosládát vitte a nyaká 143ban, a hátán meg egy szál deszkát egyensúlyozott. Jó sokszor fordultak, közben Kece sugdosott Sankónak:

– És egyszer én is etethetném őket?

Sankó megértette, bólintott.

– Hogyne! Látnád csak, hogy ropogtatnak!

Hosszasan beszélt a nyulairól cipekedés közben, Kece áhítatosan hallgatta. Lehordták a deszkákat a partra, felrakták a csónakra.

– És most? – kérdezte Tuka.

– Ehej uhnyem! – mondta Szinyák.

A régi partlakók hatalmasat nevettek Bádogos híressé vált aranyköpésén.

– Mint a volgai hajósok! – magyarázta Szinyák az új partlakóknak.

Nekifeszültek a csónakon lógó kötélnek, s óvatosan levontatták a rakományt a táborig.

Pál messziről rikkantgatott a fáról.

– Hahó! Hahó!

– Itt vagyunk! – szólt fel Szinyák. – Meghoztuk a várat!

A csónakot kikötötték, a deszkákat felhordták a partra.

Péter intett Pálnak, Pál lemászott a fáról.

– El kell kérnünk a köteleket!

Pál bólintott.

– Jó lenne, ha valaki velünk jönne. Bizonyítani, hogy minek kell a kötél! – Péter tanult a deszkakérésből. Szinyákra nézett.

Szinyák vigyorgott.

– Rendben van. Veletek megyek. Ha nekem elhiszik?

– Elhiszik – erősítette meg Péter. Majd Sankóhoz fordult. – Átviszel?

– Át – mondta Sankó.

– Siessetek! – kiáltott utánuk Tuka.

– Befejezem a zászlót – mondta Kece Szinyáknak.

Csónakba szálltak, és Sankó átevezett a kötélszerző brigáddal a túloldalra. Figyelgettek a kis sziget felé, de nem láttak semmit, már a füst sem lebegett a fák fölött.

– Mit csinálhatnak? – kérdezte Péter.

– Mit? – visszhangozta Pál.

– Durmolnak! – vigyorgott Szinyák. – Ahogy én Bádogost ismerem, már beverte a szundit. A többiek meg követték. Ha erősen hallgatóznánk, hallanánk a horkolást.

A füléhez tette a kezét, s hallgatózott.

– Felfogják a bokrok! – legyintett.

Kikötöttek, Sankó a csónakban maradt.

Könnyedén ügettek az ápolt, kihalt utcán. Szinyák futtában pofákat vágott a tömpe orrú kerti törpékre. „Micsoda dögunalom! – gondolta. – Hogy lehet itt üdülni?”

Egy alacsony kerítésű házhoz értek, Szinyák borzongva fedezte fel a pázsiton a kerti törpét. Az ikrek arca is feszessé vált, még a járásuk is idegesebb lett, ahogy áthaladtak a pázsiton. A nyugágy felé tartottak. A nyugágyban szunyókált valaki.

Péter finoman köhintett, majd mikor a szunyókáló valaki nem moccant, Pál krárogott egy nagyot.

A nyugágy megmozdult, s egy kacskaringósra pödört császárbajuszos fej nézett ki a vászon mögül.

– Boszorkányos Varga János! Mi kéne ma ebédre? – mondta a császárbajuszos fej.

Péter roppant udvariasan szólalt meg, előretolva Szinyákat:

– Gazsi bácsi, kérlek, engedd meg, hogy bemutassam új barátunkat!

145

Szinyákban megvilágosodott valami, gyors vigyorral nyugtázta, hogy ez az a bizonyos Gazsi bácsi, akinek a nevével tele van az utca, majd komolyan bólintott.

– Szinyák Elek.

A császárbajuszos kedélyesen ropogtatta a hangokat.

– Köszöntelek... Szinyák Elek! Szereted a krampampulit? Akarsz bőrbajuszt?

Szinyákat mellbe vágta a nevére csinált versike.

– Jó! – mondta végül. A krampampulit meg a bőrbajuszt nem értette.

Gazsi bácsi elégedetten mosolygott.

– Ezt hallgasd meg!

Szinyák fülelt.

– Balatoni fogasokat Bala Tóni foga sokat!

Szinyák elismerően vigyorgott. Az ikrek unott arccal álldogáltak, ők már ezerszer hallották Gazsi bácsi rímeit, és a könyökükön jött ki. De az ügy érdekében nem szakították félbe a magát produkáló Gazsi bácsit.

– Meg ezt hallgasd meg!

Szinyák változatlan érdeklődéssel fülelt.

– Itt egy anyós porhüvely, akit megfojtott a veje!

Szinyák arca egy hatalmas mosoly volt. „Ha ezt Bádogos hallaná!” – suhant át a fején. Majd az unatkozó ikrekre pillantott, s elhatározta, hogy a tárgyra tér. Legelőször is megdicsérte Gazsi bácsit:

– Régen hallottam ilyen jókat!

Gazsi bácsi megsodorta a remekbe szabott bajuszt.

– Ehem – mondta szerénykedve. – Van még egypár darab!

Szinyák közbevágott:

– Majd egyszer el tetszik mondani. Mi most követségbe jöttünk!

Gazsi bácsi érdeklődve pislogott a nyugágyból.

– Ugyanis várat építünk! És ahhoz kérünk egy-két apróságot.

– Várat? Remek! Rögtön megyek! – rikkantotta Gazsi bácsi.

Az ikrek egyszerre rázták a fejüket. Szinyák megértette.

– Roppant megtisztelő – mondta negédesen. – De nem akarjuk a bácsit fárasztani, fára mászni meg ilyesmi. Már az is nagy segítség lenne, ha kötelet meg ilyesmit tetszene kölcsönözni. Ugyanis háború lesz! – tette hozzá Szinyák könnyelműen.

Gazsi bácsinak felcsillant a szeme.

– Háború?

– Igen – mondta Szinyák. – A kis szigetet akarjuk elfoglalni!

Gazsi bácsi töpregett, összeráncolta a homlokát.

– Legfontosabb az ellenséget megsemmisíteni! Így volt ez Ferenc Jóska idejében is.

Előrehajolva intett Szinyáknak, és suttogva mondta:

– Mi lenne, ha összekevernétek nitroglicerint hashajtóval?

Szinyák kapásból válaszolt:

– Nem jó! Mert hátha simán kikakálják az egészet!

– Igaz – bólogatott Gazsi bácsi. – De a nitroglicerint akkor is nagy találmány! Ismeritek Nobel Alfrédot?

Szinyák bólintott.

De Gazsi bácsi nem elégedett meg ennyivel. Megköszöri a torkát, és harsogó hangon énekelni kezdett, a kezével ütötte a taktust a nyugágy karfáján:

Gazsi bácsi büszkén nézett rájuk, Szinyáknak füléig szaladt a szája.

– A kötelek... – szólalt meg Péter bátortalanul.

– Gyönyörű dal! – hízelt Szinyák szemérmetlenül. – Elhallgatnám estig! De most elvinnék a köteleket.

Gazsi bácsi bólintott, majd a kezével legyintett, mint egy öreg császár.

– Vigyétek! Akinek a nevére ilyen jó rímekeket lehet csinálni, annak mindent! Kedves komám, Elek, rólad énekelek! – rikkantotta váratlanul az újabb versikét.

Szinyák hízelgő mosollyal hajolt a nyugágyhoz.

– Gyönyörű! Káprázatos! Ilyen verset még senki se csinált a nevemre!

A nadrágján rángatást érzett, azért gyorsan elbúcsúzott:

– A viszontlátásra!

– Én elmegyek, te itt maradsz, isten veled, te kismalac! – válaszolt Gazsi bácsi.

Az ikrek gyorsan összekapkodtak minden használható dolgot, úgymint kötelet, drótot, viharlámpát, két farsangi álarcot, fél marék gyertyát, egy könnyűbúvár-felszerelést; beledobáltak mindent egy hátizsákba, és kiügettek az udvarból.

– Majd jövünk! – kiáltotta Pál futólag.
– Jövök s lövök! – hangzott a nyugágyból.
Mikor már a csónaknál jártak, Szinyák megjegyezte:
– Nagyon érdekes ember!
Az ikrek egyszerre húzták el a szájukat.
– Csak élnél vele egész nyáron! Majd megtudnád! – mondta Péter.
– Nyár végén már zúg a fejünk a rímeitől! – mondta Pál.
Szinyák megértően húzgálta a fülét.
– Az igaz, hogy bele lehet gárgyulni. Különben mi az a krampampuli meg a bőrbajusz?
Az ikrek halványan mosolyogtak.
– A krampampuli valami felvidéki étel – mondta Pál.
– A bőrbajuszt meg így csinálják, ujjal! – mutatta Péter, és hüvelykujját erősen rányomva a bajusza helyére, meghúzta.
– Szerencséd, hogy nem kértél bőrbajuszt! – világosította fel Szinyákot.
Szinyák megvonta a vállát, hogy egy bőrbajusz nem a világ, nem olyan nagy dolog.
Beszálltak a csónakba, Sankó visszavezett a táborba.
Szinyák megállt Tukaék előtt, és tele torokból énekelt:

– Mi az? – kérdezte Tuka csodálkozva.
– A harci indulónk! – mondta Szinyák. – Ezt fogjuk majd énekelni roham közben. Most tanultam.
Tuka inkább a kötelekre volt kíváncsi. Péter büszkén kiborította a hátizsák tartalmát.

149

– Hoztunk egy-két apróságot!
– Hoztunk! – visszhangozta Pál.
Tuka rámosolygott az ikrekre.
– Sose lehet tudni, mire lesz szükség a háborúban!
Majd azért egy pillanatig eltűnődve forgatgatta a ronda farsangi álarcokat.
– Talán erre is... – jelentette ki bizonytalanul.
Sankó colstokkal méregette négy fa között a nyárfacsoport végében; úgy lépett fel-alá, mint egy híres ácsmester, aki most jött Olaszországból, és a magyar királyoknak várat épít.
– Ez éppen jó lesz! – mondta Kecének, aki körülötte sürgött-forgott.
Kece bólintott, hogy neki is ez volt a véleménye, csak előbb meg akarta várni a méréseket.
A partlakók Sankó köré sereglettek.
– Itt lenne a vár – mutatott körbe Sankó a négy fa között állva. – A deszkákat jól a fákhöz kötözzük.
A partlakók körülnéztek, amerre Sankó mutatott a kezével. Bólogattak, hümmögtek, Szinyák megrázta az egyik fát, hogy erős-e. A fa meg se moccant.
Majd mindnyájan Sankóra néztek: hogyan tovább? Sankó megérezte a sürgetést, és boldogan válaszolt a néma kérdésekre:
– Alul kezdjük az építést!
A partlakók révülten helyeseltek erre az egyszerű kijelentésre, amely ráadásul magától értetődő is volt. Hogyne, persze, alul, hiszen várról volt szó, és ez elég nagy dolog, az ember nem épít mindennap várat.

Csak Tuka jegyezte meg:

– És hol lesz a bejárat?

150

Sankó büszkén nézett a partlakókra.

– Kitaláltam valamit!

– Mit? – sürgette a sereg.

– Felvonóhidat! – válaszolta Sankó, belepirulva az örömbbe, hogy kitalálta a felvonóhidat. – Jobb lesz, mint a kapu! – jelentette ki magabiztosan.

A partlakók lelkesen támogatták az ötletet.

Sankó intett, hogy lehet kezdeni az építkezést. Középen állt, és mutatta, hogy hová tegyék a deszkákat. Az ikrek hozták az elsőt, és lerakták két fa tövébe. Sankó leguggolt, és a deszka két végét rádrótozta a törzsekre, harapófogóval meghúzta a drótot, hogy erősen tartson. Tuka és Szinyák hozta a következőt, Sankó derékszögben állította a másik deszkára, és azt is jól megdrótozta a két végén. A harmadik és negyedik deszka odaerősítése után készen állt a vár alaprajza. A partlakók betódultak az alaprajzba, és megszemléltek belülről. A várépítés gyorsan haladt. Mikor mellmagasságba ért a palánk, Sankó egy kézfűrészt vett elő a szerszámosládából.

– Adjatok be egy deszkát! – szólt ki.

Mikor beadták a deszkát, fűrészelt, szögelt, s közben mormogott: „A nyúlólhoz is el kell szabni!” A háromfelé vágott deszkából egy padot szögelt, a padot a palánk mellé állította, felmászott rá, és kiszólt a többieknek:

– Csináltam egy padot! Így elérem. Meg különben is, a felvonóhidhoz is kell.

A partlakók bólogattak a palánkon kívül. Tuka csak ennyit mondott:

– Te eléred, de mi nem érjük el!

Ez vitathatatlanul igaz volt, de Sankó nem akart még egy deszkát feldarabolni. Várakozva néztek egymásra, hogyan **151** is építsék tovább a várat, majd Szinyák megtalálta a megoldást.

– Egyikünk négykézlábra áll a vár mellé, és onnan adogatjuk fel a deszkát!

Az ötlet jó volt, de ki álljon négykézláb? Sankó kiszólt a palánk mögül, mint egy tömzsi, fakó hajú Kómúves Kelemen:

– Felváltva álljatok négykézláb! Úgy senki se fárad el.

Elfogadták a javaslatot.

– Kezdd te! – pártfogolta Tuka Szinyákot.

Szinyák szó nélkül a palánk mellé ereszkedett. Tuka és Kece hozta a deszkát, a Péter nevű iker óvatosan Szinyák hátára állt.

– Nem nyomlak? – kérdezte.

Szinyák hümmögött valamit a pehelysúlyról meg a fogyókúráról, de állt türelmesen négykézláb. Péter felrakta a deszkát a palánk tetejére, Sankó gyorsan a fához drótozta.

Szótlanul dolgoztak, megcsapta szívüket az építés öröme, a kétkezi munka öröme, a semmiből valamit csinálás mámorja, és elvette a szavukat. Nem törődtek a tenyerükbe fúródott szálkákkal, a szaporodó vízhólyagokkal, az apró horzsolásokkal. Munka volt ez, igazi, kemény munka, amit még Sankón kívül nem ízlelt senki. Sankó pedig örömmel, bőkezűen osztogatta ötleteit, tanácsait, közkinccsé tette jártasságát, tapasztalatait, s még csak meg sem csapta a hiúság szele. Természetesnek érezte, hogy az ember mozgatja az izmait, s ha örömmel mozgatja, annál jobb! Az ikrek csillogó szemmel segédkeztek, cipekedtek, ők nemcsak belülről lényegültek át, hanem kívülről is: kifogástalan eleganciájuk összegyűrődött, megszakadozott, romhalmazban hevert, de nem bánták, sőt volt egy olyan homályos érzésük, hogy egyre inkább hasonlítanak a normális gyerekekre.

152

Az utolsó deszka feltétele és megdrótozása után Sankó megtörölte izzadt homlokát.

– Kész a vár! – mondta egyszerűen, mint aki naponta épít várat.

– Kész a vár! – rikkantotta Szinyák, s nekidőlt a palánknak.

– Kész a vár! – suttozta Tuka is, örömmel mustrálgatva a négy fa köré drótozott várat.

– Kész a vár! – zümmögtek az ikrek egyszerre, mint két tépett gúnnyájú méhecske.

Sankó bekérte a várba a felvonóhídnak félretett deszkát, apró léceket szegelt rá lépcsőfokoknak a hulladékból. Bepakolta a szerszámokat a ládába, majd a padra állva kinyújtotta a felvonóhidat, ráfektette a palánkra, és lemászott rajta.

A partlakók izgatottan nézték, majd mikor Sankó leért, egymás szavába vágva hadonásztak:

– Hadd próbáljam ki! Én is! Én is!

Tuka csendet intett, majd mint fővezér, először mászott fel a felvonóhídon. A padra lépett, és leugrott a vár földjére. Egymás után jöttek az ikrek, Szinyák és Kece. Kece kiszólt Sankónak:

– Most felhúzom a felvonóhidat!

Sankó bólintott, Kece beemelte a felvonóhidat.

– A vár bevehetetlen! – jelentette ki Szinyák.

Majd Kece felállt a padra, leengedte a felvonóhidat. A partlakók kimásztak, Tuka kivételével.

Tuka a padra állt, és leszólt Kecének:

– Hordjatok be minden holmit a várba!

Az ikrek a sátorhoz futottak, és beadogatták Tukának a viharlámpát, búvárfelszerelést, a farsangi álarcokat, a gyertyákat. Kece a zászlót hozta, Tuka először úgy gondolta, hogy **153** kitűzi, de aztán úgy döntött, hogy még nincs itt az ideje a zászlókitűzésnek. Lepakolt mindent szép rendben a sarokba Sankó szerszámoldaja mellé. Majd felállt a padra, és kimászott.

Szinyák egy vörös krétával felírta a deszkára nagybetűkkel:

VÁR

Tuka megnézte, de nem szólt semmit. Mikor már eleget gyönyörködtek a várukban, Szinyák a hasához kapva felkiáltott:

– Éhen halok!

A néma varázs megtört, nevettek a hasát fogdosó Szinyákon, majd Tuka javaslatára megfürödtek. Lemosták a port, az izzadságot, a horzsolásokat, majd Tuka felszaladt a sátorhoz, kenyeret vágott, hagymát, a nyársakra szalonnát tűzött.

Szinyák és Kece száraz gallyat rakott a tűzhelyre, meggyújtották, Tuka minden partlakó kezébe egy nyársat nyomott.

A szalonna sercegett, ínycsiklandozó illatok terjengtek. Az ikrek önkívületben forgatták a nyársat, szimatoltak. Tuka tapintatosan, egy-egy odavetett szóval oktatta őket a szalonnasütés titkaira.

– Forgasd! Most csöpögtesd a kenyérré! Ne a füstbe tartsd! Nyomd rá a hagymára!

Az ikrek hálásan mosolyogtak Tukára.

Még világosan megették az összevont ebéd-vacsorát, ahogy Szinyák jellemezte: az estebédet. Sankó a földbe szúrta a nyársat, s úgy falatozott, bicskával faragva a szalonnát. Szinyák azonnal követte a példáját. Mikor befejezték a vacsorát, az ikrek Tukára néztek.

– Itt aludnánk – mondta Péter.

Tuka szívélyesen mosolygott, de azt javasolta, hogy inkább a háború alatt aludjanak itt, és hozzanak pokrócot is.

154

– Rendben van – felelték az ikrek.

– Ezt neked is ajánlom – mondta Sankónak Tuka.

– Hozok – helyeselt Sankó.

– Most pedig – állt fel Tuka – feküdjünk le korán. Sankó, te átviszed az ikreket. Reggel hatkor pedig értük mégy.

– Értük megyek! – bólogatott Sankó.

– Szevasztok! – nyújtotta a kezét Tuka. – Reggel pontosak legyetek!

– Pontosak leszünk! – ígérték az ikrek, s elmentek Sankóval.

Szinyák felvéste a mai napot a naptárfára, hatalmas napsugarakkal.

Tuka a parton állva nézte a távolodókat. A csónak kikötött, az ikrek kiszálltak és integettek. Tuka visszaintett. Sankó meghúzta az evezőket, és a komphoz tartott.

Tuka tűnődve állt, nézett a sziget felé. Örült is a háborúnak, hogyne, miért is ne örült volna, hiszen nagyon izgalmasnak ígérkezett! De aggódott is, hogy ne legyen semmi baj. „Majd vigyázok” – gondolta.

A sziget végén a másik fővezér állt. Palánk Géza hátát a nyárfának támasztva nézte a másik csónakot, azt, amelyikben Kenderice Ákos szállította haza a dugókat. Mögötte Cseppcsányi farigcsált a nyárfa derekán. „Holnap!” – gondolta Palánk Géza, s nézte tovább merengve a vizet.

Az este, amely nem tett különbséget ember és ember között, egyforma nyugalommal szállt a tájra, a csillagok kíváncsian hunyorogtak az égen, mintha lesekednének.

A két fővezér is visszaballagott övéihez.

155

7

Amelyben elkezdődik a háború, kémet csempésznek a kis szigetre, s Bádogos éhes, amivel keresztülhúzza az ellenség számítását

I.

Magányos szarka csörgött az ágon, biztosan megijedt valamitől álmában. Cserregett, csörgött, felkeltette a madarakat, innen is, onnan is pittyegés, füttyülés, csiripolás hallatszott.

Palánk Géza felriadt a madárszivajra, feszülten fülelt, de nem hallott mást, mint a korai csivitelést. Megnézte a karóráját: hajnali fél négy volt. Óvatosan kimászott a sátorból, kint megropogtatta a csontjait, majd az eszeveszetten csörgő szarkára nézett. „Mint egy vekker!” – gondolta.

Félrehúzta a reteszt a kapuból, s borzongó talpakkal végigcaplatott a harmatos fűben. Először arra gondolt, hogy visszamegy cipőt húzni, de félt, hogy felébreszti Bádogosékat. „Hadd aludjanak! Majd idejében felkeltem őket” – mormogta.

Az első kikötőbe ment, óvatosan kilesett a bokrok közül. A Duna párolgott a hajnali napsütésben, finom gőzök gomolyogtak az apró hullámok felett. Csend volt, mély hajnali csend.

156

Mikor meggyőződött róla, hogy senki sincs se közel, se távol, eloldotta a fatörzset, felugrott rá, és óvatosan a part melletti bokrok alatt haladva, lecsorgott a sziget alsó végéig. Ott szállt a fatörzsről, és a kötélnél fogva bevontatta a Titkos Öbölbe. Jól megkötözte egy bokor tövéhez, elegyengette fölötté az ágakat.

Majd átvágva a bokrokon, a Titkos Főhadiszállás felé tartott. Megállt egyméternyre a gödörtől, és vizslaszemekkel fürkészte, észre lehet-e venni. A gödör tökéletesen volt álcázva, nem lehetett mást látni, mint a tetejére dobott nagy tüskés bokrot.

Palánk Géza elégedetten nézegette a Titkos Főhadiszállást. Közelebb lépett, félrehajtotta a lépcső felett a gallyakat, és leászott. A gödör alján kis tócsa gyűlt össze az éjszaka, vigyázott, hogy ne lépjen bele. Az ásványvizes üvegek mellett ott állt a zászló, rövid nyelével a földbe szúrva. Leült a lépcsőre, és tűnődött, hogy mit kellene még a Titkos Főhadiszállásra szállítani. „Talán az ennivalót. Meg a hűtőtáskát. A hűtőtáskát feltétlenül! Esetleg ide lehetne hozni a szerszámokat is, a fűrészt és az ásót. Meg a bográcsot. De a bogrács már sok lesz, és zörög, ha véletlenül hozzáérnek!”

Kihúzta a zászlót a földből, és kimászott a gödörből. Gondosan elegyengette a lépcső fölött a gallyakat, s a tisztás felé indult. A bokrok súrolták a hátát, meglocsolták az ágakon, leveleken tapadó harmattal. „Majd jól letörülközöm!” – gondolta, s a Főhadiszállás hátsó kapuját kinyitva, bemászott a tisztásra. Benézett a sátorba; mikor látta, hogy Bádogosék még mélyen alszanak, nagyon vigyázva, hogy zajt ne üssön, kihozta a törülközőjét meg a hűtőtáskát. Jól ledörzsölte magát, majd a törülközőt a hátra terítve, beleült a kempingszékbe.

157

A nap már kiúzta a bokrok alól a homályt, csillogott-villogott a harmatcseppeken. A magányos szarka hangja végleg elvegyült a felébredt madarak lármájában.

Kinyitotta a hűtőtáskát, előszedte a titkos iratokat. A hajnali nyugalomban még egyszer átgondolt mindent.

„Végső soron – gondolta – elég lenne az Első Kikötőt védeni. Vagy egyszerűen elbújni a gödörben!”

De aztán rájött, hogy nem elég az Első Kikötőt védeni, mert bár nem valószínű, hogy tudnak a Titkos Öbölről, de ki tudnak kötni máshol is, még ha nehezen is. Az sem elég, ha elbújnak a gödörben. Véletlenül mégiscsak rábukkanhatnak a Titkos Főhadiszállásra, bár nem valószínű, de akkor sem elég!

Kezébe vette a hevenyészett haditervet, amit tegnap készített. „Kétfelé kell oszolni, sőt háromfelé vagy éppen négyfelé!” – mormogta. Belenézett a haditervbe. „Figyelőfa: Cseppcsányi. Titkos Öböl: Bádogos. Mozgó csapat: fővezér, Messzéna, Gróf. Vízen mozgó: Kenderice Ákos” – ez állt a jegyzetlapon.

S bár csak ennyi volt a haditervből megfogalmazva, Palánk Géza mégis meg volt elégedve. „Nem tudhatjuk az ő haditervüket. Nem tudhatjuk, honnan támadnak. A mi seregünk mozgékony, állandóan összeköttetésben van egymással, ezért egyszerre több helyen is tud lenni, vagy gyorsan egyesülni, ha szükség van rá” – morfondírozott.

Meg kell hagyni, kiválóan elgondolt védekezési terv volt! Palánk Géza igazán nem vallott volna szégyent, ha megmutathatta volna Napóleonnak! Napóleon se mondhatott volna rá mást, mint hogy kiválóan elgondolt védekezési terv! Rugalmas és könnyen áttekinthető! Igen, valami ilyesmit mondhatna a híres korzikai!

Palánk Géza belepirult a képzeletbeli válaszba, majd elte¹⁵⁸relte a gondolatait Napóleonról, és azon tűnődött, hogy a dugók teljesítik-e a kérését. Mert ezen sok múlik! Azt kérte a dugóktól, hogy szerezzenek sípokat, olyat, amilyen a futballbíróknak vagy a rendőrnek van. Sípjelekkel fognak érintkezni a különvált csapattek.

„Remélem, hogy elhozzák” – fejezte be a hajnali töprengést. A titkos iratokat a hűtőtáskába zárta. Megnézte az óráját: háromnegyed hat volt. – Ideje felkelni! – mormogta, és bekiáltott a sátorba:

– Ébresztő, szigetlakók!

Két fej jelent meg a sátornyílásban: egy vidám fej, Cseppcsányié, és egy álmos fej, Bádogosé.

– Te már fent vagy? – kérdezte Bádogos ámuldozva és teljesen feleslegesen.

Palánk Géza nem is felelt rá, sürgette őket:

– Gyorsan megreggelizünk! Mindjárt itt lesznek a szövetségeseink!

Cseppcsányi kiugrott a sátorból, egy-két erőteljes tornamozdulatot tett, hogy felébredjen és hogy átmelegedjen.

– Tornázz te is! – mondta Bádogosnak. – Hogy erős légy, mint az oláhecet!

– Mi az az oláhecet? – érdeklődött Bádogos tornázás helyett. – Az talán erős?

– Az igen – mondta Cseppcsányi. – Egy liter kell a bablevesbe, míg savanyú lesz! – Majd bement a sátorba, megetette Matyit. – Maradj nyugton, és ne félj! – súgta neki.

Bádogos megvonta a vállát, egy szót sem értett ez egészről, inkább Palánk Géza körül sündörgött, aki a reggelit készítette, vajjas kenyeret kent, zöldpaprikát tett rá, és a harcosok kezébe nyomta.

¹⁵⁹

Éles bagolyrikoltás hangzott az Első Kikötő felől. A madárzsivaj egy pillanatra elhallgatott, majd újra kezdődött a fecsegés, locsogás, csivitelés, pittyegés.

Nagy csörtetéssel érkeztek a dugók, mögöttük lomhább léptekkel, de nem kevésbé izgatottan Kenderice Ákos jött.

– Jó reggelt, fővezér! Itt vagyunk! – köszönt Messzéna.

Palánk Géza köszöntötte őket, majd megkérdezte:

– Elhoztátok, amit kértem?

– El! – mondta Messzéna, és a zsebében kotorászott. – Csak két füttyülőt találtunk. Ez meg egy á-síp! Normál á!

Palánk Géza átvette a füttyülőket meg az á-sípot.

Kenderice Ákos a torkát köszörülte, mint aki mondani akar valamit. Mikor mindnyájan ránéztek, nagyon ravasz képet vágott:

– Én is kitaláltam valamit!

Bádogos pártfogolta a kalauzsapkást.

– Halljuk! – rikkantotta.

– Gyertek, megmutatom! – intett Kenderice Ákos, és elindult lábujjhegyen, ringatózó léptekkel a bokrok között, mint egy bajuszos tündér.

A szigetlakók követték.

Mikor az Első Kikötőhöz értek, Kenderice Ákos a csónakra mutatott.

– Megfúrtam a fenekét, és bedugtam dugóval!

– Miért? – kérdezte meghökkenve Palánk Géza.

– Várj, majd elmagyarázom! Biztonsági intézkedés! Ha véletlenül, egész véletlenül az ellenség kezébe kerülne a csónak, akkor kihúzom a dugót, és elsüllyesztem!

– De akkor nem lesz csónakunk! – szólalt meg Bádogos kétségbeesett képpel.

160

– Arra is gondoltam! Ki lehet húzni, ha elmúlt a veszély!

Palánk Géza megértette.

– Nagyon jó ötlet! Így elkerüljük, hogy az ellenségé legyen!

Elismerően nézett Kenderice Ákosra. A kalauzsapkás öntelten mosolygott.

Visszamentek a tisztásra. Útközben Cseppcsányinak eszébe jutott valami.

– Nem láttam a fatörzset! – kiáltott fel ijedten.

– Átvontattam a Titkos Öbölbe! – nyugtatta meg Palánk Géza.

A tisztáson a fővezér végignézett a seregen.

– Ismertetem a haditervet – jelentette ki röviden.

A sereg elkomolyodó szemmel hallgatott. „Most! – vibrált Cseppcsányi agyában. – Kezdődik!”

– Négyfelé osztom a sereget! Figyelőfa: Cseppcsányi!

– Igen! – mondta Cseppcsányi gyorsan.

– Te ott maradsz végig, és mindent jelzel, amit láatsz!

– Igen – mondta Cseppcsányi még egyszer, de most már nyugodtabban.

– Titkos Öböl: Bádogos!

– Titkos Öböl: Bádogos! – ismételte Bádogos büszkén.

– Te a hajóra ügyelsz, s ha valami baj van, jelzel. Itt van az egyik síp. A te jeled: tá-tá-tá! Vagyis hosszúkat füttyülsz! Világos, Bádogos?

– Világos, Bádogos! – szajkózta Bádogos, és átvette a füttyülőt.

– Mozgó csapat: fővezér, Messzéna, Gróf. Mi a szigeten fogunk mozogni, és ott segítünk, ahol kell. Miénk lesz az á-síp. Figyeljete jó! ha azt fújom, hogy ti-tá-ti, akkor mindenki gyülekezzen azonnal a Titkos Főhadiszálláson!

161

– Én is? – kérdezte Cseppcsányi.

– Te is!

Palánk Géza Kenderice Ákosra nézett.

– Vízen mozgó: Kenderice Ákos bácsi.

– Igenis! És mi lesz a dolgom? – kérdezte a kalauzsapkás katonásan.

– A csónakban kell ülni, és két feladatra kell különösen felkészülni! Az egyik: a vízen figyelni az ellenség tevékenységét. A másik: ellentámadás esetén a szigetlakókat a partra szállítani. Itt van ez a síp,

a veszélyt ti-ti-tivel kell jelölni. Ha az á-sípon én fújok hosszú tá-kat, akkor a csónak azonnal jöjjön a Titkos Öbölbe!

– Úgy lesz, fővezér! – Kenderice Ákos átvette a füttyülőt, a nyakába akasztotta.

Palánk Géza elővette a számokat, és szétosztotta.

– Mindenki rögzítse a homlokára! Akinek leolvassák, fogságba esik. Ha valaki fogságba esik, ne csüggedjen el, minden foglyot kiszabadítunk! És mindenki gondoljon az esküjére!

Az utolsó mondatokat úgy mondta, olyan bátorítóan, mint egy igazi, bölcs, körültekintő hadvezér, akit a katonák csak úgy hívnak maguk között, hogy a sereg atyja.

– Kinek van kérdése? – nézett körül a sereg atyja.

Bádogos krádogott.

– Bádogos?

– Csak azt akarom kérdezni, hogy izé, vagyis hogy nem viselhetném a bográcsot? Erőt öntene belém, vagyis bátrabb lennék!

– Viselheted! – engedte meg a fővezér.

Bádogos a fejére csapta a bográcsot.

– Mégis más, ha van az ember fején valami!

162

– Esetleg az se rossz, ha a fejében van valami! – jegyezte meg Messzéna vigyorogva.

De Bádogos csak legyintett.

– Most pedig – emelte fel a hangját a fővezér – mindenki menjen a helyére! Mindjárt hét óra! A csónak még várjon, megmutatjuk a zászlót a partlakóknak.

– Igenis, várok! – mondta Kenderice Ákos.

Bádogos elcsörtetett a Titkos Öböl felé. Cseppcsányi elindult a nyárfához Kenderice Ákossal.

– Ti mindig velem lesztok – mondta Palánk Géza a dugóknak. – Ti lesztok a futárok!

– Rendelkezz velünk! – felelte Messzéna, s meghúzta a trikóját, Ben Quick arca harciasan feszült lett.

– Helyes. És ne féljete!

– Egyáltalán nem félünk! – válaszolt Messzéna önérzetes hangon. – Te még nem ismeresz bennünket!

Palánk Géza mosolygott, majd intett a dugóknak, s a Titkos Főhadiszállásra cipelték a hűtőtáskát, az ennivalókat és a szerszámokat.

Mikor visszaértek a tisztásra, megszólalt a madzagtávíró: „Ti! Ti-tá, ti-tá, ti-tá!”

– Kezdődik! – suttogta Palánk Géza, majd megfejtette az üzenetet: – Három személy a parton. Ti maradjatok itt! – mondta a dugóknak.

A partra rohant, beült a csónakba a zászlóval.

– Mikor azt mondom, rajta, evezzünk a sziget alsó végére, én ott kiszállok!

A parton trombitaszó harsant fel, harciasan rikoltozott. Palánk Géza megnézte az óráját, hét óra volt. „Pontosak!” – gondolta, majd hangosan mondta:

163

– Rajta!

Kenderice Ákos nekidőlt az evezőknek, kikanyarodtak az Első Kikötőből a nyílt vízre.

Palánk Géza átnézett a partra. Tukát látta és az ikreket. Tuka meglengette a halálfejes lobogót.

Palánk Géza felállt a csónakban, és feltartotta a szigetet ábrázoló zászlót. Így vonultak végig a sziget mellett.

2.

Tuka nézte a csónakban vonuló, zászlót tartó Palánk Gézát, a Pál nevű iker rendületlenül fújta a trombitát. Mikor a csónak eltűnt a sziget végénél, Tuka intett, hogy menjenek vissza a táborba.

A Pál nevű iker újabb indulóba kezdett, s a partlakók visszamasíroztak a táborba.

– Na? – kérdezte Szinyák. Milyen zászlójuk van?

- A szigetet ábrázolja! Nagyon szép zászló! – mondta Tuka komolyan.
- A mienk se csúnya! Kifejezi a lelkiállapotunkat! – rikkantott Szinyák harciasan.

Tuka beszólt a deszkavárba Kecének:

- Engedd le a felvonóhidat!

Kece feje megjelent a palánk fölött.

- Igenis, fővezér!

Leengedte a felvonóhidat, Tuka felmászott, és odaadta a zászlót. Kece a földbe tűzte, a sarokba, majd újra felállt a padra, hogy részt vehessen a beszélgetésben.

- Sorakozó! – kiáltott Tuka.

164

A partlakók felsorakoztak a vár előtt. Elöl állt Szinyák, mellette az ikrek, a sor végén Sankó, kezében az evezőkkel.

Tuka megállt a sereg előtt.

– Megkezdődött a háború! Ettől a perctől kezdve mindenki köteles a számát viselni, s akit leolvastak, köteles megadni magát! Komolyan figyelmeztetek mindenkit, hogy a szabályokat tartsa be! Aki megszegi a szabályokat, már pakolhat is, nincs köztünk helye! A háborút az ügyesség, a kitartás és a leleményesség döntse el. Akár győzünk, akár veszünk, gyűlölködni nem szabad! A háborút mi üzentük, vagyis mi fogunk támadni! Most nézzük a haditervet.

Tuka Kecére mutatott.

– A zászlót a várban őrizzük: Kece lesz a várőrség, s ő lesz a megfigyelő is. Majd a fának támaszod a felvonóhidat belülről, és felmászol rajta. Péter odaadja a távcsövet.

A Péter nevű iker kilépett a sorból, és felnyújtotta Kecének a távcsövet. Mikor visszalépett a sorba, Tuka folytatta a beszédet:

- A győzelem legfontosabb feltétele a helyismeret. Vagyis ki kell kémlelnünk a szigetet!
- Helyes! – mondta Szinyák a sorból. – Ki lesz a kém?
- Péter lesz a felderítő!
- Vállalom! – mondta Péter, s kihúzta magát. – De hogyan jutok a szigetre?

– Mindjárt elmondom. Színlelt támadást indítunk a csónakon a sziget ellen. Na most, valószínű, hogy őrszemet állítottak. A felderítőnek éppen ezért nem szabad látszania! Felveszed a bűvárszemüveget, és a csónakba kapaszkodva jössz velünk. Mi magunkra vonjuk a figyelmet, te ezalatt a szigetre lopózol. Eddig világos?

165

- Eddig világos – mondta Péter. – De hogyan jövök vissza?

– Azt is elmondom. Mi fel-alá evezünk a szigetenél, esetleg megkerüljük, mintha a partra akarnánk szállni. Te ezalatt felderítéd a sziget belsejét. Majd visszalopózol a nyárfához, és elbújsz a bokrok alatt. Mi meg érted megyünk és felveszünk. Ha már ismerjük a védelmi berendezéseket, megindítjuk az általános támadást. Van valakinek kérdése?

- Nincs! – zúgta a sereg.

Tuka kipirult a hosszú szónoklatban. Hátrasimította a haját, és elégedetten vizsgálta a sereget.

A sereg lelkes és harcra kész volt. Sankó keményen megmarkolta az evezőket, a Pál nevű iker a combjához szorította a trombitáját, Szinyák marcona pofát vágott, mint egy vérszomjas zsoldos. Kece szaporán bólogatott a palánk felett.

– A színlelt támadásban részt vesz Szinyák, Sankó és én. Pál itt marad a táborban, és ha baj van, trombitaszóval visszahív minket. Mindenre gondolni kell – magyarázta Pálnak. – Arra is, hogy ellentámadásba lendülnek.

- Majd trombitálok – mondta Pál.
- Csónakba! – adta ki a parancsot Tuka.

Péter felhúzta az uszonyokat, felvette a bűvárszemüveget, szájába fogta a légzőcsövet, és belelépett a vízbe.

– A számommal mit csináljak? – kérdezte.

– Add ide – mondta Tuka a csónakból. – Partraszálláskor visszaadom.

Péter odaadta a számot, Tuka Sankónak adta ki a parancsot:

– Indulás!

Sankó meghúzta az evezőket.

– Vigyázzatok a számokra! – figyelmeztette a harcosokat Tuka.

166

Leértek a sziget magasságába.

– Kapaszkodj! – súgta le Péternek a fővezér. – Majd szólok, ha mehetsz!

Péter bólintott, és lejjebb merült a vízbe.

– Evezz egy kicsit le, aztán vissza! – mondta Tuka Sankónak. – Mintha ki akarnál kötni, de ne köss ki, csak több helyen közeledj.

Tuka levegőt vett. – Most pedig hajrá!

– Huj, huj, hajrá! – bömbölt Szinyák. – Reszkessetek, áruló gazok!

Cseppcsányi a nyárfa tetején kuksolt a gallyakból csinált fészekben. Idegesen mocorgott, ide-oda kapta a fejét, majd lassan megnyugodott, szívverése újra normális lett, s nyugodtan, higgadtan pásztázta a túlsó partot, a vizet. Láta, hogy Kenderice Ákos csónakja elválik a szigettől, lefelé tart, és kiköt egy sűrű bokor alatt a parton. A bokor teljesen eltakarta a kalauzsapkás csónakját; Cseppcsányi elégedetten állapította meg, hogy kiváló a rejtkehely. A szigetre is vetett egy pillantást, de nem látott semmit. „Csak Bádogos el ne aludjék! – gondolta váratlanul, de elhessegette a gondolatot. – Ott vannak Palánk Gézáék, majd ellenőrzik!”

A tábor felé figyelt, majd egy röpké pillanatra fel egészen a kompig. A komp éppen a túlsó partra igyekezett, Cseppcsányi szinte hallotta a motor pöfögését. „Ott béke van!” – környékezte meg egy fura gondolat, de Cseppcsányi elhatározta, hogy legyőz minden fura gondolatot és félelmet, összeszorította a száját, és szigorúan figyelte a vizet.

Ekkor látta meg a közeledő csónakot.

Megfogta a madzagot, és leadta az első jelet: ti-ti! Várt 167 egy kicsit, hogy azt is lássa, hányan vannak a csónakban. Majd leadta az újabb jelet: ti-ti, ti-tá, ti-tá, ti-tá! Ti-ti, tá-tá!

Nyugodtan, izgalom nélkül, mondhatnánk azt, hogy hidegvérrel dolgozott, továbbította az üzeneteket.

Figyelte a csónakot, most már felismerte a benn ülőket is.

Palánk Géza szíve megdobbant a távirójelekre. „A vízen van valami! – mormogta. – Három személy van a vízen. A sziget felé tartanak!”

A dugók feszülten figyelték a fővezért, de nem szóltak semmit, várták a parancsokat.

Mikor a táviró elhallgatott, Palánk Géza rájuk nézett.

– Gróf Péter, te elszaladsz Bádogoshoz a Titkos Öbölbe, és figyelmezteted, hogy tartsa nyitva a szemét! Utána lejössz az Első Kikötőbe!

Gróf Péter némán bólintott, s eltűnt a bokrok között.

Palánk Géza Messzénára nézett.

– Te itt maradsz, figyeled a távirót! Ha azt jelzi, hogy partra szálltak, te is lejössz az Első Kikötőbe! Nem felejtetted el a jeleket?

– Ti-ti-ti! – mondta Messzéná összepréselt ajakkal. Palánk Géza bólintott, és lesietett az Első Kikötőbe.

– Itt vannak! Egész közel! – szólt le Cseppcsányi a fáról.

– Nyugalom! – súgta Palánk Géza, és kilesett az ágak közül.

A partlakók nagy hajrázással, ordítózással közeledtek, Palánk Géza feszülten figyelte őket, de nem látta a számukat, mert félrefordították a fejüket, Sankó pedig háttal ült.

Elhatározta, hogy lő egyet vaktában.

– Háromezer-ötszáz tíz! – kiáltotta hangosan a bokor mögül.

– Téves! – hallatszott Szinyák hangja.

168

A csónak mindenesetre megtorpant, s lefelé húzott a part mellett.

Palánk Géza megnyugodott. „Nem az Első Kikötőben akarnak partra szállni! – gondolta. Majd egy pillanatra eltöprengett. – Hol lehetnek a többiek? – Ez a gondolat nyugtalanította. – Biztosan a táborban! Hiszen csak egy csónakjuk van!”

Gróf Péter érkezett lihegve.

– Gyerünk a csónak után! – adta ki a parancsot Palánk Géza.

A bokrok fedezésében követték a csónakot. Mikor kilestek az ágak közül, látták, hogy a csónak már a sziget alsó végénél jár.

– A Titkos Öbölhöz! – súgta Palánk Géza, és átvágtak a szigeten.

Péter nyakig merülve hallgatta, míg a lábdobogások eltávoznak. Mikor semmi gyanús nesz nem zavarta a csöndet, roppant óvatosan kimászott a partra. Körülnézett a fűben hasalva, majd lehúzta a lábáról az uszonyt, összekötötte és a nyakába akasztotta. A bűvárszemüveget fent hagyta, a haja tövébe felkötötte a számot.

Mikor mindennel elkészült, fülelt még addig, míg magában tízig elszámolt.

A környéken csend volt, zavartalan csend. Távolról, a sziget másik oldaláról hallatszott tompán Szinyák ordítózása:

– Huj, huj, hajrá! Reszkessetek, gaz árulók! Vér és halál! Ide az aranyat!

Péter hason csúszva megindult jobbra. Úgy gondolta, hogy a part mellett maradván lekúszik a sziget alsó végéig. Közben befelé figyel, mert nem valószínű, hogy a parton lennének az erődítmények. Óvatosan rakta előre a két könyökét, utánahúzta a testét. Úgy kúszott, mint egy kígyó, semmi zajt nem ütött.

Egyszerre csak megállt. Valamit hallott. Még a lélegzetét is visszafojtotta. Most már tisztán hallotta az ágrofogást, valaki vele párhuzamosan lépkedett. Nem moccant, kis idő múlva hangokat hallott:

– Azt üzeni a fővezér, hogy gyere erősítésnek!

– Oké! – mondta a másik hang.

Léptek dobogtak, majd elhalkultak.

Óvatosan bal felé kúszott, és beleütközött egy sövénybe. Megtapogatta a sövényt, de nem tudta meglazítani, hogy belásson rajta. Újra balra fordult, most már a sövény mentén, és meglátta a kaput. Elbújt a bokor mögött és figyelt. „Bemenjek? – tünődött. – Elég kockázatos!”

Aztán elhatározta, hogy elmegy a kapuig. A keresztben belesve látta a cseh túrasátrát, a sarokban az elkerített veteményeskertet, a kempingszéket. „Ez lehet a Főhadiszállás! – Újra fülelt és töprengett, hogy bemenjen-e. – Olyan, mint egy csapda! – gondolta. – De miért nem őrzik?”

Habozott a kapu előtt, nagyon csábította az a lehetőség, hogy megszerezhetné a zászlót. „És ha tényleg csapda? Akkor elfognak! Csak a kémkedéssel bíztak meg! – Ekkor a sátorból szuszogást hallott. – Persze! Bent ül valaki! De jó, hogy nem mentem be!” – gondolta izgatottan.

Visszahúzódott a kaputól, elbújt a bokorba, hallgatózott. Majd a part felé kanyarodva a sziget végébe kúszott. A part mentén haladt, most már négykézláb; biztonságban érezte magát, mivel nem hallott semmi gyanúsat.

A sziget végében lehasalt, háttal a víznek. Homlokát ráncolva tisztázta, hogy mit látott eddig.

„A Főhadiszállás a sziget közepe táján fekszik, erős sövényvel van körülvéve, keresztlécés kapuja van. Nyilván út is vezet hozzá.”

Elképzelte az utat, amely fölmege a nyárfáig. „Nézzem meg az utat is? – töprengett, majd elvetette a gondolatot. – Az úton mászkálhatnak.”

Eszébe jutott az is, hogy ki kellene lesni: hányan vannak a szigeten? Két hangot már hallott, plusz a fővezér, aki hívta őket, ez három.

Továbbkúszott, jobb felé tartva, a part mellett. Alig tett meg pár métert, mikor hirtelen megmerevedett. Zajt hallott. Lélegzet-visszafojtva figyelt, mikor kivette, hogy valami csörög. „Mí a csuda lehet ez?” – gondolta. A csörrenés ütemesen ismétlődött. Roppant óvatosan, centiről centire haladva megközelítette a csörgést. Félrehajtott egy ágat, és kilesett.

Egy fiú ült a parton, fején bogrács, és az csörgött, mert vakarta a fejét. Közben dünnyögött:

– Figyeljek, figyeljek! Aztán itt hagynak magamra! Legalább Matyi lenne itt!

Péter erőlködött, hogy meglássa a dünnyögő fiú számát, de ez teljesen lehetetlen volt, mert a vakarózás következtében a bogrács előrecsúszott, és tökéletesen eltakarta a számot.

A fiú ekkor felállt, és eltűnt a parti bokrok között. Péter gyorsan továbbkúszott, igyekezett messzire elkerülni a fiútól, akit nyilván őrségbe állítottak. „De mit őriz? – futott át Péter fején a gondolat. De ahogy visszaemlékezett, nem látott ott semmit. – Lehet, hogy ott ásták el a zászlót? De ez nem szabályszerű! A zászlónak hozzáférhető helyen kell lenni!”

A sziget felső végén kifújta magát. „Nézzük a létszámot! Eddig három, ez a fiú négy, a Matyi nevezetű öt!”

Távolból újra ordítózást hallott:

171

– Huj, huj, hajrá!

Majd egy számot:

– Ezerkilencszázhetvennégy!

Majd Szinyák gúnyos hangját:

– Téves! Csak nem képzeltek olyan golyhónak, hogy az idei dátumot írom a fejemre! Haha! Különben pedig reszkessetek!

„Másodszor kerülök a szigetet! – gondolta Péter. – Jó lesz igyekezni!”

Beljebb kúszott a sziget közepe felé, és megpillantotta az utat, vagy inkább olyan frissen kitaposott ösvényfélét. „Jól sejtettem!” – gondolta.

Majd a nyárfát vette szemügyre a fűből. Araszról araszra haladt fölfele a tekintetével a törzsön. Nemsokára meglátta a madzagot. Most már a madzagot követte, és a fa tetején megpillantotta a fészekben kuksoló Cseppcsányit. „Hat. Ez a hatodik. Magas megfigyelő. A madzag vajon mi lehet?”

De nem volt ideje megvizsgálni a madzagot. A háta mögül hallotta a közeledő kiáltozást. Lekúszott a sziget legvégébe, felcsatolta az uszonyokat, és belecsúszott a vízbe.

A csónak sebesen közeledett, Szinyák hátrafelé ordítózott, a szigetről lábdobogás hallatszott.

– Gyorsan! Kapaszkodj! – súgta Tuka, mikor melléje értek.

A csónak jobb oldalába kapaszkodott, hogy takarva legyen, s erős lábtempókkal úszott, hogy segítsen a csónaknak.

A csónak eltávolodott a szigettől.

Szinyák visszakiáltott:

– Mindjárt jövünk és lövünk! Addig is reszkessetek, pocegerék! Huj, huj, hajrá!

A sziget végéről egy vékony hang válaszolt:

– Nem félünk! Majd jól beletüzelünk a nadrágotokba!

172

Szinyák vigyorogva hallgatta, de nem válaszolt.

– Sikerült? – szólt le Tuka, mikor már a part felé közeledtek.

Péter bólított, de még nem mászott ki a vízből.

– A nyárfán figyelő ül! – magyarázta. – Megláthat!

Tuka megértette, hátrafordította a fejét, de nem látott senkit a nyárfán.

– Elbújt! – magyarázott tovább Péter a vízből. – Valami elhagyott sasfészekben ül!

Mikor a táborhoz értek, Tuka szólt Péternek, hogy már kimászhat a vízből, de vegyüljön el a tömegben, mert hátha figyel valaki. Péter igen egyszerűen oldotta meg a tömegben való elvegyülést: lekapta fejről a szemüveget, intett Pálnak, aki odament, s együtt caplattak a táborba. Vagyis az égvilágon senki sem tudta volna megállapítani, hogy melyikőjük kémkedett!

A palánk fölött Kece feje jelent meg, aki gyorsan leászott a fáról a felvonóhídon, s most türelmetlenül kérdezte:

– Mi van?

– Mindjárt! – mondta Tuka. – Hadd fújja ki magát. Először te mondd el, hogy mit láttál.

– Egy csónakot, benne a kalauzsapkást, a parton egy bokorba bújt. Azóta is ott van.

– Akkor jó – mondta Tuka. – De biztos, hogy nem hagyta el a csónakot?

– Biztos!

Tuka visszaküldte Kecét a fára, hogy figyeljen tovább, onnan is hallhatja a beszélgetést.

Péter kifújta magát, és beszámolt a felderítésről.

– Megtaláltam a Főhadiszállást. A sziget közepe táján van, sövényel körülfonva, egy kapuja van, a sövény erős!

Tuka egy faággal rajzolt a homokba.

173

– A sziget körülbelül hal alakú! Tehát itt lehet a Főhadiszállás. Folytasd!

– A sziget alsó végéig nem volt semmi érdekes. Pár méterrel följebb a másik oldalon ült egy őr, bográccsal a fején, és vakarózott. Nem tudom, mit őrizhetett!

Tuka tűnődött.

– Nem láttál semmit?

– Nem – rázta a fejét Péter.

– Mindenesetre itt van valami! – Tuka egy keresztet rajzolt Bádogos őrhelyére.

– Azután fel a nyárfáig megint nem volt semmi. A nyárfán egy figyelő ül, s egy madzag lóg a nyárfáról.

Tuka berajzolta a nyárfát.

– Milyen madzag?

– Madzag. Nem tudom, mire használják. A nyárfától út vezet a Főhadiszállásig. Az egész szigeten olyan sűrű a bokor, hogy mindent eltakar.

– Létszám? – kérdezte Tuka.

– Hatot számoltam meg a szigeten. Hat gyerek.

– Hetedik a kalauzsapkás – mondta Tuka. – Vagyis heten vannak. Komoly erő!

Szinyákat nem félemlítette meg a komoly erő.

– Kár, hogy nem tizenketten vannak. Úgy mind a két kezünkre jutna egy! De így? Akár hátra is köthetjük a fél kezünket!

De Tuka nem törődött Szinyák hetvenkedésével, a porba rajzolt térképet nézte elmerülve.

– És hová lett a fatörzs? – mormogta. – A nyárfánál nem láttuk!

– Lehet, hogy a kalauzsapkás elvitte a víz alatt – mondta Kece a fáról.

174

– Nem hiszem – nézett Tuka tűnődve a fára. – Akkor hajó nélkül maradnak!

– Vagy átjöttek velem a partra – mondta Pál.

– Azt sem hiszem. Hatan a szigeten voltak.

– De lehet, hogy még többen vannak – makacszkodott Pál.

– Lehet... De az átkelést Kece látta volna.

– Nem láttam semmit! – kiáltott le Kece a fáról.

– Inkább... inkább valahol ott lehet, ahol Bádogos ült, és Bádogos azt őrizte! – töprengett Tuka.
Tuka egy felkiáltójelet rajzolt a kereszt mellé.

A partlakók elgondolkozva nézték a homokba rajzolt térképet, Kece a látcsövet lefelé irányította, úgy nézte.

– Van már térképünk – jegyezte meg végül Szinyák. – Mikor támadunk?

– Ebédidőben! – jelentette be Tuka. – Akkor jobban meg tudjuk lepni őket!

– Zseniális! – vigyorodott el Szinyák. – Egyszerűen zseniális! Míg a fejüket tömik, rajtuk ütünk, és kész!

Szinyák olyan mozdulatokat csinált a két tenyerével, mint aki port csapkod le róla.

– Úgy legyen! – dűnnyögte Sankó a térkép fölé hajolva, mint aki minden vonalat bele akar vésni az agyába.

– Mégpedig úgy támadunk – folytatta Tuka –, hogy bevonjuk a kalauzsapkást is!

– Hogyan? – kérdezte Péter.

– Hogyan? – kérdezte Pál. – Átáll hozzánk?

– Nem – mondta Tuka. – Foglyul ejtjük, és elveszük a csónakját! Akkor azután két oldalról támadunk! Szinyák!

– Jelen! – mondta Szinyák figyelve.

– Te leszel a másik csapat vezetője. Veled megy Sankó!

175

– Megyek! – mondta Sankó felnézve a térképről. – Mit kell csinálnunk?

– Foglyul ejtitek a kalauzsapkást. Szinyák idekíséri a várhoz, azután visszaszalad. Trombitaszóra indultok, és a sziget alsó végén, ott, ahol Bádogos őrködik, kiköttök. Előrenyomultok a Főhadiszállásig, és ott találkozunk.

Tuka hévvel beszélt. A győzelem könnyűnek látszott, túl könnyűnek is, de a sereg lelkesedése rá is átragadt, elsöpörte az aggodalmaskodó gondolatokat.

– Huj, huj, hajrá! – rikkantgatott Szinyák, s táncfigurákat mutatott be a vár alatt a harcosoknak. Kece megfordította a látcsövet, lekicsinyítette Szinyákot, és úgy nézte, mint egy bolhacirkuszt. Az ikrek egymás vállának támaszkodtak, Sankó szélesen mosolygott, még Tuka sem tudta kivonni magát az általános jókedvből.

– A végén még kificamítod a bokád, te Kinizsi Pál! – kiáltotta nevetve.

– Egyik kezembe fogom Cseppcsányit, a másikba Palánk Gézát, a fogam közé harapom Bádogost, és úgy táncolok! – lihegte Szinyák. – Ez csak a főpróba volt!

Majd türelmetlenül kérdezte:

– Mennyi idő van még délig?

Pontosan ugyanebben az időben pontosan ugyanez a mondat hangzott el a sziget alsó végében, ahol Bádogos ült. Nem nehéz kitalálni, hogy Bádogos sóhajtotta ezt a mondatot. Majd morogva hozzátette:

– Korog a gyomrom!

Való igaz, hogy Bádogost egy kicsit magára hagyták. Mikor a csónak eltűnt a kanyarban, Palánk Géza a két dugó¹⁷⁶val a tisztásra sietett. Nem értette ezt a viharos támadást, mire volt jó, miért nem szállt partra az ellenség? Valami gyanús volt neki már az előbb is, s most azért sietett a Főhadiszállásra, hogy megbizonyosodjék.

De mikor meglátta, hogy a Főhadiszállás sértetlen, bizonytalanná vált.

– Nem értem! – mormogta.

– Mit nem értesz? – kérdezte Messzéna.

– Azt hittem – vallotta be Palánk Géza –, hogy kémek csempésztek a szigetre.

- Az bizony nem lehetetlen! – ráncolta össze a homlokát Messzéna.
- De hát minden a helyén van!
- Kivéve, amit a fejében elvitt! – nyilatkozott váratlan okossággal Gróf Péter.

Palánk Géze Gróf Péterre nézett.

- Eredj, kérdezd meg Bádogost, nem látott-e valami gyanúsat.

Gróf Péter eltűnt a bokrok között.

Palánk Géza benézett a sátorba, de csak Matyit látta, amint összegömbölyödve, egészségesen aludt, s úgy szuszogott, mint egy szellőzoberendezés.

Mikor kijött a sátorból, Messzénát nem látta sehol.

- Hol vagy? – kérdezte.

- Itt vagyok! – hangzott a sövény mögül. – Nyomokat keresek!

- És találtál?

– Nem találtam semmit – jött be Messzéna, a trikója felcsúszott, Ben Quick feje olyan volt, mint egy lazán tartott harmonika.

177

Gróf Péter csörtetett visszafelé a bokorból.

– Azt mondta, nem látott semmi gyanús idegent, de nagyon korog a gyomra. Másodpercek kérdése, és éhen hal! Vagyis hősi halott lesz!

Palánk Géza az órájára nézett.

– Még több mint háromnegyed óra van ebédig! De nem bánom. Ebédeljünk, nehogy éhen haljon! – mondta nevetve.

Intett a dugóknak, elmentek az ennivalóért a Titkos Főhadiszállásra. Az egészet a tisztásra hordták, ott Palánk Géza kenyeret szelt, a dugók vajzták, és zöldbeprikát raktak rá. Mikor már tekintélyes adag összegyűlt, Palánk Géza abbahagyta a szeletelést. Szalvétába csomagolt négy kenyeret, majd hozzátett még kettőt, Gróf Péter kezébe nyomta, kihozta a teli kulacsot, azt a nyakába akasztotta.

- Eredj, vidd az ebédet! Nincs szükségünk hősi halottra! Azután gyere vissza, mi is eszünk.

- Ennyit? – kérdezte csodálkozva Gróf Péter.

- Vidd csak! Te még nem ismered Bádogost!

Elkészített egy csomagot Cseppcsányinak is, mellé tette a másik kulacsot, és odaadta Messzénának.

A dugók eltrappoltak.

- Ennyit? – kérdezte Bádogos megdöbbenve. – Csak ennyit hoztál?

- Hábóru van! – válaszolt Gróf Péter. – Hogy akarsz hősi halott lenni?

Bádogos sóhajtott egy nagyot, majd nekilátott a kenyereknek.

- Sehogy! – mondta tele szájjal.

178

8

Amelyben Kenderice Ákos hősiezen kihúzza a dugót a csónakból, Pál is fogságba esik, a támadás összeomlik, a hadizsákmányt megsütik, Szinyák kísértetet játszik a Kék Duna keringő hangjainál

I.

Tuka az óráját nézte, amely a sátorrúdra volt csatolva.

- Öt perc múlva tizenkettő. Gyerünk!

Óvatosan átlépték a homokba rajzolt térképet, s lementek a partra. Kece felmászott a fára, és szeméhez emelte a távcsövet.

Tukáék a csónakba ültek, Szinyákék elindultak a bokor felé, ahol a kalauzsapkás rejtőzött. Tuka utánuk kiáltott:

- Trombitaszóra támadunk!

Tuka lassan evezett, úgy gondolta, hogy hagy időt Szinyákéknak a másik csónak megszerzésére, és egyszerre rohamozzák meg a szigetet. Figyelte a nyárfát, jól tudta, hogy nem maradnak észrevétlenek. „Mindegy – gondolta. – A trombitával összehangolt kétoldali támadás elég lesz meglepetésnek. Különösen ha most ebédelnek!”

179

Szinyákék le-lehajolva szaladtak, igyekeztek a bokrok takarásában maradni. Mikor megközelítették azt a bokrot, amely mögött a kalauzsapkás lapult, lassítottak, majd lábujjhegyen lépkedtek.

– Pszt! – súgta Szinyák feleslegesen, mert Sankó olyan zajtalanul követte, mint az árnyék. – Hátha alszik! Kár lenne felébreszteni!

Sankó elmosolyodott.

– Nem hiszem, hogy aludna – suttogta.

– Rájjesztünk, gyorsan leolvassuk, és elveszük a csónakot!

– Nem kísérik a várba?

– Nem pocsékoljuk az időt! Majd ellesz itt addig valahogy. Esetleg odakötözzük valamelyik fához.

Ott álltak a bokornál. Félrehajtották az ágat, s meglesték a kalauzsapkást. Kenderice Ákos horgászott, elmerülve figyelte a piros úszót.

– Rákiáltok! – súgta Szinyák. – És ha hátrafordul, gyorsan olvasd le a számát!

Sankó bólintott, hogy érti.

Szinyák levegőt vett.

– Fel a kezekkel! Pénzt vagy életet! – ordította tele torokból.

Kenderice Ákos összerezzent, rémülten fordította hátra a fejét, Sankó azonnal leolvasta a kalauzsapkára kötözött számot.

– Kilenecer-kilencszázkilencvenkilenc!

És a biztonság kedvéért, mert hátha fordítva tette fel a kalauzsapkás, újra kiáltott:

– Hatezer-hatszázhatvanhat!

– Fogoly, add meg magad! – szólt szigorúan Szinyák, és Sankót megbökve, megkerülte a bokrot. Sankó a másik oldalról futott.

180

Kenderice Ákos még fel sem fogta, hogy kik a támadók, mikor már a csónakban volt a két gyerek. Elengedte a horgászbótot, az evezők után nyúlt, s kétségbeesetten evezett.

Szinyák rászólt:

– Minden ellenállás a törvénybe ütközik!

Kenderice Ákos ekkor lenyúlt a kezével, észrevétlenül kihúzta a dugót, s csak ezután felelt:

– Rendben van. Mit akartok?

– A csónakot! – mondta Szinyák elégedett vigyorral.

Cseppcsányi, mikor meglátta a közeledő Tukáékat, megrántotta a madzagot.

– Ti-ti, tá-tá! Ti-tá, ti-tá, ti-tá!

Palánk Géza felugrott a jelzésre, odaszólt Gróf Péternek:

– Fuss Bádogoshoz, hogy figyeljen! Azután gyere az Első Kikötőbe!

181

Gróf Péter eltűnt a bokrok között.

Palánk Géza Messzénára nézett.

– Gyerünk! Kezdődik! Ez már az igazi támadás!

Az Első Kikötőbe rohantak, kilestek a bokrok mögül. A csónak a szigetnek tartott, egyenesen az Első Kikötő felé.

Gróf Péter vágatott a bokrok közt.

– Megmondtam! – lihegte.

– Jól van. Te oda bújj! – mutatott a szélső bokorra.

Gróf Péter bólíntott.

– Te meg a nyárfához! – mondta Messzénának. – Én itt maradok. Három tűz közé fogjuk őket!

Ekkor felhangzott Kenderice Ákos vészjele: „Ti-ti-ti! Ti-ti-ti!” – szólt keservesen a füttyülő.

Palánk Géza nem tudta, mi lehet a kalauzsapkással. A hívójelet fújta az á-sípon: tá-tá-tá!

A normál zenei á hang hosszan szállt a Duna felett.

Palánk Géza felkiáltott a fára:

– Mi van Kendericével?

Cseppcsányi a bokor felé pislogott, és megdöbbenve látta, hogy Szinyákék elfoglalták a csónakot.

– Elfoglalták a csónakot! – kiáltotta le kétségbeesetten, nem törődve azzal, hogy a közeledő Tukáék meghallják.

Tovább figyelt a fáról, és különös látványban volt része. A kalauzsapkás állt a csónak közepén, szájában a füttyülő, fújta rendületlenül, két kezével a hadonászó Szinyákékat tartotta távol, és igen, szemmel láthatóan süllyedt, mintha a pokolra szállna. Már térdig merült a vízbe, már derékig, Szinyákék megdöbbenve kapálóztak körülötte, már csak a feje látszott ki a vízből, mikor a sípszó egy utolsót bugyborékolva elhallgatott.

182

– Elsüllyedt – suttogta Cseppcsányi maga elé.

Tukáék is hallották Cseppcsányi kiáltását, hogy elfoglalták a csónakot.

– Riadó! – mondta Tuka. – Elfoglalták a csónakot!

Felharsant a trombita, Tuka meghúzta az evezőket, és a csónakot az Első Kikötő felé irányította.

A csónak nekiütődött a partnak, Pál kiugrott, háttal szaladt befele pár lépést. Péter is készülődött, mikor Tuka oldalt nézett, a part felé, hogy hol tartanak Szinyákék. De legnagyobb meglepetésére nem látott semmit. Sem a csónakot, sem Szinyákékat. „Valami baj történt!” – suhant át az agyán.

– Vissza! – kiáltotta Pálnak.

De Pál már nem tudott visszajönni, a két dugó oldalazva elvágta a visszavonulás útját. Pál mélyen lehajtott fejjel keringett, egyre beljebb került a szigetre.

– Mit csináljunk? – kérdezte Péter izgatottan. – Nem hagyhatjuk itt! Valamit csináljunk!

– Rohamra! – adta ki a parancsot Tuka kétségbeesetten. – Törjünk utat neki!

Péter kiugrott, hátba támadta az egyik dugót. Tuka a csónakot gyorsan odahurkolta a bokorhoz, és oldalazva igyekezett utat csinálni Pálnak.

Messzéna és Gróf Péter azonban összenyomta a homlokát, és úgy keringtek Pál körül, mint egy fura, négy lábú sziámi ikerpár.

Pál megzavarodva oldalt futott a Főhadiszállás felé az ösvényen, mikor hirtelen Palánk Géza ugrott elé, és leolvasta:

– Négyezer-ötszáz! Add meg magad!

Tuka Péterre kiáltott:

– Vissza a csónakba! Túlerőben vannak! Vissza!

183

Visszarohantak, Tuka eloldotta s ellökte a csónakot, nekifeszült az evezőknek, és eltávolodtak a szigettől.

A dugók örömtáncot lejtettek a fogoly körül. Pál levette a számot, és odaadta Palánk Gézának.

– A trombitát is! – mondta Messzéna szigorúan.

Pál odaadta a trombitát is.

– Motozzuk meg! – javasolta Gróf Péter vérszemet kapva.

– Nincs nálam semmi – mondta Pál, és készségesen kiforgatta a zsebeit.

Cseppcsányi kiáltott le a fáról:

– Elmentek! Megpucoltak! Éljen! Napsugarat fogok vésni a naptárfára! Ez jó nap volt!

Palánk Géza mosolyogva felintett neki, azután az ikerhez fordult.

– Fogoly vagy.

Pál bólintott.

– Ha nem próbálsz szökni, nem lesz semmi bajod!

– Nem szököm meg! – ígérte Pál.

– Mégis, mit csináljunk vele? – kérdezte Messzéna. – Nem mászkálhat összevissza a szigeten!
Különben is te melyik iker vagy?

– Pál – mondta a fogoly halkán.

– Gyerünk a Főhadiszállásra, ott majd eldöntjük – mondta Palánk Géza.

Elmasíroztak a Főhadiszállásra. Palánk Géza körbemutatott, azután a fogolyra nézett komolyan.

– Nem szabad elhagynod a Főhadiszállást!

Pál bólogatott, hogy érti.

– Majd én őrzöm! – mondta Messzéna harciasan, a trombitát lóbálva.

184

– Jó – hagyta rá a fővezér. – Mi pedig körülnézünk a szigeten, nehogy megleljenek bennünket!

Pál leült a föbe, Messzéna szigorúan nézett rá, majd a trombitát próbálgatta. De a trombita nem szólt, pedig Messzéna teljes erőből fújta, a feje vörös lett, mint a cékla.

– Add ide, megmutatom! – javasolta barátságosan Pál.

Messzéna gyanakodva nézte.

– Hogyne, hogy mindenféle titkos jeleket adjál le a cinkosaidnak!

– Nem adok le semmiféle titkos jelet! – tiltakozott Pál. – Nincs is titkos jelünk! Azt meg úgyis tudják, hogy fogoly vagyok.

Ez meggyőzően hangzott, Messzéna odaadta a trombitát.

Pál megtörölte a végét, és magyarázott:

– Nem kell nagy erővel fújni, mert akkor csak telemegy nyállal. Kicsit meghúzod a szádat, és a mustokra nyomod.

– Mire nyomom? – kérdezte Messzéna gyanakodva.

– Ide, a sípra.

– És?

– És akkor lazán megfújod.

Pál megfújta. Majd a Kék Duna keringőt kezdte játszani. A trombita szépen szólt, Messzéna kíváncsian figyelte.

A Kék Duna keringő szállt a sziget felett.

Tuka a bokor felé evezett, meg akarta nézni, hogy mi történt. Péter búsan bámult vissza a szigetre.

– Ne búsulj! – vigasztalta Tuka. – Kiszabadítjuk!

De Péter tovább lógatta az orrát.

Határozottan a vereség hangulata lebegett a csónak felett.

Tuka töprengett. „Túlságosan simán képzeltük el. Ez volt a baj. Igen, túl könnyűnek ígérkezett minden!”

185

A bokorhoz érve meglátták Szinyákot és Sankót, marcona képpel fogták közre a mosolygó kalauzsapkást.

– Mi történt? – kérdezte Tuka a partnak irányítva a csónakot:

– Piszokul átvert minket! – dühöngött Szinyák. – Az utolsó pillanatban elsüllyesztette a csónakot!

– Hol a csónak? – kérdezte Tuka értetlenül.
– Ott valahol – mutatott a vízre Szinyák.
– Kísérjétek a várba a foglyot! – adta ki a parancsot Tuka, meghúzta az evezőket, és a vízben követte őket.
– Fogoly, előre! – vezényelt Szinyák dühösen.
– Igenis! – mondta Kenderice Ákos mosolyogva, és elindult, kezében fogva a horgászbotot, mint valami ostort.
Majd leszólt a csónakba Tukának:
– Nem sikerült a partraszállás?
– Fogolynak tilos a beszélgetés! – mondta morcosan Szinyák.
– Hagyd – mondta Tuka. – A fogollyal udvariasan kell bánni! Ne felejtse el, hogy náluk is van egy fogoly!
Péter búsán ingatta a fejét.
– Pál a trombitával.
Ekkor meghallották a Kék Duna keringőt.
– Ha jól hallok – jegyezte meg Szinyák epésen –, egészen jól elszórakoznak!
– Na látod! – zárta le a beszélgetést Tuka. – Jól bánnak vele, még trombitálni is engedik.
– Vagyis nem sikerült a partraszállás! – tért vissza makacsul a témára Kenderice Ákos. – Ez a fő! A szenvedéseket bátor szívvel elviselem! – És arcát a nap felé fordította, mint aki utoljára látja.

186

– Nem lesz semmiféle szenvedés! – kiáltott fel a csónakból kicsit ingerülten Tuka.
– Nem baj, azt is elviselem – mondta a kalauzsapkás hősies mosollyal az arcán. – Mindent elviselek a szigetért!
Szinyák lemondóan legyintett a kalauzsapkás háta mögött, Sankó néma dühvel rugdosta a port, míg bele nem rúgott egy fadarabba, akkor abbahagyta a rugdosást, és még nagyobb dühvel sántikált.
Elértek Pólika Pál házához, a ház üres volt, a kalap ott lógott a fán. Sietve megbámulták, majd továbbmasíroztak.
Mikor a táborhoz értek, Kece kiáltott le a fáról Szinyáknak:
– Mindent láttam! Jól kitolt veletek!
Kenderice Ákos szerényen mosolygott, mint egy nagyra nőtt, bajuszos ibolya.
Mikor Tukáék is feljöttek, Kece meglepetten kiáltott fel:
– Pál hol van?
– Hadifogságba esett! – mondta Péter komoran.
Tuka kifújta magát és megszólalt:
– Foglaljuk össze a helyzetet! – és a harcosokra nézett.
Újra a kemény, határozott fővezér volt, úgy érezte, hogy lelket kell önteni a kókadó seregbe.
– Elvesztettünk egy harcost, de mi is ejtettünk foglyot!
– Plusz egy csónakot! – mondta Szinyák kicsit feléledve. – A csónakot kihúzzuk, és a miénk lesz!
– Igaz – bólintott rá Tuka. – A foglyot meg kicseréljük!
– Mikor? – kérdezte Péter.
– Holnap! – felelte Tuka. – Addig is a várban tartjuk, hogy ne szökjék meg.
Felszólt Kecének:
– Engedd le a felvonóhidat!

187

Kece leengedte, Tuka Kenderice Ákoshoz fordult.
– Tessék bemenni!

Kenderice Ákos nyögve, szuszogva mászott a felvonóhídon.

– Mindenféle kínzást elviselek! – mondta szenvedő hangon.

– Ez nem kínzás! – magyarázta Tuka idegesen. – Ez védőórizet!

– Azt is elviselem! – mondta a kalauzsapkás dacosan.

Lehuppant a padra, a pad vészjóslóan felnyögött, aztán imbolyogva ugyan, de megállt.

Kenderice Ákos leült a padra, és felnézett a palánkon csücsülő, lábát lógázó Kecére.

– Az a fő, hogy nem foglalták el a szigetet!

Kece szigorúan válaszolt:

– De elfoglaljuk!

Kenderice Ákos somolyogva, kételkedve ingatta a fejét, mint aki mindent tud, azt is, hogy a szigetet nem lehet elfoglalni!

Tuka felszólta Kecének:

– Te őrzöd a foglyot. Vigyázz rá, de azért bánj vele udvariasan!

– Igenis – mondta Kece. – Vigyázok.

A partlakók hangulata megjavult, határozottan megjavult, mikor Tuka nyugodt hangon megvonta az első csata mérlegét.

– Végül is a csónak a miénk – hajtogatta Szinyák. – Csak ki kell húzni!

– Megvan a térképünk is – mondta Péter. – Jó lenne körülkeríteni, hogy el ne tapossuk!

Tuka helyeslően bólintott, örült, hogy a seregbe visszatért a lélek.

Péter gallyakat tört le, és meghajlítva körbeszurkálta a homokba rajzolt térképet.

188

Tuka bement a sátorba, kenyeret vágott, majd kolbászt rakott a kenyerekre, és kiosztotta a sovány ebédet.

– Majd este rendesen megvacsorázunk. Most gyerünk a csónakért!

Felnyújtott Kecének is két kenyeret.

– A másik a fogolyé!

Kece leadta a kenyeret a kalauzsapkás fogolynak.

– Köszönöm – mondta Kenderice Ákos. – Egy kis hagyma nincs?

– Hagymát kér! – továbbította Kece.

Tuka szó nélkül bement a sátorba, megpucolt és kettévágott egy fej hagymát, s feladta Kecének. Kece habozott, majd az egyik fél hagymát megtartotta, a másikat lenyújtotta a fogolynak.

Tukáék elindultak a csónakért. Szinyáknak annyira visszatért a kedve, hogy ordítózva énekelte a Nobel Alfrédot.

Kece óvatosan megszagolta a hagymát, majd lesandított a fogolyra. Mikor látta, hogy a kalauzsapkás nagyot harap a hagymába, ő is beleharapott.

– Nem is rossz! Egészen jó a kolbással! – állapította meg.

Kenderice Ákos szótlanul, jóízűen falatozott. Majd mikor befejezte, megtörölte a bajuszát, és mosolyogva nézett fel Kecére.

Kece megkockáztatott egy óvatos vigyort, hiszen a fővezér is azt mondta, hogy udvariasan kell bánni a fogollyal.

Kenderice Ákos hálásan nyugtázta a vigyort.

189

– Jó kis vár! – mutatott körbe. – Jó erős!

– Meghiszem azt! – mondta Kece hencegve. – Egyszerűen bevehetetlen!

Kenderice Ákos bólogatott.

Kis idő múlva felnézett Kecére.

– Most mit csinálunk?

– Mikor most? – kérdezte Kece gyanakodva.

– Hát most, a fogságunk alatt. Hiszen te is fogoly vagy, itt ülsz velem.

– Én nem vagyok fogoly! – méltatlankodott Kece. – Hogy lennék én fogoly?

– A börtönőrök is foglyok egy kicsit – mélázott a kalauzsapkás rejtelmesen. – Ezért általában helyes, ha jóban vannak egymással.

– Én nem haragszom! – jelentette ki Kece.

– Tudom – bólogatott Kenderice Ákos.

Majd megint csönd lett. Kecét kezdte feszélyezni a hallgatás. Valami motoszkált a fejében, hogy a foglyoknak munkát szoktak adni, vagy ilyesmit, hogy ne törjön ki rajtuk a búskomorság, igen, egy könyvben olvasott ilyesmiről!

Zavartan krárogott a palánk tetején, nem tudta, hogyan fogjon hozzá.

– Nos? – nézett rá Kenderice Ákos derűsen.

– Azt gondoltam, hogy esetleg barkácsolhatna-e a bácsi?

– Az jó lenne – mondta a kalauzsapkás. – Jobban telik az idő.

– Van egy petrófőzőnk, de nem tudjuk használni! – Kece ugyan elhallgatta, hogy azért nem tudják használni, mert Szinyák kiöntötte a petróleumot, de más barkácsolnivaló nem jutott az eszébe.

190

– Remek! – lelkesedett a fogoly. – Hozd ide!

Kece lemászott a felvonóhidon, óvatosságból a fal mellé fektette. Beszaladt a sátorba, előkotorta a rongyba becsavart petrófőzőt, felállította a felvonóhidat, felmászott és benyújtotta.

Kenderice Ákos kibontotta, megszagolgatta, belefúj, majd vidáman azt mondta:

– Előbb megpucolom!

Kece újra a palánkon ült, figyelte a szorgalmasan dolgozó foglyot. Határozottan büszke volt magára, hogy így kitalálta ezt a petrófőzőügyet.

A fogoly hangulata szemlátomást javult, füttyörészve dörzsölgette a kormos főzőt.

– Aztán tudod-e, hogy kitől származik az ember?! – kiáltott fel vidáman a fogoly a palánk tetején csücsülő Kecének.

– Hogyne tudnám! A majomtól! – vágta rá Kece.

A fogoly a fejét ingatta.

– Nagy tévedés!

– Hát akkor kitől? – kérdezte Kece udvariasan.

A fogoly abbahagyta egy pillanatra a pucolást, felemelte a mutatóujját.

– A kutyától!

– A kutyától? – visszhangozta meghökkenve Kece.

– Nem hiszed?

– Nem nagyon. Másként tanultuk.

A kalauzsapkás megvetően legyintett.

– Az nem jelent semmit! Akarod, hogy bebizonyítsam? Olyan egyszerű, mint egy pofon!

Kece a vállát vonogatta.

– Nem bánom.

A kalauzsapkás körülnézett.

191

– Itt nem tudom bebizonyítani. Kicsi a hely. Ha segítesz, bebizonyítom!

Kece gyanakvó lett.

– Nem lehet megszökni! – mondta szigorúan.

– Nem úgy gondoltam! – nézett megbántott arccal Kecére a kalauzsapkás fogoly. – Ilyen alattomoságot nem szabad rólam feltételezned! Fogoly vagyok, és kész! Ezt nem szegem meg.

Kece egy kicsit elszégyellte magát a fogoly ártatlan arcától.

– Hát akkor hogyan? – kérdezte készségesen.

A fogoly arca újra felélénkült.

– Egyszerű! Mászálj csak egy kicsit itt a vár előtt!

Kece lemászott a falról, óvatosságból a fal mellé fektette a felvonóhidat.

A fogoly feje megjelent a palánk fölött.

– Lazán, nyugodtan. Mintha korzónál.

– Mintha mit csinálnék?

– Mintha sétafikálnál.

– Értem – mondta Kece, és fel-alá járt a vár előtt, de fél szemét mindig a foglyon tartotta, mert sose lehet tudni!

– Remek! Nagyon jó! Mit veszel észre? – rikkantott a fogoly.

Kece megvonta a vállát.

– Semmit.

– Na járkálj csak, én közben elmondom. Figyeld, hogyan mozog a kezed! Na? A jobb kezed a bal lábaddal, a bal kezed a jobb lábaddal!

– Igen – mondta Kece járkálás közben. – Tényleg úgy mozog.

A kalauzsapkás odavolt az örömtől.

– Nahát, ez a bizonyíték, hogy az ember a kutyától származik!

192

– Hogyan? – Kece nem értette: – Miféle bizonyíték?

– Úgy mozog a kezed meg a lábad, mint a kutyának! Ez a bizonyíték! Ezt a mozgást az ember akkor is megőrizte, mikor két lábon kezdett járni. Haha! Meg bizony! Nem tagad le semmit!

Kece kicsit megzavarodva járkált fel-alá, a kezét figyelte meg a lábát, de amikor figyelte, összevissza mozogtak.

– Lazábban! – szólt rá a fogoly.

Kece lazábban menetelt. El kellett ismernie, hogy valahogy a kutyáé is így mozog, ha jól emlékszik rá. A kalauzsapkás fogoly rikkantgatva nézte a palánk tetejéről.

2.

Tukákék kikötöttek a bokornál, s bámulták a vízbe süllyesztett csónakot.

– Kötelet kellene kötni rá! – javasolta Tuka.

Péter felhúzta az uszonyokat, felrakta a szemüveget. Tuka a kezébe adta a tartalék kötél végét. Péter nagy levegőt vett, és lebukott a mélybe.

A csónakból kihajolva követték minden mozdulatát. Péter az elsüllyedt csónak orrán levő vaskarikába fűzte a kötelet, megcsomózta, és felbukkant nagy bugyborékolással.

Tuka intett, hogy mindenki másszon ki a partra. Utolsónak ő mászott ki, kezében a vontatókötéllel.

– Hát akkor: ehej uhnyem! – mondta Szinyák vidoran.

Megragadták a kötelet, az elsüllyedt csónak megmoccant. Izmukat megfeszítve húzták kifelé. Mikor a csónak a sekélyes vízbe ért, Tuka odaszólt Péternek, és bementek a vízbe.

– Mi majd toljuk! – szólt ki a partra. – Húzzátok!

193

– Hoo-ó-rukk! – kiáltotta Sankó.

A csónak előreacsusszant. Centiről centire haladtak, s a csónak orra kibukkant a vízből.

– Phú! – törölgette Szinyák a homlokát. – Dögnehéz!

– Még egy kicsit húzzuk! Nemsokára kint lesz! – biztatta Tuka a hajóvontatókat.

– Hát akkor: ehaj uhnyem! – bődült el Szinyák, és Sankóval nekifeszültek a kötélnek.

A volgai hajóvontatók dalát szelíden kísérte a szigetről átzengő Kék Duna keringő.

Mikor már kint volt a csónak, Szinyák mérgesen megjegyezte:

– Hogy nem unják még ezt a nyavalyás keringőt?

– Nem tud mást, csak a Kék Duna keringőt – magyarázta Péter.

– Az más! – vigyorodott el Szinyák. – Remélem, előbb-utóbb elkábulnak tőle!

A csónak félig a vízben lebegve a parton feküdt. Tuka a dugót kereste, de helyette egy fickándo­zó szatyrot talált, tele hallal.

– Ezt a törvény nevében lefoglaljuk! Hadizsákmány! – csapott le Szinyák a halra. – Megvan a vacsora!

– Nem bánom – egyezett bele Tuka is a halvacsorába.

Dugónak valót kerestek. Sankó talált egy fadarabot, körülcsavarta jó erősen levelekkel.

– A táborig kibírja – mondta, és átnyújtotta a dugót Tukának.

Tuka belegyömöszölte a lyukba, majd nekiláttak a vízmerésnek.

Szerencsére az evezők megmaradtak, csuklóba rögzítve lóg¹⁹⁴tak a csónak két oldalán. A biztonság kedvéért Tuka a saját csónakjukhoz kötötte a zsákmányolt csónakot. Sankó az evezőkhöz ült, a többi harcos az első csónakba, és elindultak.

Szinyák diadalittasan rikkantott a sziget felé.

– Reszkessetek! Kihúztuk a csónakot!

Egy éles hang válaszolt, a Kék Duna keringővel aláfestve:

– Majd jól fenéken lőjük a csónakot is!

Szinyák elismerően vigyorgott.

– Életképes kis dugó lehet! Szövegelni már tud!

Tuka óvatosan evezett, időnként hátraszólt Sankónak:

– Nem szivárog?

– Nem – felelte Sankó. – Menj csak nyugodtan!

Mikor kikötettek és felmászta a táborba, meghökkenve nézték a masírozó Kecét.

– Hát te mit csinálsz? – kérdezte Szinyák.

– Bizonyítok – felelte Kece kis zavarral, és abbahagyta a menetelést.

– Mit bizonyítasz? – érdeklődött Szinyák.

– Hogy az ember a kutyától származik.

– Ki mondta?

– Ő! – mutatott Kece a fogolyra.

Szinyák dühösen a várhoz lépett.

– A bácsi származik a kutyától! És legyen szíves ne zavarja meg a barátom fejét ilyen hülyeségekkel!

– Eppur si muove! – kiáltotta dacosan a kalauzsapkás fogoly.

Szinyák egy tigris megtévesztő szelídségével, vészjósló türelemmel magyarázott:

– Ez másra vonatkozik! Ne keverje össze a dolgokat! És ne hasonlítsa össze magát tisztességben megöszült csillagászokkal, akik a tudománynak áldozták az életüket!

¹⁹⁵

– Én fennkölt lélekkel viselek el minden gúnycsapást! – mondta a kalauzsapkás fej sértődötten, és eltűnt a palánk mögött.

Szinyák dühösen szavalt a deszkának:

- A bácsi ne viseljen el semmit, a bácsi egy közönséges fogoly!
- Azt is elviselem! – hangzott a deszka mögül, majd ütemes súrolás csikorgása követte.
- Mit csinál? – kérdezte Szinyák meglepődve.
- A petrófőzőt pucolja – mondta Kece bátortalanul.

Szinyák hatalmasat vigyorgott, Kece a vállára csapott.

– Remek ötlet! Csak ebbe az irányba fejleszd mindig a gondolkodásodat! És akkor nem lesz semmi baj!

Majd bekiáltott a deszka mögé:

- Aztán ragyogjon!

Tukákék derűsen hallgatták a különös párbeszédet, a középkori piactérre illő hitvitát.

- Jól megadtad neki! – mondta Sankó Szinyáknak.

– Ez egy csökevény! – felelte Szinyák gúnyosan. – Ez még a kőkorszakban él! Ettől fölmehetnek a Holdra, ahányszor csak akarnak! Fogadjunk, hogy azt hiszi, hogy a Föld lapos!

Szinyák a hirtelen ötlet hatására a deszkapalánkhöz ugrált és besuttogott:

- A Föld meg lapos, mi?

– A Föld kocka alakú! – hangzott bentről a fogoly hangja, amely szilárd volt és konok, mint a karóba húzott pogányoké.

Szinyák legyintett, és otthagya a foglyot.

Sankó rendes dugót készített a zsákmányolt csónakba. Felkérte a szerszámosládát a fogolytól.

- Befoltozom a csónakot – magyarázta.

196

– Jó – mondta Kenderice Ákos lemondóan. – Mit lehet tenni? Én megtettem mindent. És hogy foltozod be?

- Betömöm a lyukat – felelte Sankó.

- Szögezz a dugóra felül egy lécet! – magyarázta a fogoly. – Nehogy alul kijöjjön!

- Jó, majd szögezek – bólintott Sankó.

Tuka a vacsorához készülődött. Szólt Szinyáknak, hogy hozzon száraz gallyakat, majd a halakat nézegette.

Valami elképzelése volt, hogy fel kell bontani, le kell pikkelyezni, de nem tudta, melyiket csinálja előbb.

A kalauzsapkás fej bukkant fel a palánk fölött.

- Először kapard le! – szólt oda Tukának.

Tuka hálásan bólintott.

- Fogd meg a farkát, és a feje irányába kapard!

A kalauzsapkásnak rugalmas kedélye volt, már el is felejtette az előbbi hitvitát, barátságosan mosolygott a palánk fölött.

- Úgy! – irányította a halpucolást. – Most óvatosan hasítsd fel a hasát, és szedd ki a belső részeket!

Tuka felhasította a halakat. Mikor elkészült, kérdően nézett a fogolyra.

- Na most – mondta a fogoly –, jól szózd be kívül-belül! Piros paprikátok van?

- Van – felelte Tuka.

- Akkor kívül szórd be piros paprikával!

Tuka beszórta.

– Húzd fel őket a nyársra! De vigyázz, hogy le ne potyogjanak! Mert a hálnak nagyon puha lesz a húsa, ha megsül. Legjobb, ha a farkán és a fején húzod keresztül a nyársat.

Tuka bólogatott, hogy érti. Ügyesen keresztülhúzta a nyársakat. A hat nyársra húzott halat egy papírra fektette.

A kalauzsapkás elégedetlenül nézte az apró gallyakat, amelyeket Szinyák hordott össze.

– Nem jó! – mondta fejcsóválva.

– Miért nem jó? – kérdezte Szinyák pislogva.

– Mert hamar ellobban. A halat parázson kell sütni – hangzott megfellebbezhetetlenül a deszkák tetejéről.

Kece úgy bólogatott a kalauzsapkás feje mellett ülve, mintha ő mondta volna.

Szinyáknak egy pillanatra felment a vérnyomása, de visszanyomta, mert végül is a vacsoráról volt szó, és ehhez lehet, hogy valóban ért ez a botcsinálta csillagász!

– Hát akkor milyet hozzak? – kérdezte szelíden.

– Vastagot! – hangzott tömören a válasz.

Szinyák elment vastag ágakért.

A kalauzsapkás nagyot sóhajtott, felkőnyökölt a palánkra, és az öklére hajtotta a fejét.

– Mi baj? – kérdezte Tuka.

– És ők vajon mit esznek? – intett fejével a sziget felé a fogoly. – Ezt a halat tulajdonképpen nekik szántam. De hát mit tehet egy fogoly?! – kiáltott fel tragikusan.

Tuka zavartan válaszolt a kínos kérdésre:

– Biztosan esznek ők is valamit. Nem fognak éhen halni!

Szinyák megérkezett a vastag gallyakkal, és Tuka segítségére sietett.

– Nem kell pánikot csinálni ebből a pár vacak halból!

– Jó, jó! – sóhajtott a fogoly. – Csak mondtam. Mutasd a tüzelőt!

– Ott van! – mutatott a földre Szinyák.

– Alulra tegyétek a vékonyat, hogy meggyulladjon, rá a vastagot, és várjátok meg, amíg izzik!

A kalauzsapkás fogoly arca újra vidám volt, derűsen nézte a pattogó, lobogó tüzet.

Sankó befejezte a csónakfoltozást, beadta a szerszámosládát a várba, s leült a tűz mellé.

– Most tedd rá az összes vastagot! – hangzott a vár tetejéről.

Szinyák rárakta a tűzre az összes vastag ágat.

Kece is lemászott a palánkról, ösztönös mozdulattal el akarta venni a felvonóhidat, majd otthagytá, hiszen itt az egész sereg, csak nem szökik meg a fogoly! Lekuporodott ő is a tűz mellé.

A tűz nagy lánggal égett, apró csillagokat lőtt a magasba, a lassan leszálló alkonyatba.

A szigeten újra felhangzott a Kék Duna keringő, végigkanyargott a vízen, s elterült a parton. Péter megnyugodva hallgatta: mégsem lehet olyan rossz sora a testvérének, ha ilyen vidáman trombitál!

A tűz lassan töppedt, a lángok visszahúzódtak, mind rövidebbek lettek, mint mikor lecsavarják a petróleumlámpát. A vastag ágak remegve izzottak.

– Lehet sütni! – hangzott a félhomályból.

Tuka szétszította a nyársakat, magának kettőt hagyott.

– Forgassátok! Szép lassan! – dirigált a fogoly.

Sercegve sült a vacsora, főséges illatok terjengtek, betöltötték a nyárfacsoport levegőjét.

Szinyák megnyalta a száját.

– Jó lesz már! – jelentette ki türelmetlenül.

– Süsd csak tovább! Egészen át kell sülnie! – hangzott a szigorú parancs a sötétből.

Szinyák a vár felé pislogott, s újra a parázásra tartotta a halat.

Kenderice Ákos gyönyörködve nézte a tűz körül kupor¹⁹⁹gókat. Egy belső hang felsóhajtott a szívében: „Istenem, mi kell még a tökéletes boldogsághoz?”

– Mi kell még a boldogsághoz? – mondta ki hangosan.

– Tessék? – kérdezte Tuka.

– Csak ábrándoztam – felelte a fogoly a sötétből. – Merthogy ilyen lehet a tökéletes öröm! Víz, nyár, szelíd este, parázson sült hal!

A partlakók egyetértettek az ábrándozó kalauzsapkással.

– Most már abbahagyhatjátok! Megsült! – szólt a fogoly a levegőbe szagolgatva.

A tűz körül guggolók a levegőbe tartották a nyársat, Sankó leszúrta a földbe, várták, hogy hűljön egy kicsit a vacsora. Tuka is leszúrta a földbe az egyik nyársat, majd felállt, és a várhoz ment a másikkal.

– Tessék! – nyújtotta a fogolynak.

Kenderice Ákos mélyen meghatódva pislogott a palánk tetejéről.

– Úgy gondolod, hogy ez az enyém? Igazán az enyém? Köszönöm!

– Persze – mondta Tuka, és gyorsan a fogoly markába nyomta a nyársat, hogy véget vessen a hálálkodásnak.

A fogoly óvatosan tartotta a nyársat, mint egy zászlónyelet.

A hal pompás volt, a húsa puha, mint a vaj. A parázs köré heveredve csipegették, a szálkákat a tűzbe dobálták, a tűz sercegve fel-fellobbant. Sankó a földbe szúrt nyársról ette a halat óvatosan, végül csak a csontváz maradt, kísértetiesen fehérlett a tűz fényében a karóba húzott halcsontváz. Megcsodálták a csontvázat. Szinyák már bánta, hogy olyan mohón ette az övét, s elhatározta, hogy legközelebb ő is ilyen bravúrosan eszegeti le a csontról a halat.

200

Vizet ittak a kulacsból a fölséges vacsorára, Kece vitt egy kulacsot a fogolynak is.

– Köszönöm – suttogta a fogoly, mintha Kece legalábbis az életét mentette volna meg.

Szinyák Sankóval sugdosott a parton, majd felszólt Tukának:

– Van egy ötletem!

– Halljuk! – ballagott a partra Tuka.

– Csinálunk egy kis rémüldözést! – intett vigyorogva a fejével a sziget felé Szinyák.

– Nem bánom – felelte Tuka. – Csak ne maradjatok el sokáig!

Szinyák a várhoz szaladt.

– Kérem a hátizsákot! – szólt be.

A fogoly kiadta a hátizsákot.

Szinyák leszaladt a partra, Sankó már várta a csónakban. Beugrott, és elindultak.

– Gyufa van? – kérdezte Sankó.

– Van – felelte Szinyák.

Kece Tukát faggatta a parton:

– Hová mennek?

– Ijesztgetni!

– Nézzük meg! – kérlelte a fővezért Péter.

Tuka a várra nézett.

– De mi lesz a fogollyal?

S bár kíváncsi volt ő is Szinyákék mesterkedésére, hősiesen azt mondta Kecének:

– Rendben van, nézzétek meg! Én addig őrködök.

Kece hálásan mosolygott a fővezérre.

– Kösz, fővezér! – mondta, s beszaladt a zseblámpáért a sátorba.

201

Majd elloholtak Péterrel a parton a csónak után.

A gátőr házánál Kece megtorpant.

– Mi van? – kérdezte Péter.

– Világos az ablaka! – suttogta Kece a gátőr házára mutogatva.

– Nézzünk be! – javasolta Péter.

Az ablakhoz osontak, és belestek.

Pólika Pál az asztalnál ült, előtte egy üveg bor, az asztal alatt Első Ferenc József, a puli kuporgott. A gátőr csillogó szemmel nézett valahová a sarokba vagy még messzebbre, és különös nyelven énekelt.

– Milyen nyelven énekel? – csodálkozott Kece.

– Nem tudom – suttogta Péter. – Nem magyarul.

Hallgatóztak még egy kis ideig, majd óvatosan ellépkedtek az ablaktól, s futottak tovább a parton.

A kanyar után meglátták a csónakot.

– Nahát! – mondta Kece álmélkodva.

A csónak lassan haladt, az orrában egy félelmetes, lángot fűvő arc meredezett a sziget felé.

– Mi ez? – kérdezte Kece.

– Az álarc! – tisztázta Péter a különös látványt. – Egy gyertyát tart mögé.

Feljebb szaladtak a parton, Kece kékre állította a zseblámpát, majd zöldre.

Szinyák észrevette a jelzést, a csónak a parthoz kanyarodott.

– Nesztek! – nyújtotta fel Szinyák a másik álarcot. – Világítsátok meg a lámpával!

Péter tartotta az álarcot, Kece váltogatta mögötte a fényt.

A csónakból hátborzongató böngészés hangzott fel.

202

– Na, ettől biztosan tele lesz a nadrágjuk! – kuncogott Szinyák a böngészés után a csónakban.

A böngészés elszállt a szigetre, Bádogos összerezzen a tűz mellett. Éppen befejezték a vacsorát, szalonnát sütöttek nyárson, bár Bádogos valami főtt ételre célozgatott, de Palánk Géza úgy határozott Cseppesányival egyetértésben, hogy a paprikás krumplit majd a háború után főzik meg, mert túlságosan lekötne a figyelmüket.

– Mi, mi volt ez? – rémüldözött Bádogos. – Vadállatok!

– Ugyan! – nyugtatta Palánk Géza. – Láthattad a saját szemekkel, hogy a szigeten nincsenek vadállatok!

– Nézzük meg, mi az – javasolta Messzéna.

Lerohantak mindnyájan az Első Kikötőbe, az egyszerűség kedvéért a fogoly is velük rohant.

Bádogosnak megrogyant a térde, mikor meglátta a tüzet fűvő arcot.

– Ott is! – dadogta a partra mutatva.

A parton kék és zöld fényvel izzott egy másik arc.

– Kísértetek! – suttogta Bádogos rémulten.

Megbűvölve nézték a világító arccokat, mi tagadás, nem nagyon tudták, hogy mi a csuda lehet, és bizony elég félelmetes látvány volt.

Pál, a fogoly fejtette meg végül a rejtélyt.

– Nem kísértetek! Farsangi álarcok. A mieink.

Palánk Géza barátságosan nézett Pálra: azért rendes dolog, hogy elmondta!

– Akkor is ijesztő! – suttogta Bádogos. – Sőt: rémisztő!

De a szigetlakók megkönnyebbülve nevettek fel.

– Hahó! – visította Messzéna az álarcok felé. – Köszönjük az álarcosbált! De jobb lesz, ha aludni mentek, mert hol 203 nap elverünk benneteket, mint a kétfenekű dobót! És ne játsszatok a tűzzel, mert bepisltek!

A vízen világító fej ide-oda mozgott, majd egy utolsót tüzelt, ahogy Szinyák ráfűjt a gyertyára, és visszakanyarodott a tábor felé. A másik fej követte a parton, kék és zöld fényben úszva.

Pál a trombitáját a szájához emelte, s a Kék Duna keringő lágyan szállt utánuk az éjszakában.

Amelyben kicserélik a foglyokat, a partlakók pajzsot készítenek, a szigetlakók haditervet, s eldől a háború

I.

A partlakók rettenetes rosszul aludtak, mérgesen, álmoságtól bedagadt szemmel támolyogtak ki a sátorból. A kalauzsapkás fogoly ugyanis olyan őrjítően és kitartóan horkolt egész éjszaka, hogy nem jött álom a szemükre. A vár meg, mintha valami akusztikai berendezés lett volna, felerősítette a darálómalom hangjához hasonlatos horkolást. Éjszaka ki-kijöttek a sátorból, bekopogtak, dörömböltek a vár falán, amely mögül ijedt lóhorkantás hangzott és nyugtalan kérdés, hogy: mi van? De mikor újra visszamásztak a sátorba, kezdődött előlről az egész. „Nem bírom!” – nyöszörgött Szinyák, és minden létező holmit a fejére pakolt, de a horkolás áthatolt mindenben.

Bedagadt szemmel, dühösen bámultak a várra.

– Ezzel a fogollyal jól bevásároltunk! – morgott Szinyák. – Á, á! Isten bizony, nagy tévedés volt foglyul ejteni!

A kalauzsapkás fej vidáman mosolyogva bukkant fel a palánkon.

205

– Jó reggelt, jó reggelt! Hogy aludtatok?

Szinyák elsápadt a dühtől, és némán elfordult.

– Csak nincs valami baj? – kérdezte derűsen a fogoly. – Nem horkoltam egy kicsit? Néha ugyanis szoktam egy kicsikét.

Hát ez már több volt a soknál!

– Azonnal cseréljük ki! – könyörgött Szinyák a fővezérnek.

A fővezér is álmosan pislogott.

– Kicseréljük, mihelyt lehet! – hagyta helyben a könyörgést.

Szinyák a naptárfához ballagott, hogy bevésse az új napot, és tekintettel az éjszakai eseményekre, hullámokat vésett a rovás fölé, jelezve, hogy milyen istencsapása tud lenni egy horkoló fogoly.

Szótlanul megreggeliztek, reggeli után Tuka egy fehér törülközőt hozott ki a sátorból, rákötözte egy vesszőre, és beszólt a várba:

– A fogoly jöjjön ki!

A kalauzsapkás kimászott, nyögve lehátrált a felvonóhídon, óvatosan rakosgatva a lábát, mint egy nagyra nőtt kecskebéka.

– Pedig már kezdtem megszokni a várat – dünnyögte.

Majd szolgálatkészen Tuka elé állt, combjához szorítva a horgászbót.

– Visszavisszük a bácsit a kis szigetre – mondta a fővezér.

Az első csónakban Tuka ült Péterrel, a másodikban Sankó és a fogoly. A kalauzsapkás előzékenyen felajánlotta, hogy evez, de Sankó elutasította.

Mikor a sziget magasságába értek, Tuka meglengette a fehér zászlót.

Cseppcsányi leadta a jeleket a távirón.

– Ti! Ti-ti, tá-tá!

206

Palánk Géza az Első Kikötőbe sietett, nyomában a sereggel.

Kinézett a vízre, meglátta a fehér zászlót.

– Mindenki vegye le a számot! – szólt hátra. Kilépett a bokor mögül, és integetett.

– Követség! – kiáltotta Tuka.

– Jöhet! – válaszolta Palánk Géza.

A vezércsónak a kikötőbe érkezett, utána siklott a rabszállító csónak.

– Azt javaslom, hogy cseréljük ki a foglyokat! – szólt fel a szigetre Tuka.
– Helyes! – mondta Palánk Géza komoly hangon, és intett Pálnak, hogy jöjjön előre. – Egy fogoly plusz egy trombita!
– Egy fogoly plusz egy horgászbót! – válaszolt Tuka.
– És a csónak! – mondta Palánk Géza szigorúan.
Tuka Péterre nézett, majd Sankóra.
– Adjuk oda! – súgta Péter. – Még mindig megéri!
Tuka bólintott.
– És a csónak!
Palánk Géza kicsit meglökte Pált.
– Eredj, szabad vagy!
Pál bólintott, és beszállt a csónakba.
Sankó is átmászott, a kalauzsapkás kezébe nyomta az evezőket.
A vezércsónak kisiklott a kikötőből.
Kenderice Ákos vidáman a szigetre ugrott.
– Hogy vagytok? Jaj de jó, hogy látlak benneteket! Nem árultam el semmit! Egy szót se!
A szigetlakók örömmel fogadták a kalauzsapkást, ölelgették, tapogatták. Bádogos lelkesült hangon jelentette ki:
– Kenderice Ákos bácsi egy hős!

207

– Éljen Kenderice Ákos! – zúgta rá a sereg.
A kalauzsapkás szemérmesen mosolygott, zavartan húzgálta, pödörgette a bajuszát.
– Úgy gondoljátok? Igazán? Komolyan?
Bádogos megfogta a kezét.
– Gyerünk a Főhadiszállásra! – és úgy vezette a hőst, mint egy világtalant.
– Ezt meg kellene valamivel ünnepelni! – pártolta tovább Bádogos a visszatért foglyot.
Palánk Géza egyetértett a lelkesedéssel, megkérte Messzénát, hogy hozza el az egyik ásványvizes üveget és a ribiszkeszörpöt.
A ribiszkeszörp finoman habzott, mikor megitták a visszatért fogoly egészségére. Kenderice Ákos a könnyekig meihatva szűrte a szörpöt.
– Nahát! Igazán! Nem érdemlem meg! – motyogta.
Palánk Géza Gróf Péternek adott egy pohár szörpöt.
– Vidd el Cseppcsányinak! És kérd el tőle a számot!
Gróf Péter bólintott, és óvatosan vitte a poharat, hogy ki ne lötyögjön a ribiszkeszörp.
Palánk Géza elkérte a számot a jelenlevőktől is.
– Újat kell csinálni! Pál elárulhatja!
– Éljen a fogoly! – rikkantott elkésve Cseppcsányi a fáról, de hát csak most kapta meg a szörpöt.
– Köszönöm! – hajlongott a fa felé Kenderice Ákos.
Palánk Géza megrajzolta az új számokat, kiosztotta a seregnek.
– Mi lesz, fővezér? – állt elébe Messzéna. – Még nem mondtad el az új haditervet!
– Még csiszolni kell! – mondta Palánk Géza. – Kérlek, 208menjetek a helyetekre! Bádogos a Titkos Öbölbe, Kenderice Ákos az Első Kikötőbe! Ti pedig – nézett a két dugóra – örködjétek, hogy ne zavarjon senki!
Mikor a sereg széteszlott, Palánk Géza a kempingszékbe ült, térdére fektette a jegyzetfüzetét és a térképet, s mélyen elgondolkozva csiszolgatta a haditervet.

A dugók a sövényen kívül örködtek, időnként belestek a kapun, kíváncsi képpel nézegették a töprengő fővezért.

– Figyeld meg – suttogta Messzéna –, micsoda haditervünk lesz! – Megfeszítette behajtott jobb kezét, mutatta, hogy milyen káprázatosan fantasztikus haditervük lesz. Majd szúrósan nézett a lármázó szarkákra, de a szarkák nem értették, hogy mit akar tőlük, tovább csörögtek, pletykáltak valami érdekes dologról.

Tukákék kifaggatták Pált töviről hegyire. Pál elmondott mindent, amit tudott, körülguggolták a homokba rajzolt térképet. Tuka a térképre mutogatva tette fel a kérdéseket. A volt fogoly megerősítette a kémkedés után rajzolt térkép adatait, s megfejtette a nyárfáról lógó madzag titkát is.

– Madzagpostát építettek! A Főhadiszállásig vezet.

– A jeleket nem tudod? – kérdezte Tuka.

– Csak egyet. Ti-ti-ti-tá-tá. Ezt jelezték, mikor értem jöttetek! – mondta a volt fogoly.

Tuka bólintott.

– És jól bántak veled? – kérdezte Szinyák.

– Jól – mondta Pál. – Csak trombitálnom kellett.

– Hallottuk! – vigyorgott Szinyák. – A Kék Duna keringőt. És miért kellett trombitálnod?

– Az egyik dugó meg akarta tanulni. De én azt hiszem, inkább azért kellett, hogy tudják, hol vagyok – jegyezte meg Pál.

209

– Ügyes! – ismerte el Szinyák. – Jó trükk!

Tuka homlokát ráncolva nézte a térképet. Kece is megnézte a távcsővel a fáról, majd tovább örködött, pásztázta a Dunát. A beszélgető harcosok is elhallgattak.

– Frontálisan kell támadnunk! – szólalt meg Tuka, komolyan ejtve a háborús filmekben hallott kifejezést. – Egyetlen rohammal behatolni a szigetre, és elfoglalni! A zászlót nem tudod, hol tartják? – kérdezte Páltól.

Pál a fejét rázta.

– Nem baj. Biztosan eldugták, míg te ott voltál.

Majd újra a térképet nézte.

– A legnagyobb veszély a partraszállásnál fenyeget! Ezt kell megoldanunk! A szigeten már tudunk rejtőzködni, de addig úgyszólván meztelenek vagyunk!

A térkép körül guggoló harcosok egyetértettek.

– És ha háttal mászunk fel? – kérdezte Szinyák.

De Tuka tanult a tegnapi támadásból.

– Nem jó! Pillanat alatt bekerítenek! Pált is úgy ejtették foglyul!

Pál élénken helyeselt.

– Úgyszólván tehetetlen az ember! – jegyezte meg a Tukától hallott kifejezéssel. – Rögtön leolvassák!

Mindnyájan Tukára néztek. Bizalom volt a harcosok szemében és egy csöppnyi sürgetés. Valami olyasmi, hogy azért fővezér, hogy kitaláljon valamit! Tuka értette a szemek beszédét, hogyne értette volna, törte is a fejét becsületesen.

Pontosan tudta, hogy a gyenge pontot kell valahogyan megoldani. A partraszállást. Abban a helyzetben a legsebezhetőbbek. Sebezhető... erről eszébe jutott valami. Egy kép, 210 pontosabban egy filmkocka egy filmből. Római katonák támadnak, és valamit tartanak maguk előtt.

Megkönnyebbülten sóhajtott, a harcosokra mosolygott.

– Azt hiszem, megtaláltam a megoldást!

– Mondd el! – sürgette Szinyák.

– A partraszállásnál pajzsokkal fedezzük magunkat!

Egyszerű, könnyen kivitelezhető és mégis ragyogó ötlet volt! A harcosok büszkén néztek a fővezérrre.

- Ez az! – kiáltott Szinyák lelkesen. – Ez az, amitől döglük a légy! Zseniális! Ez a helyes kifejezés!
– És miből csinálunk pajzsokat? – kérdezte Péter.
– Miből? – kérdezte Pál.

Sankó kapcsolódott bele a beszélgetésbe, továbbfejlesztve az ötletet.

- Miből? Hát amiből a kosárfonók! Vesszőből! Az könnyű is, nem is süllyed el!

Tuka fővezéri dicséretben részesítette Sankót.

- Rád mindig lehet számítani!

Sankó szerényen mosolygott.

Tuka újra magához ragadta a kezdeményezést.

- Négy darabot kell csinálni! Ennyien támadunk. Én, Szinyák, Sankó, Péter! Kece és Pál a várat őrzik.

Sankó irányításával elindultak a harcosok vesszőt vágni.

- Jó vékonyat és hajlósat keressetek! – mondta Sankó a bokrokat vizsgálva. – A leveleket hagyjátok rajta.

Nagy halom vesszőt hordtak össze a táborba. Sankó a vastagabb vesszőkből megcsinálta a kereteket. Kör alakúra hajtotta a vesszőt, erősen összekötözte. Három bordát csomózott a körre, középre egyet s kétoldalt egyet-egyet.

211

- A bordákba fűztétek be a vékony ágakat! Jó sűrűn! – adta tovább a harcosoknak a kész pajzskereteket.

A harcosok nagy igyekezettel fonták, fűzték, készítették a pajzsokat.

Kece, aki nagy figyelemmel nézte a pajzsfonást, hirtelen leszólt a fáról:

- Jön valaki! A kompos bácsi.

- Édesapám? – nézett fel Sankó. – Mit akarhat?

Felugrott, és a kompos elé szaladt. Majd jött is vissza rögtön.

- Semmi különös – mondta. – Az ikreknek küldtek egy levelet.

- Biztos Gazsi bácsi! – jegyezte meg Péter.

- Biztos! – mondta Pál.

Péter felbontotta a levelet. A levélben csak ennyi állt:

„A legfontosabb: harcképtelenné tenni az ellenséget! Isonzónál is így volt! Kézigránát! Kartács! Szögesdrót! Előre a végső győzelemig!

Gazsi bácsi”

Péter pukkadozva olvasta a levelet. Szinyák a földön gurult a nevetéstől.

- Kézigránát! Kartács! Szögesdrót, krampampuli és bőrbajusz! – visította fuldokolva.

- Jó kis levél! – kiáltott le Kece a fáról. – Azt ajánlom, hogy őrizd a szíved fölött!

- Természetesen – mondta Péter vigyorogva.

– Jobbat tudok – javasolta Szinyák, mikor magához tért a röhögésből. – Kiszögezzük a szigeten! Egyből elkábulnak tőle, ha elolvassák!

212

Befejezték a pajzsokat: Tuka a pajzs két szélére hurkot kötött belülről madzagnál, beledugta a karját. A pajzs egyszerűen remek volt! Körülbelül fél méter hosszú és ugyanolyan széles. Tuka az arca elé emelte, hogy kipróbálja. A pajzs eltakarta a fejét.

Tuka töprengve nézte a pajzsot. Valami még hiányzott róla. Mert az igaz, hogy eltakarja a fejét, de nem lát tőle rendesen. Óvatosan kiszedett egypár vékony gallyat a fonatból. Így ni, most ki lehet kukucskálni!

Megmutatta a többieknek a tökéletesített változatot.

A harcosok is megcsinálták a kémlelőnyílast a pajzson. Tartottak egy próbát: Tuka a csónakba parancsolta a harcosokat, Pált és Kecét megkérte, hogy próbálják leolvasni őket a partraszállásnál.

213

A csónakból vezényszóra kiugrottak, maguk elé tartották a pajzsot, és megrohmozták a várat. Pál ugrált körülöttük, próbált belesni a pajzs mögé, Kece meg egyenesen a távcsövet irányította rájuk, de a pajzs tökéletesen takart.

Tuka lefújta a próbarohamot.

– Jónak látszik – dünnyögte. – Most figyeljete ide! A következő módon támadunk. Mikor kikötöttünk, elsőnek Szinyák ugrik ki a szigetre.

– Értem – mondta Szinyák.

Pál szólt közbe:

– Vigyázzatok a magasfigyelőre!

– Helyes! – nyugtázta Tuka a figyelmeztetést. – Felfelé is vigyázni kell! Szinyák után rögtön kiugrik Péter. Mind a ketten oldalra szaladtok kétfelé. Fedezitek a mi kiszállásunkat! Most jön Sankó, és előreszalad! Vagyis hárman háromszöget alkottok, másképpen éket. Sankó lesz az ék hegye! Én középen leszek, és annak segíték, akit megtámadtak. Világos?

– Világos! – kiáltották a harcosok.

Tuka folytatta:

– Mikor az Első Kikötőt elfoglaltuk, hosszú csatárláncban előrenyomulunk! Péter a kikötőben marad, ügyel a csónakra, ő lesz az utolsó láncszem. Legelől megy Sankó, vigyázva előrenyomul, mellette oldalt Szinyák követi, és fedezi az oldaltámadás ellen. Én utánuk megyek, hogy a hátbatámadástól és bekerítéstől megvédjem őket. Engem Péter véd a hátbatámadástól!

Tökéletes és hibátlan haditerv volt. Az ikrek egyszerre bólogattak, hogy remek! Sankó teleszívta a tüdejét, mint aki kiáltani akar, de nem szólt egy szót sem, csak lassan kiengedte a levegőt. Szinyák a pajzsot rázta, mint egy többszörösen kitüntetett római légiós, és szánakozva nézett a kis sziget felé. Majd Tukára mutatva színpadias karmozdulattal, harsány hangon felkiáltott:

– Ave Caesar, morituri te salutant!

Majd lefordította magyarra a meglepett seregnek:

– Üdv, Cézár, a halni készülőök üdvözlnek téged!

Nagyon hatásos volt a latin kiáltás, amit Szinyák a bátyjától lesett el.

– Jól van, te zsoldosvezér! – mondta Tuka, majd kiadta a parancsot: – Harcosok, csónakba!

A harcosok a csónakba szálltak, Tuka visszaszólt.

– Ha veszély van, trombitálj!

– Üdv, Cézár! – mondta Pál, s tisztelgett.

– Üdv! Üdv! – rikoltozta Kece a fáról.

Tuka ellökte a csónakot, Szinyák harsányan énekelte a Nobel Alfrédot:

A csónak a sziget felé húzott, nyíltan, leplezetlenül.

215

2.

Palánk Géza komoly szemmel méregette a szigetlakókat.

– Minden világos? Mindenki tudja, mit kell csinálni?

A szigetlakók kipirult arccal helyeseltek.

– Minden világos! – jelentette ki Kenderice Ákos. Bádogos szaporán rázta a fejét a kalauzsapkás kijelentésére.

– Minden tökéletesen világos! – mondta Messzéna.

– Mint a fényes nap az égen! – szólalt meg Bádogos is, és az égre pislantott.

Palánk Géza Gróf Péterhez fordult.

– Nem félsz?

Gróf Péter összepréselt ajakkal rázta a fejét.

Palánk Géza a biztonság kedvéért még egyszer elmagyarázta a helyzetet az összepréselt szájjal hallgató dugónak.

– Nem valószínű, hogy felfedeznének! De még ha felfedeznének is, egyenként le tudod őket olvasni. Úgy helyezkedj el, hogy a bejáratot szemmel tarthasd. Ne felejtsd el, hogy van egy előnyöd: ők a homályba lépnek, s egy-két pillanatig nem látnak rendesen. Végveszélyben utánozd a bagolyrikoltást! Akkor a segítségedre sietünk. A zászlót a végsőkig védelmezd!

Gróf Péter némán hallgatta a fővezért. Csillogó szeme úgy tapadt rá, mint a kutya hűséges pillantása.

Palánk Géza halványan elmosolyodott, s ennyit mondott még lélekerősítőnek:

– Bízom benned!

Palánk Géza a seregre nézett, szeme komollyá vált.

– Győzni fogunk! Egy mindenkiért, mindenki egyért!

– Éljen! – harsogott a sereg. – Éljen a fővezér! Éljen a sziget!

216

– Mindenki a helyére! – mondta a fővezér, mikor elhallgatott az éljenzés.

Gróf Péter indult el elsőnek, csörtetett a bokrok között, Ben Quick keményen nézett előre a trikóján.

Palánk Géza Cseppcsányival és Messzénával a Titkos Öbölbe sietett.

Kenderice Ákos Bádogosra nézett, fürkészsze, hogy minden rendben van-e, de Bádogos arca elszánt volt és kemény.

– Előre! – mondta a kalauzsapkás, és az Első Kikötőbe masíroztak. Kenderice Ákos a csónakba ült. Fölnézett a parton álló Bádogosra.

– Bátorság! – kiáltotta.

– Egyáltalán nem félek! – mondta Bádogos, cseppnyi ingerültséggel a hangjában. A bográcsot babrálgatta.

– Helyes! A másik oldalon várlak!

A kalauzsapkás kievezett az Első Kikötőből, megkerülte a sziget csúcsát, s behúzódott a bokrok alá, egész a partig.

Palánk Gézáék leértek a Titkos Öbölbe. Cseppcsányi a fatörzs elejére kúszott, utána mászott Messzéna, átölelte Cseppcsányi derekát. A fatörzs végére Palánk Géza ült, megmarkolta az evezőt, és elhagyta a szigetet.

Ekkor látta meg Bádogos az Első Kikötőben a partlakók közeledő csónakját. Teleszívta a tüdejét, s teljes hangerővel ordította:

– Hahó! Hahó! Reszkessetek, partlakók! Rettegjete, gaz orvvadászok! Hülyére verünk benneteket!

S a nagyobb nyomaték kedvéért egy kanállal verte a bográcsot, pokoli lármát csinált, ugrált a parton, és tovább ordította:

– Látlak! Látlak! Hiába bujkáltok!

A közeledő csónak lassított, mintha megtorpant volna a 217 rettenetes ordítózásra. Majd újra megindult, s befordult az Első Kikötőbe.

Bádogos a nyárfa mögül kiabált:

– Rút madárijesztők! Lesipuskások, halaskofák, végetek van!

A harci izgalom különös szavakat lökött Bádogos ajkára.

A csónak kikötött, Szinyák a pajzsot a fejéhez emelte, és tétova léptekkel oldalra futott.

Bádogos ekkor már az út menti bokorban volt, félreverte a bográcsot.

Szinyák után Péter ugrott partra, és a nyárfa felé tartott. Fölnézett, de legnagyobb csodálkozására senkit se látott a fán. „Annál jobb” – gondolta.

Sankó, mint egy dühös kis bika, leszegett fejével előrerohant, a képzeletbeli háromszög csúcsára.

Minden a haditerv szerint ment, pontosan, olajozottan.

Bádogos egyik bokorból a másikba surrant, és rettenetes, de változatos zajt csapott. Egyszer fűtyült, mint egy közlekedési rendőr, egyszer félreverte a bográcsot, mint egy kelekótya harangozó; itt ordított, amott mormogott, mint a tigris; jobbról sziszegett, balról prütyögött – ugrált, körözött a partra szállt sereg körül a bokrok fedezékében.

Szinyákék kapkodták a fejüket, forgolódtak, a szemükhöz emelték a pajzsot, ami ugyan megvédte őket, de nem láttak jól a kémlelőnyíláson, s az első pillanatban megzavarodtak Bádogos tevékenységétől.

Bádogos valamelyik bokorból vaktában lőtt egyet.

– Ötezer-hatszázöt! –

– Téves! – mondta Péter.

Majd csönd lett, mély, gyanús, vészterhes csönd. Most meg ettől zavarodott meg a sereg.

218

Tuka pontosan érezte, hogy mozgásba kell hozni a támadást, mert különben összeomlik.

– Előre! – kiáltotta harsányan.

Sankó elindult a bokrok közé, Szinyák oldalt követte. Tuka középen igyekezett maradni, hogy szemmel tarthassa a kikötőben álldogáló Pétert.

A sereg helyrerázódott, a harci szellem visszatért.

Bádogos nesztelenül leosont a partra, beugrott a várakozó csónakba.

– Remek voltál! – suttogta a kalauzsapkás lelkesen. Meghúzta az evezőt, s a part mellett haladva megkerülték a szigetet.

Mikor az előrenyomuló sereg semmilyen ellenállásba nem ütközött, s nem találkozott senkivel, újra felütötte fejét az idegesség.

– Hol a csudába lehetnek? – dűnnyögött Sankó.

– Hé, gyáva nyulak! Bújjatok elő! – kiáltott Szinyák.

De nem felelt rá senki, csönd volt, baljóslatú csönd, még a szarkák is elhallgattak a bokrok tetején.

Sankó kérdően nézett vissza a fővezérre.

Tuka sem értette a dolgot. „Valahol biztos elbújtak, csapdát állítottak!” – gondolta nyugtalanul. Majd gyorsan, határozottan intett, nem akarta, hogy a tétovaság úrrá legyen a seregen.

– Előre!

Sankó bólintott, s előrenyomult a Főhadiszállás irányába. Szinyák oldalt követte a bokrok között, s már látta a sövénykerítést, mikor fájdalmasan felsziszegett, felkapta a jobb lábát, tapogatta a talpát, s fél lábon ugrálva mérgesen kiabált:

– Valami megszúrt! Ezek a kétszínű börtöntöltelékek tuskét szórtak szét!

219

Persze Szinyák tévedett.

De nem láthatta, hogy a fűben Matyi, a sündisznó iramodik a sövény felé, és legalább olyan mérgesen nézett Szinyákra, aki rálépett.

Mindenesetre óvatosabban lépkedtek tovább. Sankó a kapu előtt megállt, hallgatózott.

– Lessél be! – súgta neki Szinyák.

Sankó óvatosan belesett, de nem látott semmit.

– Roham! – hangzott a hátuk mögül Tuka hangja.

A két harcos vad ordítózással berontott a tisztásra, körülugrálták a sátort, mint az indiánok, hujjogattak, visítoztak.

Majd hirtelen megálltak. Nyilvánvalóvá lett, hogy nincs senki a tisztáson, sem a sátorban. Ez egy kicsit újra zavarba hozta őket. Most már csendben benéztek a sátorba. Szinyák bement, feltúrta a pokrócokat, de nem talált semmit.

– Mi van? – hangzott a kapuból Tuka hangja.

Szinyák kijött a sátorból.

– Nincs senki! Eltűntek! A zászló sincs itt!

Tuka is zavartan pislogott befelé a tisztásra.

– Elnyelte őket a föld! – mondta Sankó dühösen.

Ebben a pillanatban vad ordítás hangzott fel a sziget oldaláról, az ordítást harsány füttyülés és kolompolás szakította meg.

Tuka fején izgatott gondolat suhant át: csapda!

– Kifelé! – kiáltott a harcosokra. – Bekerítenek! Utánam!

S rohant az Első Kikötőbe, utána a két harcos. Péter idegesen fogadta őket.

– Már azt hittem, hogy nem jöttök! Arrafelé lehetnek! – És a Főhadiszállás felé mutogatott.

– Onnan jöttünk! – mondta Tuka dühösen.

220

Megint csönd lett.

A sereg határozottan kezdett megzavarodni. Tuka világosan érezte a pánikhangulatot. Azt is érezte, hogy gyorsan kell cselekedni. Végére kell járni ennek a bizonytalanságnak, mert különben széthull a sereg, szétmállik a harci szellem.

– Átfésüljük a szigetet! Csatárláncban! – mondta kemény hangon.

– Én is? – kérdezte Péter.

– Te is! – mondta Tuka határozottan. – Te már jártál itt!

– De mi lesz a csónakkal? – kérdezte Péter a rend kedvéért.

– A csónakot sorsára bizzuk! Most mindenkire szükség van!

Péter megnyugodott, hogy nem kell egyedül maradnia, vigyorgás futott szét a képén.

– Várjatok! – mondta, s a nyárfára tűzte Gazsi bácsi levelét. – Egy kis aknamunka! Lélektani hadviselés!

Szinyák gúnyosan bólogatott, a közbizalom visszahozta a harci szellemet.

– Ez majd beadja nekik a kulcsot!

– Csatárláncban előre! – adta ki Tuka a parancsot.

A határozott hang megtette a magáét. A sereg újra harci lázban égett. Csatárláncba álltak, és elindultak bátran, keményen.

Így haladtak át a szigeten. Gróf Péter hallotta a félhomályban a kemény lépteket, az izgatott hangokat, a szíve kicsit összeszorult. De eszébe jutott a fővezér beszéde, pontosabban csak az az egy rövid kis mondat. Világosan hallotta: „Bízom benned!” Csodálatosképpen megnyugodott, szigorúan, elszántan nézett a földbe vajt lépcsőkre, de senki se jött. A léptek, a hangok eltávolodtak, elhalkultak.

A sereg, mint kés a vajban, akadálytalanul, senkit és semmit nem találva elérkezett a sziget alsó végébe.

221

– Ezek megléptek! – dühöngött Szinyák. – Vagyis mi győztünk, miénk a sziget! – kiabált a hallgatag bokrokknak.

Palánk Géza egészen a vár alá kúszott hátulról, a deszkának lapulva leste Kecét. Mikor tisztán látta Kece fején a számokat, felegyenesedett, és kilépett a vár mögül.

– Hétezer-ötszázhetvenegy! Add meg magad!

Kece majdnem elejtette a távcsövet meglepetésében, de gyorsan összeszedte magát.

– Riadó! – kiáltotta Pálnak.

Pál rémülten belefújt a trombitába, de ez volt az utolsó szabad mozdulata, mert Cseppcsányiék kiugorva a bokorból, leolvasták.

– Fogoly vagy! – kiáltotta Cseppcsányi. – Hagyd abba a trombitálást!

Pál zavartan leengedte a trombitát, Kecére nézett. Kece búsan mászott le a fáról.

Messzéna a biztonság kedvéért elkobozta a trombitát, és a várhoz ügetett Cseppcsányi után.

Palánk Géza lehajolt, intett Messzénának, hogy másszon fel a hátára, onnan a várba. A dugó átmászott a kerítésen, s nagy kiáltozással kihozta a halálfejes lobogót. Megállt a felvonóhíd tetején, és lengette.

– Győztünk! Győztünk!

Cseppcsányi a zsebében kotorászott, talált egy krétadarabot, gondosan áthúzta a felírást a deszkafalon.

– Elfoglaltuk a várat is! – magyarázta.

Pál tanácstalanul nézett Kecére, Kece gyászos képpel megvonta a vállát.

224

– Elfoglalták! – mondta végül. – Velünk mi lesz?

A fővezér komolyan nézett a foglyokra.

– Mivel vége a háborúnak, itt maradhattok!

Majd Messzénához fordult.

– Add vissza a trombitát! Csak a zászlót visszük!

Messzéna lenyújtotta a trombitát Pálnak, majd marokra fogva a zászlót, lemászott, s elindultak a parton a sziget felé.

Határtalan öröm feszítette a mellüket, pirosította az arcukat, Cseppcsányi hatalmasokat rikkantgatott:

– Győztünk! Győztünk! Győztünk!

Messzéna csatlakozott az örömmámorhoz:

– Miénk a vár, tiéd a lekvár, éljen!

Palánk Géza szíve együtt örült a harcosokkal, nekiiramodott, futás közben suttozta maga elé:

– Győztünk! Igen, győztünk!

A szigeten összerezzenek a trombitaszóra.

– Csónakba! – kiáltotta Tuka rosszat sejtve.

Rohantak a csónakba, Tuka ellökte a parttól, s keményen belefeküdt az evezőkbe.

Szinyák komoran felkiáltott, mint a sebzett vad, a partra mutatott.

– Nézzétek! Végünk van!

A csónakból csüggedten nézték a parton ugráló Messzénát, aki harci táncot lejtve lengette a halálfejes lobogót, s visított, ahogy a torkán kifért:

– Kár a gőzért! Elvesztettétek a háborút! Éljen a kis sziget!

Cseppcsányi két karját az égnek dobálta, Palánk Géza büszkén állt, mint egy szobor, mint a győzelem szobra.

A csónakban ülő partlakók összeomlottak. Szinyák a fogát 225csikorgatta dühében, Sankó a csónak peremét ütögette. Tuka szedte össze magát a leghamarabb.

– Gyerünk – mondta csendesén. Meghúzta az evezőt, és a nyárfák felé siklottak, mint egy temetési menet.

A nagy ordítózásra, örömnépre előbukkant a kalauzsapkás csónakja a sziget mögül, s a part felé tartott. Bádogos önkívületben kolompolt a bográccsal.

A parton egymás nyakába borultak, majd gyorsan beszálltak a csónakba, és a szigetre eveztek.

Messzéna magasra tartotta a halálfejes lobogót, rohant a tisztás felé, a többiek utána, majd megkerülték a sövényt, és a Titkos Főhadiszállásra mentek.

Palánk Géza a lejárathoz guggolt.

– Kijöhetsz! – kiáltott be. – Győztünk!

Gróf Péter hunyorogva mászott ki.

– Nem féltem! – mondta a fővezérnek.

Palánk Géza önkéntelen mozdulattal átölelte a dugó vállát, s így vonultak a tisztásra.

Mikor már csillapodott az öröm, halkult a kiáltozás, füttyölés, kolompolás, Palánk Géza végignézett a seregen.

– A győzelmet tábortűzzel és ünnepi vacsorával köszöntjük!

– Éljen! – kiáltotta azonnal Bádogos, majd gyorsan megkérdezte: – És mi lesz az ünnepi vacsora?

Palánk Géza Cseppcsányira nézett mosolyogva.

– Paprikás krumpli, régi pásztor módra! – mondta Cseppcsányi.

– Kolbásszal! – tette hozzá Palánk Géza.

A győztes sereg szétszéledt a szigeten, száraz gallyat gyűjtöttek halomba.

Cseppcsányi a naptárfához ballagott, bevéste az új rovást, **226**és rengeteg napsugarat vésett fölé. Mosolyogva nézegette a naptárfát. „Ez jó nap volt! – gondolta. Majd melankolikusabb gondolatok súrolták a szívét. – Az egész táborozás jól sikerült! Bárcsak hazavihetném a naptárfát!” De tudta, hogy ez lehetetlen. Megsimogatta a rovásokat, majd felvidámodva a tisztásra ügetett.

A tisztáson már nagyban folytak az előkészületek. A dugók krumplit pucoltak, Bádogos gallyakat tördelt, Kenderice Ákos a róka farkú fűrészszel a vastagabb ágakat vágta. Matyi fel-alá futkosva szimatolt, szuszogott, a krumplihéjban turkált, Palánk Géza a kolbászt vágta karikára.

– Gyere már! – kiáltott Bádogos Cseppcsányinak. – Most minden kézre szükség van!

Cseppcsányi vigyorogva bölintott, leguggolt Bádogos mellé, és segített gallyakat tördelni.

– Azt hittem – mondta –, hogy minden szájra van szükség!

Bádogos fülig érő mosollyal válaszolt:

– Lesz finom paprikás krumpli! Már napok óta nem volt meleg kanál a hasamban!

A dugókat leterítette Bádogos mondása.

– Ekkora marhaságot régen hallottam! – kiáltott fel Messzéna.

De Bádogos nem haragudott, szélesen a dugókra mosolygott.

– Csak tartsátok nyitva a szemeteket és fületeket! Előbb-utóbb ragad rátok valami! Aki jó társaságban forog, az előbb-utóbb összeszed valamit!

A dugók legyintettek, Matyit próbálták kihámozni a krumplihéjból, de Matyi azt hitte, hogy játékról van szó, vidáman **227**szuszogva elfutott, tüskéin cipelve a krumplihéjakat, mint egy lakodalmi ló a kendőket.

Kenderice Ákos állványt csinált a bográcsnak, két villás végű fát a földbe ásott, s egy erős ágat fektetett keresztbe, arra húzta a bográcsot.

Bádogos gallyat rakott a bogrács alá, Cseppcsányi gyufával a kezében várta a parancsot.

Palánk Géza izgatottan még egyszer végiggondolta a régi pásztorok paprikás krumplijának a receptjét, majd szalonnát vagdosott a bográcsba, és intett Cseppcsányinak, hogy meggyújthatja a tüzet. A tűz fellobbant, a szalonna sercegett, finom gőzök szálltak a bográcsból.

Palánk Géza kipirult arccal szakácskodott. Az ujjait megégette, az arca kormos lett – de mindez nem számított semmit, egyedül az öröm számított, a szívében szétáradó öröm, hogy ő, Palánk Géza, élete első paprikás krumpliját főzi!

A sereg kíváncsian szimatolt, Kenderice Ákos pedig, megsejtve Palánk Géza érzéseit, némán bólogatott, de nem szólt volna bele a viláért sem!

A paprikás krumplinak határozottan paprikáskrumpli-illata volt – mint ahogy Bádogos megjegyezte, és most senki se fűzött gúnyos szavakat a megjegyzéshez, mert valóban: a paprikás krumplinak határozottan paprikáskrumpli-illata volt!

Mikor megfőtt, mikor a krumpli megpuhult, Cseppcsányi ásóval fészket csinált, s óvatosan a fészekbe emelték a rúdnál fogva a bográcsot. A rudat kihúzták, Bádogos megrakta a tüzet, hogy lássanak, a sereg mozgó orrcimpákkal szimatolva, kanállal, villával felfegyverkezve körülülte a gőzölgő bográcsot. Mikor már lehült annyira, hogy enni lehessen, farkasétvággal estek neki, s cuppogva, nyögve, áradozva **228**dicsérték a paprikás krumplit. Palánk Géza szerényen, de pirosuló fülekkel mosolygott, s mint egy kedves háziasszony, buzgón biztatta a sereget, hogy egyenek még, vegyenek még! A sereg gátlástalanul befalta a paprikás krumplit. Bádogos inkább szokásból, mintsem éhségből, fényesre törülte a bográcsot egy darab kenyérral.

A paprikás krumplira ribiszkeszörpöt ittak ásványvízzel, majd fél könyékre dőlve, elpilledve bámulták a tábortüzet.

A tűz lobogott, apró lángok szökdöstek a csillagos ég felé, mint valami vidám üzenet, emberi üdvözlés a némán hallgatózó űrnek.

Majd lassan magukhoz tértek a bőséges vacsorától, sustorogva, locsogva-fecseggve megtárgyalták a háborút, a megpróbáltatásokat és a győzelmet. Újra meghallgatták Kenderice Ákos beszámolóját a fogságról, s nagy elismeréssel és csodálattal újra és újra elemezték a fővezér zseniális haditervét.

Bádogos foglalta össze a határtalanul boldog Palánk Gézának a sereg véleményét.

– Napóleon mind a tíz ujját megnyalná, ha megismerhetné a haditervedet!

Palánk Géza arca piros volt, talán a tüztől, talán a büszkeségtől, de szerényen elhárította a dicséretet.

– Nélkületek semmit se ért volna!

A tábortűz lángja egyre rövidebb lett, az ágak remegve izzottak, a sereg elcsendesedve nézte.

Kenderice Ákos felállt, kezét fogott mindenkivel, majd intett a dugóknak, hogy mehetnek.

A szigetlakók a kikötőig kísérték a csónakba szálló szövetségeseiket.

– Holnap jövünk! – szállt Messzéna hangja a vízről.

229

Álltak a parton, bámulták a sötéten hömpölygő Dunát, a vízen ringatózó csillagokat, hallgatták a nyári éj titokzatos neszeit, az álrukban pittyegő madarakat, a víz fölött suhanó, messziről jött hangokat. Majd elindultak a tisztásra. Palánk Géza visszafordult, a partlakók tábora felé nézett, de nem látott semmit.

230

10

*Amelyben a zöldár előnti a szigetet, Sankó és Matyi észreveszi, szerencsésen megmenekülnek,
Kenderice Ákos egy levelet küld Kece mamájának, és hazamennek*

I.

Sankó nyugtalanul fészkelődött a takaró alatt. Álmában különös hangokat hallott, kétségbeesetten erőlködött, hogy felébredjen. Mikor kinyitotta a szemét, az átvilágított sátorponyváról megállapította, hogy hajnalodik. Körülnézett a sátorban alvókon, majd az álombeli hangra gondolt. Mikor ébren is meghallotta a különös, zúgó hangot, riadtan felpattant, kirohant a sátorból. Csak egy pillantást vetett a partról a Dunára, s már rohant is vissza a sátorba. Felköltötte Tukát, majd a többieket, s csak ennyit mondott:

– Gyorsan! Itt a zöldár!

Tuka azonnal felébredt, és Sankó után rohant.

– Gyorsan a csónakba! – sürgette Sankó az evezőket markolva.

Tuka beugrott a csónakba, Sankó nekifeszült, s teljes erőből evezett. Távolodóban felkiáltott Szinyákéknak:

231

– A kis szigetet elöntötte a víz! Oda megyünk!

Szinyákék nézték a megáradt Dunát, amely feljött a partig, zavaros volt és iszapszínű. Majd némán futottak a parton a kis sziget irányába, elől Szinyák, utána Kece, hátul az ikrek. Mikor a gátör házához értek, Kece hirtelen megragadta Szinyák karját, és a fára mutogatott.

– A kalap! Nincs ott a kalap!

De most nem értek rá a kalappal törődni, futottak a sziget felé...

Még alig virradt, a bokrok között sűrű homály volt, amikor Cseppcsányi arra ébredt, hogy megszurta valami. Álomittasan kapkodott, mikor felfedezte, hogy Matyi mászkál rajta, nyugtalanul, izgatottan futkos a takarón.

– Nana! – nyugtatta Cseppcsányi a sündisznót, és le akarta tenni a földre.

Ekkor visszakarta a kezét, amely vizes lett. Lenézett a földre, azonnal és teljesen felébredt, megrázta Palánk Gézát és Bádogost.

– Mi van? – kérdezte Palánk Géza.

– Víz! Befolyt a víz! – mutogatott Cseppcsányi a földre.

Palánk Géza felugrott, meglátta a vizet, s elkiáltotta magát:

– Futás! A fára!

Cseppcsányi beletette Matyit a bográcsba, és utánuk futott.

Mire a fához értek, a víz láthatóan emelkedett. Cseppcsányi Palánk Gézáék után mászott, a bográcsot egy ágra akasztotta.

A fa tetején csücsülve s lassan megnyugodva nézték, hogyan borítja el a szigetet a víz. Már a bokrok derekáiig ért, a sátor elszabadult, s elterült a bokrok tetején.

– A sátor! – mutogatott Bádogos. – A sátor!

232

Nézték a sátrat. Az ég kivilágosodott, megvirradt, s látták a megduzzadt Dunát.

Palánk Géza nyugtatgatta a többieket:

– Itt jó helyen vagyunk! Idáig nem jön fel a víz! Üljetek nyugodtan!

Körbenézett a fáról, a partra, a komp felé.

– Nemsokára értünk jönnek! Egészen biztos értünk jönnek! – mondta.

Cseppcsányi bánatosan nézte az elöntött szigetet, a vízből kiálló bokrokat, a lassan vergődő sátrat.

Bádogos izgatottan mutogatott.

– Ott! Ott! Jönnek!

Odanézték, s meglátták a közeledő csónakot. Nagy melegség és bizalom öntötte el a szívüket.

Majd Bádogos tovább mutogatott, rikkantgatott:

– Ott is jönnek! Meg amott is jönnek! Hahó!

Kihajoltak az ágak közül, s látták, hogy a komphajó nagy berregéssel közeledik, a másik oldalról meg Kenderice Ákos evez hatalmas csapásokkal.

Sankó csónakja ért elsőnek a fa alá.

Bádogos boldogan kiáltozott:

– Hahó! Hahó! Itt vagyunk!

Sankó megkönnyebbülve nézett a fára.

– Észrevettétek? – kérdezte.

– Matyi vette észre! – kiáltott le Cseppcsányi.

Tuka szeme furcsán csillogott, de mosolygott, határozottan mosolygott! Sankó a fa alá irányította a csónakot.

– Gyertek le! – kiáltotta.

Palánk Géza a közeledő kompra nézett, majd így szólt:

– Majd a kompra szállunk. Kifoghatnátok a sátrat!

233

Sankó bólíntott, megmarkolta az evezőket, s a bokrok között a sátor után evezett.

A komp megállt a szigetnél, a kompos mellett Pólika Pál álldogált, fején a kalappal, s a fán kuksoló gyerekeket nézegette:

– Itt vagyunk! – kiáltott Bádogos. – Erre! Itt vagyunk a fán!

Megérkezett Kenderice Ákos is, csuromvizes volt a hátán az ing, s mikor meglátta a fán Bádogosékat, megkönnyebbülten sóhajtott.

– Na, jól van, na, jól van! – dörmögte izgatottan. – Nincs semmi baj!

Sankóék kihalászták a sátrat, s visszafelé tartottak. Kenderice Ákos a fa alá evezett és felszólt:

– Másszatok le!

A szigetlakók lemásztak a csónakba, Kenderice Ákos a komphoz evezett, mert a kompos ragaszkodott hozzá, hogy mindenki szálljon fel az ő járművére. A csónakokat a komphoz kötözték, a motor felberregett, s a vizet hasítva felhúzták a kompikötőig.

A parton Szinyákék futottak a kikötőhöz, lihegve érkeztek meg.

– Mind itt van? – kérdezte Szinyák. – Senki se hiányzik?

– Mind? – kérdezték az ikrek.

Bádogos rájuk mosolygott.

– Itt vagyunk! Hajótöröttek vagyunk! De kimentettek!

Mikor kikötöttek, a kompos büszkén nézett Sankóra.

– Ti voltatok az elsők!

– Igen – mondta Sankó.

Kenderice Ákos úgy totyogott, mászkált körülöttük, mint egy izgatott kotlós.

234

– Úgy örülök nektek! Úgy örülök nektek! – hajtogatta.

A kompos végignézett a seregen.

– A csónakot hagyjátok itt! Nem lehet többet a vízre menni!

A sereg tudomásul vette, felnyalábolták a sátrat, s elindultak a nyárfák felé.

– Köszönjük! – mondta Palánk Géza a szigetlakók nevében, és lekezelt sorban a kompossal, Pólika Pállal és Kenderice Ákossal. Pólika Pál megemelte a kalapját, és újra a fejébe csapta.

A nap kisütött, a homokon szárítkoztak, a cseh túrasátrat kiterítették. Szent volt a béke a két sereg között. A partlakók készletéből bőségesen megreggeliztek.

Tuka Palánk Gézával tárgyalt.

– Dél körül hazamegyünk – mondta Tuka. – Letelt a hét. Ha meghallják otthon az árvizet, úgysis hazarendelnek.

Palánk Géza bólíntott.

– Odaveszett a holmid! – mondta Tuka résztvevően.

– Nem érdekes! – jelentette ki Palánk Géza. – Egy csomó dolog azért megmaradt.

Tuka megértette, mire céloz Palánk Géza, elmosolyodott. Egy pillanatra eszébe ötlött a taxival érkező Palánk Géza. „Most sem megy üres kézzel!” – gondolta, és lopva végignézte a másik fővezért, s megállapította, hogy sokat változott ez alatt az egy hét alatt.

Szinyákék megfordították a cseh túrasátrat, hogy a másik oldala is megszáradjon. Majd lebontották Tuka sátrát is. Sankó vezetésével szétszedték a várat, szépen egymásra fektették a deszkákat.

– Majd a komppal elvisszük! – mondta Sankó.

Cseppcsányi a naptárfához ment, nézegette a rovásokat. **235**Elővette a bicskáját, és bevészte az új napot. Nagy hullámokat faragott a rovás fölé, ami mindenképpen indokolt volt, tekintettel a zöldárra. De egy hirtelen ötlettől vezetve, a hullámok fölé napsugarakat véselt.

Szinyák állt meg mögötte, megnézte a bevésést.

– Tudod, a napsugár a szerencsés megmenekülés miatt van! – magyarázta Cseppcsányi.

Szinyák bólogatott, hogy pontosan érti.

– Azt jelenti, hogy a végén minden jóra fordult!

– Igen – mondta Cseppcsányi.

Az útrakelés izgalma ülte meg a nyárfacsoportot.

Az ikrek Bádogosnak mutogatták a farsangi álarcokat, meg hogy hogyan tettek mögé gyertyát. Bádogos cserébe elmagyarázta az ámuló ikreknek, hogy hol volt a zászló.

– Volt ugyanis egy titkos, föld alatti Főhadiszállásunk, lépcsővel, mindennel! Olyan titkos volt, hogy még csak nem is sejtettétek, hogy hol van!

Bádogos úgy gondolta, hogy nyugodtan elmondhatja, mert a víz úgyis elöntötte az egészset, vagyis nem szegi meg az esküjét.

– Nem is sejtettük! – mondták az ikrek.

– Nahát, ez az! – mondta büszkén Bádogos. – Ott őrizte a zászlót Gróf Péter egyedül! Pedig ő volt a legkisebb!

– Egyedül? – csodálkoztak az ikrek.

– Teljesen egyedül! Illetve ott volt még a titkos gödör is!

Bádogos hatalmasat vigyorgott.

– Én meg visszhangot játszottam! Bádogos, a tihanyi visszhang! – mutatott magára.

– Te kolompoltál, te füttyültél? – kérdezte Péter.

– Én! Mégpedig egyszerre több helyen!

236

Bádogos fenéig kiélvezte a dicsőséget. Felfújt mellel járkált fel-alá, mint egy pulykakakas, aki tegnap tihanyi visszhang is volt. A zöldár okozta izgalom elröppent a szívéből. A többiek is megnyugodtak a biztonságos táborban.

Kece álmodozva suttogott Szinyáknak:

– Ha ezt elmeséljük, öregem, ha ezt elmeséljük!

Szinyák vigyorogva bólogatott.

– Sziget! Háború! Árvíz! – számlálta az ujjain Kece.

– Otthon azért ne meséld el az árvizet! – javasolta Szinyák. – Felfújnák az egészset, és többé nem engednek el sehová!

– Igaz! – hajlította be az egyik ujját Kece, mint aki letörli az árvizet. – Családi használatra elég lesz a többi is!

Gyors ebéd után a komphoz cipekedtek. Az ikrek segítettek. Sankó előreszaladt, de a lelkükre kötötte, hogy feltétlenül várják meg. Cseppcsányi a bográcsban vitte Matyit, aki összegömbölyödve aludt, mint egy csecsemő.

Tuka maradt utoljára, nézegette a táborhelyet, mindent apróra megbámult, mint aki örökre a fejébe akarja vésni. Elnézett a gátór háza felé, a kalap nem volt a fán. „Most már tudjuk, hogy mit jelent a kalap! – gondolta mosolyogva. – Amíg ott lóg, nincs semmi vész! Vajon hol lehet Pólika Pál?” Azután arra gondolt, hogy biztosan a gátat járja.

Elindult a többiek után. Felrakodtak a kompra, mikor futva jött Sankó, egy doboz volt a kezében. Kecedhez ment, s a markába nyomta a dobozt.

– Kisnyúl! – mondta neki. – Vigyázz rá!

Kece arcán meglepett, boldog mosoly terült szét.

– Enyém?

– Tiéd! – mondta Sankó.

237

A motor felberregett, a komp a vizet hasítva átért a túlsó partra.

Utolsó sörjárat! – dűnnyögte Szinyák a korlátra könyökölve.

2.

A parton a pipázó öreg mellett állt a két dugó és a bajuszát pödörgető Kenderice Ákos.

– Éljen! – kiabálták a dugók izgatottan.

– Annyit izgultam! – tette hozzá Messzéna, trikója meggyűrődött, Ben Quick arca aggodalmasan ráncos volt.

– Már nincs semmi baj! – mondta Palánk Géza. – Hazamegyünk – folytatta egy kicsit szomorkásan.

Fölhordták a holmikát a buszmegállóhoz. A pipázó öreg hatalmas füstfelhőt lótt ki búcsúzóul.

Kenderice Ákos Bádogost bámulta hunyorogva, Bádogos sugárzó arccal viszonzta az érdeklődést. Nem szóltak egy szót sem, értették így is egymást, hiszen rokon lelkek voltak!

Mikor beállt a busz és felpakoltak, Kenderice Ákos egy levelet adott Kecének.

– Add oda a mamádnak! – mondta rejtelmesen.

Kece roppant elcsodálkozott, s már csak a buszban jutott eszébe, hogy meg kellett volna kérdezni: honnan ismeri Kenderice Ákos a mamáját? De a busz megrándult, Pál belefűjt a trombitába, s elindultak.

A táborozók az ablakhoz nyomultak, integettek a parton maradóknak. Szinyák meglökte Kecét.

– Mi az? – mutatott a levélre.

Kece habozás nélkül felbontotta.

238

„*Kedves Asszonyom!*

Minden a legnagyobb rendben volt! Üdvözli:

Kenderice Ákos”

Csak ennyi volt, és semmi több. Kece megvonta a vállát, és a nyulat nézegette a dobozba vágott lyukakon.

A buszban visszazökkent az élet a rendes kerékvágásba. Csak Cseppcsányi tapadt a hátsó ablakra, nézett a sziget felé, mint akit megbűvöltek. „Nincs sehol! – sóhajtott halkán. – Elöntötte a víz!”

Majd egy új gondolat furakodott előre, s elsöpörte a mélabút: „Valóban nincs? Igazán nincs?”

Cseppcsányi mosolyogva vált meg az ablaktól. Szeplős arca ragyogott, mint a nyári ég.

– Dehogyan nincs! – motyogta. – Itt van a szívünkben!

239

[*Digitális Irodalmi Akadémia*]